

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 9. OŽUJKA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 211

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

ISSN 1451-4257

Izgradnja privatnih silosa VLASTITIM KAPACITETIMA PROTIV MONOPOLA

Fotografija mora
imati emociju

I
N
T
E
R
V
J
U

TONČI ČORIĆ

POBJEDNICI "DORE": DADO TOPIĆ I DRAGONFLY

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
»Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

**POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNE UREDNICE:**

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk**KOREKTOR:** Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.co.yu**WEB:** www.hrvatskarijec.co.yu**TISAK:** »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine
pod rednim brojem 73.

List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.

Nova lica

Uključivanje mladih u aktivnosti unutar hrvatske zajednice, osobito studenata ili mladih stručnjaka, može se slobodno reći, nije redovita pojava. Možda se stoga često, istina tek u kuloarima, govori kako »hrvatsku zajednicu« čini tek mali broj aktivnih ljudi koji, zbog međusobne netrpeljivosti i starih zavada, sprječavaju da upravo ta hrvatska zajednica, na koju se često pozivaju, krene naprijed.

Rasprave se vrte u krug s prepoznatljivim akterima i grupacijama a institucije osnovane radi dobrobiti hrvatske zajednice se, prečesto, bave same sobom. Sudjelovanje i doprinos mladih i obrazovanih u kulturnim, društvenim pa i znanstvenim projektima ili političkom životu više je izuzetak nego stalna tendencija. Ipak, ponekad se može vidjeti i neko novo lice u postojećim projektima, a ohrabruje činjenica da se to događa kroz instituciju koja je osnovana upravo radi afirmiranja i povezivanja akademski obrazovanih stručnjaka, znanstvenika i umjetnika.

Uloga elita u razvitku svake države ili nacije, tijekom povijesti se pokazalo, velika je. Nema razloga zašto to ne bi važno i za manjinske nacionalne zajednice. Premda je veliki broj studenata koji odlaze na studij u Hrvatsku kako bi tamo i ostali, nema razloga da se spona sa zavičajem ne njeguje kroz njihovo uključivanje u različite projekte gdje će surađivati kako sa starijim kolegama tako i studentima koji su se odlučili studirati u Srbiji. Dobitak je još i veći ukoliko će uključenjem u postojeće projekte, i svoj stručni i znanstveni interes, osobito na polju društvenih i humanističkih znanosti, usmjeriti na istraživanje naše povijesti i sadašnjosti te projiciranje budućnosti.

J. D.

Održana Skupština euroregije Dunav-Drava-Sava

Subotica i dalje u ulozi promatrača

Čak u sva radna tijela, a ima ih ukupno sedam, trebamo dati nove prijedloge i nove članove koji će sudjelovati u radu», kaže gradonačelnik Géza Kucsera. Ovog puta rukovodstvo preuzima Hrvatska i grad Osijek i mi se nadamo da ćemo moći mnogo više koristiti tu suradnju

Na sjednici Skupštine Euroregionalne suradnje Dunav-Drava-Sava, održanoj u petak 2. ožujka, predsjedavanje je od Mađarske preuzela Hrvatska, odnosno Osijek. Skupštini su bili nazočni i gradonačelnik Subotice *Géza Kucsera* i gradski menadžer *Duško Guslov*, a premda se očekivalo da će na ovoj sjednici Subotica umjesto dosadašnjeg statusa promatrača postati punopravnom članicom to se nije desilo. Gradonačelnik Kucsera kaže kako je tomu razlog to, što još uvijek nije definirano može li jedna općina biti članica dviju euroregija. Naime, Subotica je pridružena članica s pravom odlučivanja u Euroregiji Dunav-Kris-Mures-Tisa.

»Subotica još uvijek ostaje u statusu promatrača, međutim, to ne znači da ne možemo sudjelovati u svim projektima koji su predviđeni u sljedećem razdoblju. Jedino nemamo pravo odlučivanja. Čak u sva radna tijela, a ima ih ukupno sedam, trebamo dati nove prijedloge i nove članove koji će sudjelovati u radu«, kaže gradonačelnik Géza Kucsera i dodaje kako ipak

sveukupni dojam o radu Skupštine Euroregije u prošlom razdoblju nije osobito dobar.

»Od svih radnih skupina jedino je ona koja se bavi turizmom iskazala ozbiljne aktivnosti u prethodnom razdoblju. S jedne strane uzrok tomu je vjerojatno to, što je Mađarska, predsjedavajuća u prethodnom mandatu, bila više angažirana oko Europske unije, pa su možda manje pozornosti posvetili Euroregiji. Ovog puta rukovodstvo preuzima Hrvatska i grad Osijek i mi se nadamo da ćemo moći mnogo više koristiti tu suradnju, prije svega zbog sličnih i zajedničkih interesa. Naime, naša suradnja s Osijekom je i inače dosta razgranata i razvijena, a dio tih programa može se provesti i pod ovu regiju. U svakom slučaju želimo i dalje biti makar i u promatračkom statusu, jer postoje neke 'kapije' koje su otvorene i preko ove Euroregije, a ne samo preko Euroregije Dunav-Kris-Mures-Tisa. Na skupu sam posebno istaknuo zajedničko naslijeđe, tradiciju i veze između dvije regije, kao i naše prijedloge za sljedeće razdoblje«, kaže gradonačelnik Géza Kucsera.

S. M.

Ustrojstvo

Euroregionalna suradnja Dunav-Drava-Sava prostire se na 26,257 km² na kojem obitava oko 2,3 milijuna stanovnika na području triju država: Mađarske, Hrvatske i BiH. Trenutačno Euroregija ima 24 članice (11 regionalnih jedinica, 8 gradova i 5 gospodarskih komora) te tri promatrača iz Republike Srbije. Euroregija Dunav-Drava-Sava osnovana je 1998., a Subotica je od 2002. godine promatrač. Članice upravljaju Euroregionalnom suradnjom putem njezinih tijela: Skupštine (koju čine predstavnici svih članica), predsjednika i tri potpredsjednika (po jedan iz svake zemlje) koji čine koordinacijsko tijelo nazvano Predsjedništvo, Izvršni odbor, koga bira Skupština, te radnih tijela koja osniva Izvršni odbor.

SADRŽAJ

Leksikon podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca

Veliki poduhvat hrvatske zajednice u Vojvodini 6,7

Međunarodni dan ženskih prava i međunarodnog mira

Kruh i ruže 17

Izložba fotografija »NY nights & Modrine« Lorencea Fericha i Tončija Čorića u Beogradu

Čudo zvano život 28

Kazališna predstava nastala iz popularne serije

Bitange i princeze 41,42

Dujizmi

- ▶ Čista kuhinja znači da je prazan hladnjak.
- ▶ Slabe ocjene su najjače sredstvo za otrežnjenje.
- ▶ Čim sam dobio jedinicu iz vladanja, znao sam da neću biti u vladi.

Priopćenje za javnost Vijeća i Predsjedništva DSHV-a

Đorđe Čović isključen iz stranke

Vijeće i Predsjedništvo Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini na svojoj V. sjednici, održanoj u utorak 6. ožujka, razmatralo je rezultate parlamentarnih izbora u Srbiji i stanje u DSHV-u i uputilo priopćenje za javnost koje prenosimo u cijelosti:

»Vijeće i Predsjedništvo je mišljenja kako su izbori za Narodnu skupštinu Srbije od strane DSHV-a organizirani stručno, profesionalno te da je rezultat više nego zadovoljavajući. Shodno dogovoru s Demokratskom strankom, predsjednik stranke gospodin *Petar Kuntić* je izabran za zastupnika Narodne skupštine Republike Srbije.

DSHV zahvaljuje članstvu i simpatizerima koji su tijekom kampanje u velikom broju sudjelovali na promotivnim skupovima i animirali cjelokupnu hrvatsku zajednicu u Republici Srbiji.

Vijeće i Predsjedništvo sa žaljenjem konstatira da su spram DSHV-a već odavno odapete strijele od nekih članova Hrvatskog

nacionalnog vijeća i članova DSHV-a. To se po pravilu događalo poslije dolaska čelnika Republike Hrvatske i ujedinjenja stranaka, a kulminiralo je nakon briljantnog uspjeha na parlamentarnim izborima održanim 21. siječnja

2007. godine. Glavni motiv njihova rada i djelovanja je marginaliziranje, omalovažavanje, diskreditiranje i DSHV-a i čelnih ljudi u njoj. Najveći dio članova DSHV-a, koji su članovi HNV-a, glasovali su suprotno zacrtanoj politici i stezi stranke, premda su se o tome donosili određeni prijedlozi i zaključci.

Predsjedništvo smatra vinovnikom frakcije u stranci gospodina *Đorđa Čovića*, koji je iznošenjem netočnih informacija i dezinformacija, te slanjem priopćenja nanio nesagledive posljedice ugledu stranke DSHV, te ga na temelju toga isključuje iz članstva DSHV-a.

Vijeće i Predsjedništvo smatra da *Joza Kolar*, koji je dao ostavku na članstvo u DSHV-u, ne može zastupati interese DSHV-a u HNV-u, kao član Izvršnog odbora.

Vijeće i Predsjedništvo, na prijedlog vijećničke skupine DSHV-a, donijeli su odluku da se zamijene svi članovi, koji su sudjelovali u frakcijskom djelovanju *Đorđa Čovića*, sa svih funkcija u upravnim i nadzornim odborima Javnih komunalnih poduzeća, te općinskim savjetima i komisijama u Općini Subotica«.

S jedne od sjednica Vijeća DSHV-a

Paralelne skupštine nevladine udruge »Croaticum«

Sukob oko legalnosti

Nakon što je 26. siječnja održana Skupština nevladine udruge »Croaticum« na kojoj je izabrano novo rukovodstvo na čelu s predsjednikom *Marinkom Jadrijevićem* održana je još jedna Skupština iste udruge 3. ožujka. Na njoj je prvi predsjednik »Croaticuma« *Đorđe Čović* kazao kako je prethodno održana Skupština ove udruge nelegalna, te da je sada Skupština sazvana na temelju odluke Upravnog odbora udruge kako propisuje Statut. On je dodao da, iako je mandat njemu kao predsjedniku istekao, taj mandat se produžava do održavanja Skupštine na kojoj se bira predsjednik udruge.

Ova je skupština održana u restoranu KTC-a, jer su ulazna vrata sjedišta »Croaticuma« bila zaključana. Na Skupštini je bilo nazočno 15 članova udruge, koja, prema riječima *Čovića*, broji ukupno 26 članova. Nakon izbora radnog predsjedništva, kojeg su činili predsjednik *Antun Merković* i članovi *Petar Vojnić Purčar* i *Stipan Stantić*, predsjednik nevladine udruge »Croaticum« *Đorđe Čović* podnio je izvješaj

o radu ove udruge u protekle tri godine.

Za predsjednika Upravnog odbora izabran je *Petar Vojnić Purčar*, a za članove Upravnog odbora *Dragan Hupko* i *Đorđe Čović*. Za članove Nadzornog odbora izabrani su *Antun Merković*, *Antun Hupko* i *Dejan Matlak*, dok je za predsjednika udruge »Croaticum« jedno-glasno izabran *Đorđe Čović*.

Marinko Jadrijević, predsjednik »Croaticuma« izabran na Skupštini, održanoj 26. siječnja, kazao je povodom održane skupštine u KTC-u da »prema Statutu ove udruge, članak 19. i 20., Skupštine udruge mogu biti sazване na inicijativu Upravnog odbora, te na pismeni zahtjev Nadzornog odbora ili najmanje jedne četvrtine članova udruge. Na Osnivačkoj skupštini izabrana su sva tijela udruge i to na mandat od dvije godine. Kako je od tada prošlo više od tri godine, a nije održana niti jedna sjednica Upravnog odbora, niti Skupština udruge, sukladno Statutu, više od jedne četvrtine članova pokrenuli su pismenim putem inicijativu za sazivanje Skupštine udru-

ge. Kako se bivši predsjednik oglašio na taj zahtjev, članovi udruge su sami prema Statutu sazvali Skupštinu, koja je održana 26. siječnja i na kojoj je izabrano novo rukovodstvo. Na Skupštini je bila nazočna većina članova te su sve odluke koje su donijete na Skupštini važeće.

Poslije sazivanja te Skupštine bivši predsjednik se probudio iz 'zimskog sna' te je na brzinu sazvaio nekakav Upravni odbor i sazvaio neku drugu Skupštinu. Na saopćenju sa tog sastanka stavio je raniji datum kako bi se stekao pogrešan dojam kako se sve to dešavalo tjedan dana ranije. Isto tako, na brzinu je primio petnaestak 'novih članova' kako bi imao većinu na 'Skupštini'. Treba napomenuti da je izvješće Nadzornog odbora podneseno samo na Skupštini na kojoj je izabrano novo rukovodstvo. Zamolio bih ponovo, sada već bivšeg predsjednika nevladine udruge 'Croaticum' da vrati imovinu udruge koja se još uvijek nalazi u njegovom posjedu« kazao je *Jadrijević*.

Z. S.

Leksikon podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca

Veliki poduhvat hrvatske zajednice u Vojvodini

Jedno od značenja Leksikona je i u dokazivanju vitalnosti ove zajednice koja je u stanju iznjedrili ovakav projekt. Uredništvo je uspjelo okupiti veći broj suradnika različitih generacija, struka i obrazovanja iz Vojvodine, Mađarske i Hrvatske

Piše: Mario Bara

Za projekt pokretanja Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca saznao sam ljeti 2002. godine u somborskom Hrvatskom domu. U to vrijeme čitao sam djela akademika Ante Sekulića koja su me zaintrigirala za povijest i kulturno stvaralaštvo podunavskih Hrvata. Na tragu njegovih djela dolazio sam i do drugih autora što me je potaklo na korištenje i drugih istraživačkih metoda, među njima i rad na arhivskim izvorima. Tijekom posjeta subotičkom arhivu upoznao sam se s članovima uredništva Leksikona koji su mi ponudili da se uključim u već započeti projekt. Tim pozivom bio sam osobito počašćen i ponosan što mi je omogućeno sudjelovanje u jednom ovako velikom znanstvenom poduhvatu hrvatske zajednice u Vojvodini.

Naime, ovaj poziv uredništva bio je odgovor na pitanje koje sam si postavljao tijekom studija. Što naša zajednica u Vojvodini ima od nas studenata na hrvatskim sveučilištima? Činjenično stanje je takvo da se od nekoliko stotina svršenih studenata iz Hrvatske, tijekom ovih petnaestak godina, u Vojvodinu vratilo tek njih nekoliko. U početku taj mali interes za povratak bio je uvjetovan općom nesigurnosti u regiji, dok se danas, među samim studentima, postavlja pitanje egzistencije i mogućnosti zapošljavanja u Vojvodini. Dugoročno gledajući zajednica, ostajući bez ovih mladih ljudi, sama sebe obezglavljuje.

PARTICIPIRANJE U ŽIVOTU ZAJEDNICE: Leksikon mi je omogućio da participiram u životu zajednice i time pružim sebi odgovor na postavljeno pitanje što zajednica ima od nas koji studiramo u Hrvatskoj. Suradnjom u pisanju natuknica i dalje smo uključeni u stvaralački rad zajednice. Govorim u množini jer se suradnji odazvala i subotičanka, *Biserka Jaramazović*, apsolutnica etnologije i engleskog jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Nadam se da će se u budućnosti suradnji odazvati i mladi koji studiraju ovdje u Subotici, Novom Sadu i Beogradu.

Moram priznati da je rad na Leksikonu predstavljao velik izazov, i to educirajući, jer do sada

nisam imao iskustva na pisanju tekstova ovakve vrste. Bez obzira na poteškoće, zadovoljan sam na pruženoj stručnoj podršci uredništva, ali i kulturnih djelatnika Subotice i Sombora koji su mi osim svojih savjeta omogućili pristup njihovim privatnim zbirkami dokumenata, važnim za našu povijest.

Mario Bara: Leksikon predstavlja izvanredno bogatu riznicu znanja o Hrvatima u međuriječju Dunava i Tise

U dosadašnjih šest svezaka javnosti je prezentiran veliki broj, do sada, nepoznatih činjenica o Hrvatima u Podunavlju. Također, osim do sada malo poznatih ili nepoznatih činjenica, čitatelji ovdje mogu pronaći pojmove i biografije osoba koje su zastupljene i u drugim enciklopedijskim i leksikografskim izdanjima, ali one su ovdje detaljnije obrađene. Osim biografija pripadnika hrvatske zajednice mogu se pročitati i biografije onih osoba koje po svom podrijetlu ne pripadaju hrvatskoj zajednici, ali su kroz svoj rad ili djela bitno utjecali na njihovu sudbinu.

Namjera mi je bila da se u ovom izlaganju suzdržim od isticanja imena pojedinih surad-

nika Leksikona, ali ipak ću morati istaći *Živka Mandića*, čime ne želim umanjiti značaj drugih suradnika. Njegovo zalaganje i natuknice me osobito impresioniraju, posebice o toponimima u kojima se saznaje o naseljima Hrvata u Mađarskoj, kako o onima gdje i danas obitavaju tako i o onima gdje su se naši sunarodnjaci asimilirali ili iselili u potrazi za boljom budućnošću.

O BUNJEVCIMA: Teško mi je ne dotaći se naše realnosti i položaja u kojem se danas nalazimo kao manjinska zajednica, povezujući s time važnost ovog Leksikona za vlastitu afirmaciju i prezentaciju prema drugim narodima s kojima živimo. Nesklono okruženje u različitim državnim okvirima i političkim sustavima ostavili su brojne ožiljke na ovoj zajednici. Posebice ove burne 90-te kad je strah od diskriminacije naveo mnoge da se isele ili sakriju svoj manjinski identitet pod subetničkim imenima. Sve dok država većinskog naroda nije intervenirala u manjinsku zajednicu nije bilo problema s višestrukim identitetom bačkih Bunjevaca i odnosa u hijerarhiji između nacionalnog i subetničkog imena. Politika koja je imala za cilj izdvajanja Bunjevaca iz hrvatskog naroda kao posebne nacionalne zajednice pokazala je svoje pravo lice na nedavnom simpoziju »O Bunjevcima« gdje se koketiralo s navodnim pravoslavnim podrijetlom Bunjevaca što evidentno za krajnji cilj ima asimilaciju Bunjevaca u većinski narod. Zbog toga se nameće kao imperativ da se u natuknicama koje se obrađuju u Leksikonu kritički valoriziraju svi dostupni izvori i literatura čime bi se pokušalo ukazati na namjerno prešućivanje i iskrivljavanje podatka o porijeklu Bunjevaca i Šokaca.

Često se pokušavalo (a još uvijek se to pokušava!) falsificirati da Hrvati iz Trojednice do 1918. nisu niti znali za postojanje Bunjevaca i Šokaca, odnosno da su bili nezainteresirani za njihovu sudbinu. Radujem se nadolazećim svescima koji će objašnjavajući djelovanje pojedinih osoba i institucija rasvijetliti i donijeti nove činjenice o vrlo živim političkim i kulturnim vezama Hrvata u tadašnjoj Ugarskoj s

Hrvatima u Trojedinici, ali i onima izvan nje. Navest ću samo kao primjer veze između istarskih Hrvata 70-tih godina XIX. stoljeća i njihovog lista »Naša sloga« koji je aktivno surađivao s Antunovićevim »Bunjevačko šokačkim novinama«. Iako su integracijski procesi za Hrvate u Ugarskoj bili otežani zbog spleta povijesnih okolnosti oni su se ipak odvijali i omogućili su da se »makar u jezgri«, očuva svijest o »prapostojbini, podrijetlu i identitetu« ove grane hrvatskog naroda. Veliku ulogu u očuvanju tog identiteta imali su hrvatski svećenici koji su kontinuirano održavali odnose između matične domovine i puka u Podunavlju.

ULOGA ŽENA U PRINOSIMA KULTURI:

Ovaj Leksikon je osobit i po tome što za razliku od drugih leksikona i enciklopedija poklanja veću pozornost ulozi žena u prinosima kulturi i društvenom stvaralaštvu uopće. Naglasak na ovo stavljam zbog inače tradicionalno patrijarhalne obitelji podunavskih Hrvata.

U ovom svesku pod slovom D nalazimo tako: *Damjanov, Jadranka*, povjesničarka umjetnosti, likovna pedagoginja, književnica i prevoditeljica, *Damjanov, Sarolta* rođ. *Zimmer*, prosvjetna i društvena djelatnica, publicistica, *Damjanov – Pintar, Ljerkica*, profesorica njemačkog i en-

gleskog jezika, prevoditeljica i književnica (u svojim djelima se fokusirala na položaj žene tijekom povijesti), *Dorotić, Katica*, atletičarka, *Dulić, Branka*, umjetnica u tehnici slame, *Dulić, s. Cecilija (Manda)*, časna sestra, poglavarica, *Dulić, Ivana*, umjetnica u tehnici slame, *Dulić, Jelisava S. M. (Mariška)*, redovnica, *Dulić, Kata*, fitofarmaceutkinja, *Dulić, Ljiljana*, ekonomistica i glavna i odgovorna urednica programa na hrvatskom Radio Subotice, *Dulić, Marija rođ. Maftež*, kulturna djelatnica, *Dulić, Marija*, umjetnica u tehnici slame, *Dulić, Matija rođ. Jaramazović*, pučka pjesnikinja i slamarka, *Dulić, Regina S. M. (Justina)*, časna sestra i misionarka, *Dulić – Kasiba, Cilika*, naivna slikarica, *Dulić – Marković, Ivana*, agronomka i političarka.

Osim ovih biografija nalazimo na ženske dobrotvorne udruge: Dobrotvorna zajednica Amor vincit, u Subotici, Dobrotvornu zadrugu Bunjevki u Somboru i Dobrotvornu zajednicu Bunjevaka u Subotici, te crkvene redove i zajednice: dominikanke, Družba sestara kćeri milosrđa, Družba sestara Naše Gospe i Društvo anđela čuvara. Još jednom veliko hvala našim bakama, majkama i sestrama na njihovoj ulozi u čuvanju materinske riječi i običaja koji su nas

održali na ovoj panonskoj vjetrometini.

VITALNOST ZAJEDNICE: Jedno od značenja Leksikona je i u dokazivanju vitalnosti ove zajednice koja je u stanju iznjedrili ovakav projekt. Uredništvo je uspjelo okupiti veći broj suradnika različitih generacija, struka i obrazovanja iz Vojvodine, Mađarske i Hrvatske. Time je omogućeno i bolje međusobno upoznavanje Hrvata iz Mađarske s onima iz Subotice i Sombora, te bunjevačkih i šokačkih sela. Broj suradnika koji je kontinuirano rastao od 1 sveska do današnjeg jamči da će Leksikon imati i nadalje uspostavljenu dinamiku izlaženja.

Već sada Leksikon predstavlja izvanredno bogatu riznicu znanja o Hrvatima u međuriječju Dunava i Tise, a njegovu visoku vrijednost potvrđuje i referiranje znanstvenih radova na neke od objavljenih natuknica. On je dragocjen ne samo za našu regionalnu povijest i kulturu, nego i kao prinos cjelokupnoj hrvatskoj kulturnoj baštini. Sasvim je sigurno da će završetkom ovog projekta Leksikon predstavljati najbogatiji izvor o prošlosti i sadašnjosti Hrvata u Podunavlju i nezaobilaznu literaturu u budućim istraživanjima o povijesti i kulturnom stvaralaštvu ovog dijela hrvatskog naroda.

Petar Vuković obranio disertaciju na zagrebačkome Filozofskom fakultetu

Novi doktor znanosti

Utorak 27. veljače na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu *Petar Vuković* je, nakon svršetka poslijediplomskoga doktorskog studija lingvistike, obranio doktorsku radnju pod naslovom »Prednosti dvorazinske valencijske sintakse u sintaktičkom opisu slavenskih jezika« i tako stekao naslov doktora humanističkih znanosti, polje filologija, grana slavistika. Mentorica na izradi doktorske teze bila je dr. sc. *Dubravka Sesar*, red. prof., a radnja je obranjena pred povjerenstvom koje su, uz mentoricu, činili i dr. sc. *Ivo Pranjković*, red. prof. te dr. sc. *Branka Tafra*, red. prof. Dvorazinska valencijska sintaksa temelji se ponajprije na semantičkim kategorijama te njezina primjena predstavlja zaokret u odnosu na većinu dosadašnjih formalno orijentiranih pristupa, a rad je prinos ponajprije sintaksi hrvatskog jezika te poredbenoj hrvatskoj češkoj sintaksi.

Petar Vuković je rođen 1975. u Subotici. Osnovnu školu završio je u Tavankutu, gdje je i odrastao. Maturirao je 1994. u subotičkoj Gimnaziji, nakon čega odlazi na studij u Zagreb, gdje je na Filozofskom fakultetu 1999. diplomirao dvopredmetni studij hrvatskog jezika i književnosti te

dr. Petar Vuković

opće lingvistike. Usporedo s tim upisuje i studij slavistike – češki i ruski jezik i književnost kao glavne predmete te poljski jezik i književnost kao dodatni predmet – na kojem je diplomirao 2001. Od 1999. znanstveni je novak na Katedri za češki jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Usavršavao se na sveučilištima u Pragu, Brnu i Beču.

Iz područja bohemistike, kroatistike i opće lingvistike objavio nekoliko znanstvenih i stručnih radova, koji su objavljeni u stručnoj periodici u Hrvatskoj (»Suvremena lingvistika«, »Fluminensia«, »Nova Istra«) i Austriji (»Studien des Instituts für den Donauraum und Mitteleuropa«). Prevodi s češkog jezika. Skupa s *Jiřijem Hrabalom* priredio je i uredio knjigu »Baršunaste priče – antologija češke kratke priče« (Zagreb, »Profil International«, 2005.). Više godina vanjski je suradnik Službe za jezik i govor Hrvatske televizije. Prisutan je i u kulturnom životu vojvođanskih Hrvata: sudjeluje na kulturnim manifestacijama, objavljuje uratke na zavičajne filološke teme i član je Uredništva i glavni lektor Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca.

Izgradnja doma MZ Verušić u završnoj fazi

Dugo očekivane prostorije za rad

*Izgradnja doma nakon 15 godina od osnivanja Mjesne zajednice Verušić * Završetak radova očekuje se za mjesec dana * Financijska sredstva za izgradnju doma osigurala lokalna samouprava i Ministarstvo poljoprivrede Republike Srbije * U zgradi ima dvije kancelarije uz jedan mali arhiv. Riješeni su i sanitarni čvorovi, a u domu je i mala dvorana od 105 kvadrata, gdje će se moći održavati programi edukacije poljoprivrednika, kaže predsjednik Savjeta MZ Verušić Miroslav Kiš*

Realizacija projekta izgradnje doma Mjesne zajednice Verušić u završnoj je fazi. Gradnja ovog doma počela je u proljeće 2006. godine, pomoću financijskih sredstava koja su izdvojena iz proračuna lokalne samouprave Općine Subotica, a u kasnijoj fazi, izgradnju doma je pomoglo i Ministarstvo poljoprivrede Republike Srbije.

Završetak radova na izgradnji doma MZ Verušić očekuje se za mjesec dana, a realizacija ovog projekta stoji ukupno 10.000.000 dinara s PDV-om. Predsjednik Savjeta MZ Verušić Miroslav Kiš ne krije zadovoljstvo što će nakon 15. godina od osnivanja ove Mjesne zajednice, njeni članovi i organi imati službene prostorije za obavljanje poslova koji su u

nadležnosti MZ, te za održavanje raznih programa edukacije poljoprivrednika, kao i za okupljanje i druženje svih građana s teritorija ove Mjesne zajednice.

NEOPHODNE PROSTORIJE ZA VOĐENJE POSLOVA:

Miroslav Kiš napominje kako je prošlo 15. godina od kada je MZ Verušić službeno osnovana, a formiraju je naseljeno mjesto Verušić

i teritorije rubova 5 subotičkih prigradskih naselja i to Aleksandrova, Bikova, Male Bosne, Starog i Novog Žednika.

»Do sada nismo imali sjedište Mjesne zajednice, te su se tako poslovi koji su u nadležnosti Mjesne zajednice vodili na jednom salašu. Stoga, bila je realna potrebna za izgradnjom doma u kojoj bi bile kancelarije

Miroslav Kiš

Povijesni tragovi o Verušiću

Verušić – stara je subotička pustara, koja se proteže od grada prema Žedniku. Pustara nije mijenjala svojega imena unatoč pokušaju da se dugi povijesni naziv protumači kao slavenizirani toponim Veresegyhaz. Prema poznatim vrelima, Verušić se spominje godine 1423. Međutim, povijesni trgovi upućuju na to da je sredinom XV. Stoljeća postojalo naselje (1447.), a u tursko doba (1580.-1582.) bilo je na području Verušića 25 oporezovanih domova. Istraživanja su utvrdila ostatke iz sarmatskog doba, a srednjovjekovno naselje Verušić bilo je nedaleko od današnje ceste Subotica – Čantavir, na mjestu gdje presijeca dolinu rječice Čik. Na tome mjestu ima ostataka drevne građevine (jamačno crkve) i tragova staroga groblja. Bački Bunjevci, stanovnici Verušića, to područje zovu Klisa (lat. ecclesia). Na zemljovidima iz godine 1789. i 1846., ubilježena je Klisa pod tim imenom. Na području Verušića bili su posjedi i salaši obitelji Lipozenčić (Matekovi), Sudarević, Miljački-Matakov, Kopilović-Frajtin, Gabrić, Stipić i dr. Područje Verušića južno od doline Čika sastavni je dio žedničke župe.

Iz knjige dr. Ante Sekulića »Hrvatski bački mjestopisi«

za vođenje poslova i prostor za dokumentaciju. Naša Mjesna zajednica prostire se teritorijalno na 5.000 hektara površine, a prema popisu pučanstva iz 2002. godine, broji 998 članova. Uz pomoć lokalne samouprave pribavili smo 2005. godine, sve potrebne dozvole i suglasnosti za početak realizacije izgradnje doma, a na skupštini Mjesne zajednice svih devet članova je glasovalo kako je izgradnja potrebnih prostorija za rad prioritet ove Mjesne zajednice. Izgradnja doma je započela u proljeće 2006. godine, a financijska sredstva je osigurala lokalna samouprava. Iste godine Ministarstvo poljoprivrede Republike Srbije raspisalo je natječaj za sufinanciranje projekata koji poboljšavaju uvjete života u ruralnim sredinama. Naša Mjesna zajednica je konkurirala i tako smo putom tog natječaja za izgradnju

doma dobili sredstva u iznosu od 3.400.000 dinara», kaže Miroslav Kiš napominjući kako je projekt izgradnje doma izradio projektni biro Support iz Subotice.

FUNKCIONALAN GRAĐEVINSKI OBJEKT: »Mislimo da je taj projekt kvalitetno i funkcionalno urađen, što se sada, pri realizaciji, može i vidjeti. Napravljeno je ono, što realno zadovoljava potrebe. U zgradi ima dvije kancelarije uz jedan mali arhiv. Riješeni su i sanitarni čvorovi, a u domu je i mala dvorana od 105 kvadrata, gdje će se moći održavati programi edukacije poljoprivrednika, a bit će to i mjesto okupljanja članova Mjesne zajednice prilikom drugih programa ili svečanosti. Očekujemo da će u narednih mjesec dana objekt biti završen, uz ureden parking. Najveći dio građevinskih radova je obavila firma Monolit-gradnja iz Subotice, završne poslove i ure-

đenje parkinga je uradila firma Yumol, također iz Subotice, dok je radove vezane za električnu instalaciju uradila subotička firma Elgi. Iako ćemo za mjesec dana imati završen kompletni objekt, on će biti potpuno prazan, jer će nedostajati potreban inventar i namještaj, ali i to će se vremenom riješiti. Putom raspisanog natječaja Pokrajinskog sekretarijata za lokalnu samoupravu i međuočinsku suradnju dobili smo prošle godine sredstva za kupovinu kompjutera, koji je već i kupljen«, kaže Miroslav Kiš.

MLADI OSTAJU: Većina žitelja Mjesne zajednice Verušić bavi se isključivo poljoprivrednom proizvodnjom, a tek nekoliko pojedinaca putuje na posao u grad. Miroslav Kiš ističe kako sve više mladih žitelja ove Mjesne zajednice odlučuje ostati na gazdinstvima da bi se bavili poljoprivredom, kao i njihovi roditelji.

»Nedavno su četiri mlade obitelji izgradile svoje četiri nove kuće. I to je jedan od pokazatelja kako mladi vide svoju budućnost i van gradske, urbane sredine.

Mjesna zajednica je nadležna za iniciranje poslova koji neposredno utječu na svakodnevne potrebe, život i rad žitelja mjesne zajednice, a jedan od aktualnih problema je potreba za dobrim, asfaltiranim putem od Hrvatskog majura, koji se nalazi između Male Bosne i Starog Žednika, i od Purčarevog šora, koji naleže na Verušić i Stari Žednik. Asfaltiran put je potreban zbog žitelja tih dijelova naše Mjesne zajednice, ali ponajviše zbog djece kako bi lakše stizala do škole«, kaže Miroslav Kiš i naglašava kako će žitelji Mjesne zajednice Verušić pokrenuti inicijativu da njihova Mjesna zajednica dobije status naseljenog mjesta, što sada nije slučaj. Z. Sarić

Tonči Čorić, umjetnički fotograf

Fotografija mora imati emociju

Bila fotografija slatka ili ne, ona mora imati neku emociju. Ja najčešće snimam lijepe stvari, jer mislim da je život dovoljno ružan

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

Prošloga tjedna u beogradskoj je Galeriji »25. Maj« otvorena izložba dvojica hrvatskih fotografa – *Lorencea Fericha* i *Tončija Čorića*. Riječ je o zajedničkoj izložbi pod nazivom »NY nights & Modrine«, a koja, kako to njezin naslov sugerira, kontrapunktno pomalo tjeskobne prikaze njujorških noći (njezine aktere i neobične scene) s mirnoćom modrih kadrova hrvatskog primorja. Prigodom otvorenja razgovarali smo s autorom drugospomenutog segmenta »Modrine« Tončijem Čorićem, umjetničkim fotografom hrvatskog Mediterana, koji živi i radi u Baškoj Vodi.

HR: Za početak, kažite nam kako je došlo do realizacije izložbe

u Beogradu? Na čiji ste poziv došli izlagati u srbijanskoj prijestolnici?

Nakon izložbe u New Yorku, koja je bila tijekom rujna i listopada, hrvatski veleposlanik u Beogradu *Tonči Staničić*, koji je rodom iz Baške Vode, javio nam se i predložio izložbu u Beogradu.

HR: Kakvi su Vaši dojmovi nakon otvorenja izložbe? Je li Vam izlaganje u ovom kulturnom središtu jedne države donijelo neke nove kontakte, te u tom kontekstu i neke nove ponude za predstavljanje rada?

Moram priznati da bih se sam teško odlučio na izložbu u Beogradu, još je rat mnogima u sjećanju, da pokrovitelj nije Ministarstvo vanj-

skih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske, i da izložba nije u organizaciji našeg Veleposlanstva. Međutim, jako mi je drago što je izložba održana, ne zbog one gužve i vjerojatno uglednih ljudi koje ja ne poznajem, nego zbog toga što mi je prišlo više od dvadeset gospođa rodom iz Dalmacije sa suzama u očima i zahvalilo što sam im donio dašak mora u Beograd.

HR: Kada ste se i na koji način počeli baviti fotografijom?

Fotografijom sam se bavio još od studentskih dana, međutim ne baš intenzivno. Od 1993. godine počeo sam se baviti računalnom grafikom, kako sam po struci građevinski inženjer, najprije Autocadom, koji je u to doba izgledao

ra
1

karstva. Glede pak drugog pitanja, fotografija je za mene način života i način opuštanja.

HR: Osim radova koji za temu imaju more i ostale ljepote vezane za njega (što smo vidjeli na beogradskoj izložbi), zaokuplja li Vas, u domeni fotografskoga rada, neka druga tematika?

Zanimaju me detalji i makro fotografija, iako je i ona najčešće vezana za more i Mediteran.

HR: Kako je to veleposlanik Tonči Staničić u katalogu izložbe naveo, u prikazu objektivne (prelijepe) stvarnosti majstorski uspijevate izbjeći opasnosti kiča, što pripisuje Vašem neprijepornom umjetničkom talentu. Predstavlja li Vam ta »opasnost kiča« poteškoću u radu? Koliko je teško za temu odabrati nešto objektivno lijepo, a da rezultat toga posjeduje određenu umjetničku težinu, odnosno da se izbjegne potencijalna sladunjavost?

Nikada ne razmišljam o tome, fotografija je ili dobra ili nije. Bila ona slatka ili ne, mora imati neku emociju. Ja najčešće snimam lijepe stvari, jer mislim da je život dovoljno ružan. Među ovim diptisima na izložbi ima nekih fotografija koje bi same bile »zucker und wasser« (šećer i voda), a ovako uparene skroz drukčije funkcioniraju. Što

Značajnije izložbe

Čorić je izlagao na više samostalnih izložaba: »BLUENESS« (Konzervatorska galerija Split), »PHOTOGRAFIJE« (Gradski muzej Makarska), »Kartoline Postcards« (PhotoKlub – Split), te na nekoliko skupnih, među kojima, na izložbi FOTO KLUBA OSEJAVA (Makarska) i »VACATION« (PhotoKlub – Split).

se pak tiče kiča, smatram kako je vrhunska patetika također umjetnost, na primjer kada Pavarotti pjeva talijanske kancone, to nije patetika nego vrhunska patetika.

HR: Na internetskoj stranici Feric Ateliera stoji kako Vam je specijalnost izrada velikofornatnih turističkih karata gradova dalmatinske obale. Kažite nam nešto više o tim radovima?

To su vektorske karte sa ilustracijama kulturnih i prirodnih znamenitosti, turisti ih vole, jer su šarene i imaju šarm starih herbarija i gusarskih karata sa izgubljenim blagom. Svi smo mi nekad bili djeca...

HR: S obzirom da fotografijama ujedno prikazujete i ljepote hrvatskoga primorja, smatrate li se svojevrsnim »vizualnim« ambasadorom »zemlje s najljepšim morem na svijetu«?

Toplo se nadam da me tako doživljavaju.

HR: Među radovima koje ste predstavili ima i nekoliko podvodnih fotografija. Objasnite našim čitateljima što je sve potrebno da one nastanu i koliko ih je teško napraviti?

Danas u doba digitalne tehnologije, podvodna je oprema postala puno pristupačnija, tako da se za relativno mali novac može nabaviti podvodno kućište za aparat. Što se tiče profesionalne podvodne rasvjete i ostale opreme, o tome možete samo sanjati. Većina toga je »snađi se družu«, morate imati dobru fizičku kondiciju i volju, masku i peraje, te s vremena na vrijeme nekog prijatelja iz ronilačkog kluba, da vam posudi odijelo i boce. Ipak najvažnija je dobra volja.

HR: Redovito pitanje suvremenim fotografima glasi: što više preferirate – analognu ili digitalnu fotografiju? Koje su, po Vašem mišljenju, prednosti i mane jedne, odnosno druge tehnike?

Digitalnom fotografijom se bavim

kao knjigovodstveni program u Dos-u, a zatim sam ugledao Adobe Photoshop i Illustrator i to je bilo kao velike boginje, prava zaraza. U to doba nije bilo ovoliko slika po internetu i skeneri su bili jako skupi, te čim se pojavila digitalna oprema, odmah sam se »navukao« na nju.

HR: Ukratko, kojim se načelima vodite u fotografskom radu? Što fotografija znači za Vas?

Nikada se u kadriranju nisam služio pravilima iz fotografskih priručnika, uvijek su me više inspirirali stari majstori kroz povijest sli-

9. ožujka 2007.

od samih početaka 1999. godine, i koliko je god tada analogija bila superiorna, nove digitalne kamere su sve bolje i bolje. Prednosti digitalne su brojne: možete namjestiti balans bijele boje u bilo kojem okruženju, a također i ISO osjetljivost, dok ste na analogiji bili ograničeni vrstom filma (mogli ste ga puširati, ali to ipak nije to), možete nad puno parametara imati kontrolu i mijenjati ih, osobito ako snimate u RAW formatu i ako znate raditi u Photoshopu. Međutim, ako fotografija nema emociju, nijedan Photoshop joj je ne može dati. S druge strane analogiju (srednji format 6x4,5) koristim samo za velike formate (plakate), ali jedan veliki dias 6x4,5 vas dode 0,5 eura razvijen, možete ga pogledati tek kada ga razvijete, a kako se danas sve radi strojno, opet ga »iščašite« kada se skenira.

HR: Kako je došlo do Vaše suradnje s Lorenceom Ferichem, s kojim ste već prije, točnije prošle godine, imali zajedničku izložbu u

Lockwood-Mathews Mansion Museum Norwalk u SAD? Riječ je ipak o različitim umjetničkim poetikama...

Lorija poznajem već dugi niz godina, jer ima kuću u Baškoj Vodi. Prije godinu dana imao sam izložbu u Konzervatorskoj galeriji u Splitu, te je on katalog sa izložbe ponio u New York, tamo ga je vidjela jedna gospođa koja ima galeriju i dovukla me tamo. Na jedan čudan način sve skupa to jako dobro funkcionira.

HR: Hoće li se ova suradnja nastaviti? Jesu li u planu još neke zajedničke izložbe?

Toplo se nadam da hoće. Gospodin veleposlanik je spominjao gostovanje ove iste izložbe u Subotici i mi bismo obojica bili sretni kada bi se to realiziralo, te bismo nastojali doći »gore« na otvorenje, jer Ferich dolazi u Hrvatsku iz New Yorka svaka dva mjeseca.

Predstavljen VI. svezak Leksikona podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca u Subotici

Mnogostruki značaj Leksikona

O ovome izdanju leksikona govorili su Ljiljana Dulić, glavna i odgovorna urednica programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice, Mario Bara, apsolvent povijesti i sociologije Filozofskoga fakulteta u Zagrebu i Tomislav Žigmanov, izvršni urednik Leksikona

Predstavljanje šestoga sveska »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca« slova D u nakladi Hrvatskog akademskog društva iz Subotice, koje je održano u petak, 2. ožujka, u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici okupilo je lijepi broj posjetitelja. O ovome izdanju Leksikona govorili su - Ljiljana Dulić, glavna i odgovorna urednica programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice, Mario Bara, apsolvent povijesti i

ca. Poput prijašnjih svezaka i u ovome su dani najvažniji podatci: o naseljima u kojima žive Hrvati i drugim toponimima, udrugama, karitativnim udrugama, manifestacijama, botaničkim nazivima, pojmovima iz etnografije, katoličkim redovima i društvima i blagdanima. Obradeni su i neki opći pojmovi, dječje igre, kao i životopisi. Karakteristika ovoga sveska, kako je rekla Ljiljana Dulić, jest jedna od najbrojnijih bunjevačkih porodica – Dulić, te u svesku ima

leksikonu je govorio i apsolvent povijesti i sociologije Filozofskoga fakulteta u Zagrebu Mario Bara, koji je izrazio zadovoljstvo što je mogao sudjelovati u stvaranju ovoga sveska Leksikona. »Leksikon mi je omogućio da participiram u životu zajednice i time pružim sebi odgovor na postavljeno pitanje - što zajednica ima od nas koji studiramo u Hrvatskoj. Suradnjom u pisanju natuknica i dalje smo uključeni u stvaralački rad zajednice. Govorim u množini, jer se suradnji odazvala i Subotičanka Biserka Jaramazović, apsolventica etnologije i engleskog jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Nadam se da će se u budućnosti suradnji odazvati i mladi koji studiraju ovdje u Subotici, Novom Sadu i Beogradu. U dosadašnjih 6 svezaka javnosti je prezentiran veliki broj, do sada, nepoznatih činjenica o Hrvatima u Podunavlju«, rekao je Mario Bara. **DOBROBIT ZAJEDNICE:** O važnosti projekta »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca« za znanstveni život vojvođanskih Hrvata govorio je izvršni urednik ovoga Leksikona Tomislav Žigmanov. Važnost projekta 'Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca' za znanstveni život vojvođanskih Hrvata zrcali

se, kroz posljedice, bilo izravne bilo neizravne, koje on proizvodi. Među njima ističemo sljedeće kao najvažnije: njegovom se realizacijom umanjuju mnogobrojni spomenuti nedostaci – od onih da se počela drukčije profilirati društvena struktura Hrvata u Vojvodini, preko osnaživanja autorecepcije i autoreprezentacije, do povećanja interesa za hrvatsku zajednicu iz Vojvodine, kako u Srbiji tako i u Hrvatskoj. Kao drugo, postupno dobivamo cjelovitu sliku o nama, koja će na koncu biti, u odnosu na postojeću, ne samo proširena nego i produbljena. Kao treće, radom na Leksikonu čvršće i postojanije se oformljuju znanstvene aktivnosti unutar naše zajednice. Kao četvrto, radeći na ovaj način bivamo stalniji subjekti i objekti u znanstvenom životu, kako u Srbiji tako i u Hrvatskoj. I na koncu, ali ne i na posljednjem mjestu: putem rada na Leksikonu svjedočimo vlastitu zrelost, uvećavamo racionalnost u zajednici, pridonosimo razvoju samorazumijevanja unutar zajednice, pospješujemo samopoštovanje i samopouzdanje kod pripadnika i stvaramo pretpostavke za narodni napredak«, rekao je Tomislav Žigmanov.

Tomislav Žigmanov, Ljiljana Dulić i Mario Bara

sociologije Filozofskoga fakulteta u Zagrebu i Tomislav Žigmanov, izvršni urednik Leksikona.

Na početku programa nastupio je Komorni tamburaški sastav pod vodstvom Nele Skenderović, koji je tijekom večeri nastupio s dvije skladbe. U ime Hrvatskog akademskog društva nazočne je pozdravio predsjednik Dujo Runje, a nazočnima se obratio i glavni urednik »Leksikona podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca« dr. Slaven Bačić.

MNOŠTVO PODATAKA I ŽIVOTOPIISA: U svom izlaganju Ljiljana Dulić se osvrnula na sadržaj sveska, koji sadrži 104 stranice, te je do sada najobimniji svezak u kojem ima 155 natuknica uz 74 ilustracije, te 13 uputni-

ca. 45 životopisa članova ove obitelji. »Htjela bih istaknuti da, kada govorimo o Dulićima, smatram kako čak ni ovaj poduži popis od njih 45 – koji su svojim radom i djelovanjem u različitim sferama društvenoga života Hrvata u Bačkoj, ali i izvan granica svoje domovine – nije konačna lista onih čija bi postignuća bilo zanimljivo istražiti i objaviti u nekom sljedećem izdanju Leksikona. Isto tako vjerujem da će se naći netko koga će ovi znanstveno istraženi leksikografski članci potaknuti da nastavi s proučavanjem postignuća naših prezimenjaka, te da će jednog dana možda osvanuti jedna još cjelovitija knjiga o našoj obitelji«, istaknula je Ljiljana Dulić.

DOPRINOS STUDENATA: O

U Velikoj vijećnici Gradske kuće

Ž. Vukov

Prosvjetni segment u djelovanju hrvatskih udruga

Osnivanje knjižnica i literarnih sekcija

Mnoge hrvatske udruge osnovala su svoje knjižnice i literarne sekcije zbog njegovanja i očuvanja materinskog jezika, stvarajući tako prostor za daljnje širenje aktivnosti u polju prosvjetnog djelovanja

Mnoge hrvatske udruge u predznaku svog naziva imaju odrednicu, kojom se naznačuje i prosvjetna djelatnost tih udruga. Koliko je taj segment u njihovom djelovanju zastupljen, saznajemo u razgovoru s dužnosnicima nekih od hrvatskih udruga.

Razvijanje prosvjetnoga segmenta u domeni kulture sigurno nije lagan posao, jer zahtijeva mnogo truda i znanja, ali, kako se čini, prvi koraci su učinjeni, što čelnicima, članovima udruga i »mladima koji dolaze«, stvara prostor za daljnje širenje aktivnosti i na tom polju djelovanja hrvatskih udruga.

GOLUBINCI: Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo »Tomislav« iz Golubinaca u nakani prosvjetnog djelovanja ovoga Društva osnovalo je knjižnicu, a prema riječima tajnika Društva *Ivana Radoša*, knjižnicu su počeli zajedno formirati župa sv. Jurja u Golubincima, tj. tadašnji golubinački župnik preč. *Jozo Duspara* i članovi HKPD »Tomislav«.

»U početku smo prikupljali knjige od mještana Golubinaca i prijatelja Društva, dakle bili su to darovi za knjižnicu koju smo osnovali. Knjižnica trenutačno broji oko 3000 naslova raznih žanrova, od hrvatskih udžbenika za sve razrede osnovnih škola, do najvećih imena hrvatske i svjetske književnosti. Za ovoliki broj knjiga, koje se danas nalaze u našoj knjižnici, najzaslužniji je novinar katoličkog tjednika Glas Koncila *Tomislav Vuković*, koji je prije nekoliko godina, praveći reportažu o životu katolika i Hrvata u Srijemu, boravio u Golubincima. U razgovoru s tadašnjim golubinačkim župnikom preč. *Jozom Dusparom* i rukovodstvom Društva »Tomislav«, upoznao se i s idejom o formiranju knjižnice i tada je obećao pomoć u nabavku knjiga. I doista je pomogao, a pomogao je i tjednik Glas Koncila, jer su u nekoliko brojeva tjednika čitatelji zamoljeni da prikupljaju knjige za djecu u Golubincima u Srijemu. Odaziv je bio nevjerovatan. Čitajući pisma i poruke darivatelja, stekao se dojam da nije bilo župe i škole u Republici Hrvatskoj, koji se nisu uključili u akciju Glasa Koncila, a zračna luka Split darovala je polovno računalo za evidentiranje knjiga«, kaže *Ivan Radoš* i objašnjava kako se vrlo brzo na nekoliko sabirnih mjesta u Republici Hrvatskoj sakupilo mnogo knjiga koje je trebalo prenijeti u Golubince. Do izgradnje pro-

storija koje će koristiti HKPD »Tomislav«, knjižnica ostaje u prostorijama župe.

VAJSKA-BOĐANI: Prosvjetnim aktivnostima pozornost posvećuje i Hrvatsko kulturno umjetničko prosvjetno društvo »Dukat« Vajska-Bođani, koje je osnovano prije pet godina.

va u Subotici, a recitatore priprema *Ljubica Kitanović*.

»U srpnju prošle godine, naše Društvo je bilo domaćin četvrte manifestacije 'Lira naiva', koju organizira Hrvatska čitaonica iz Subotice. Okupili su se pučki pjesnici iz cijele Vojvodine.

Bački Monoštor: Organizirane su književne večeri, likovne izložbe i promocije

»Premda su naše prostorije male, u njima se rado sastajemo, vježbamo, družimo i donosimo odluke o aktivnostima Društva. U ulaznoj prostoriji postavili smo police na kojima se nalazi oko 250 knjiga različitoga žanra, od romana, poezije, povijesti, pa do udžbenika na hrvatskom jeziku za najmlađi uzrast. Najviše knjiga u našoj maloj knjižnici je na hrvatskom jeziku, ali imamo i knjige na srpskom jeziku. Nadam se da će se vremenom naša knjižnica proširiti brojem naslova. Zahvalio bih se Hrvatskoj matici iseljenika iz Zagreba, Hrvatskoj čitaonici iz Subotice i Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Subotici, koji u svakoj prilici pomažu i obogaćuju našu knjižnicu«, kaže predsjednik HKUPD »Dukat« *Pavle Pejčić* i ističe kako članovi Društva svake godine sudjeluju na smotri hrvatskih recitatora koja se održa-

Brojna publika je bila nazočna prilikom predstavljanja pjesnika u Vatrogasnom domu i to je za naše Društvo predstavljalo velik uspjeh. Što prije namjeravamo formirati Literarni odjel u čiji će rad biti uključeni najmlađi, ali i oni stariji.«

NOVI SLANKAMEN: Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo »Stjepan Radić« iz Novog Slankamena ima 320 članova. Aktivno rade Folklorni i Glazbeni odjel, a nedavno je osnovan i Likovni odjel.

Prema riječima tajnika Društva *Ivana Gregurića*, glede aktivnosti u sferi folklornog stvaralaštva urađene su u proteklom razdoblju koreografije »Plesovi iz Srijema«, »Plesovi iz Posavine«, i »Plesovi iz Banata«, a privodi se kraju i koreografija pod nazivom »Šokački plesovi iz Bačke«. Starije članice naše Udruge

su same uradile narodne nošnje za dvije koreografije, dok su nošnje za jednu koreografiju kupljene u Osijeku, a prikupljaju se sredstva za kupovinu materijala za izradu narodnih nošnji za posljednju od navedenih koreografija.

»Tijekom 2006. godine, Folklorni je odjel imao 15 nastupa, od kojih treba istaknuti one na manifestaciji Vinkovačke jeseni, na Etnofestivalu u Novom Sadu, kao i Božićni koncert koji je održan 23. prosinca prošle godine u Zemunu, u Domu zrakoplovstva. Naš glazbeni odjel broji 20 članova i podijeljen je u dvije skupine po uzrastu. Ovaj odjel formiran je prije 2 godine i na radost svih naših članova vratio je zvuke tambure, našeg tradicionalnog instrumenta, u Slankamen i okolicu. Glazbeni odjel je u 2006. godini imao 16 nastupa na raznim manifestacijama u Vojvodini, kao i u Republici Hrvatskoj. Što se tiče segmenta prosvjetne djelatnosti Društva, taj posao nije nimalo lak, jer treba znati kako je nakon tragičnih događaja tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća u Srijemu ostalo malo Hrvata. U našim prostorijama imamo knjižnicu, fond knjiga je oko 3000 naslova i naši članovi mogu pozajmljivati knjige iz knjižnice. U planu Društva je osnivanje Literarne sekcije, a razmišljamo i o mogućnosti održavanja nastave u našem Društvu za izučavanje hrvatskoga jezika s elementima nacionalne kulture«, kaže Ivan Gregurić.

NOVI SAD: Nekoliko članova Hrvatskog kulturno umjetničkog prosvjetnog društva »Stanislav Preprek« iz Novog Sada, odmah po osnutku Društva, prije godinu i pol dana, udružilo se oko jedne ideje – njegovati i razvijati hrvatsku pisanu i živu riječ.

»Budući da Društvo nosi ime *Stanislava Prepreka*, čovjeka skladbi i glazbe, plodnog pjesnika, ali i velikog ljubitelja knjiga uopće, prirodno je što je jedna od glavnih kulturnih djelatnosti Društva upravo usmjerena ka književnosti i literaturi«, kaže predsjednica Društva *Zdenka Popov*.

»Naše prve aktivnosti usmjerili smo k promidžbi Prepekova književna i glazbena stvaralaštva, te smo, da podsjetimo, u siječnju 2006. organizirali umjetničku večer u Matici srpskoj na kojoj su recitirani stihovi Prepreka, čitani isječki iz njegova životopisa, a sve je to uljepšano njegovom nadahnutom glazbom«.

U Društvu »Stanislav Preprek« aktivno djeluje i Literarna sekcija, čija je predsjednica *Jelisaveta Buljović Vučetić*. Članovi ove sekcije pišu poeziju i prozu na hrvatskom jeziku, kako bi njegovali i sačuvali svoj materinski jezik. Vrlo brzo nakon osnutka, Literarna sekcija postaje član Zavoda za kulturu Vojvodine (ZKV), ali pod nazivom Sekcija za njegovanje hrvatskog jezika pri HKUPD »Stanislav Preprek«, od kada je aktivni sudionik svih manifestacija ZKV, s ciljem institucionalnog prezentiranja, kako hrvatskog jezika, tako i

Golubinci: Knjižnica trenutno broji oko 3000 naslova raznih žanrova, od hrvatskih udžbenika za sve razrede osnovnih škola, do najvećih imena hrvatske i svjetske književnosti

djela članova Literarne sekcije, ali i da bi radovi bili tiskani u Multijezičnom biltenu »Most«, koji ZKV distribuira diljem Vojvodine i prezentira na salonima knjiga ovdje i inozemstvu.

Zahvaljujući ljudima dobre volje, knjižnica HKUPD »Stanislav Preprek« tijekom vremena povećavala je obujam i raznorodnost književnog fonda.

»U veljači ove godine, kada su nam bili gosti filmski djelatnik *Rajko Ljubić* i ravnateljica 'Hrvatske čitaonice' *Katarina Čeliković*, u povodu projekcije hrvatskih filmova i promocije naklade 'Hrvatske čitaonice' u Novom Sadu, broj djela u našoj knjižnici uvećao se za 40 naslova. Tom prilikom Katarina Čeliković je uručila Društvu knjige u izdanju 'Hrvatske čitaonice' i 'Hrvatske riječi', čime su izdanja ove dvije nakladničke produkcije na hrvatskom jeziku postala dostupna Novosađanima. To je najveća donacija knjiga koju je Društvo do sada imalo«, kaže Zdenka Popov.

BAČKI MONOŠTOR: Kulturno umjetničko društvo Hrvata »Bodrog« iz Bačkog Monoštora je u protekloj 2006. godini imalo mnoštvo nastupa u zemlji i inozemstvu, a ono što je također značajno za razvoj kulturnih aktivnosti u Bačkom Monošturu su i aktivnosti Literarne skupine. Organizirane su književne večeri, likovne izložbe i promocije, koje na najbolji način dopunjuju djelovanje pjevačke, plesne i dječje skupine KUDH »Bodroga«.

Interesantan spoj tradicionalnih šokačkih pjesama i plesova u kombinaciji s pisanom riječju, izložbama slika i promocijama monoštorskih

umjetnika amatera, te povezivanje monoštorskih udruga i crkvenog zbora uvijek naiđe na dobar prijem kod publike u selu, a to je osnovni cilj djelovanja Literarne skupine. Koordinator rada ove skupine je *Vladimir Kamčević*, koji ističe kako je u prethodnoj godini Literarna skupina organizirala oko 20 književnih večeri, izložaba slika i promocija knjiga, među kojima i izložbu slika *Save Stojkova*, književnu večer za Dan zaljubljenih, pjesničku večer *Katice Pašić*, recital za »Bodrog fest« i izbor za najljepšu cvjetnu bašću u Bačkom Monošturu.

»Sakupljanje građe za monografiju Monoštora, kao i suradnja sa svima koji rade na očuvanju tradicije, stalni je zadatak skupine, kao i da u vidu foto novina informira mještane o svim aktualnim kulturnim dešavanjima u selu«, kaže Kamčević.

Predsjednica KUDH »Bodrog« *Marija Turkalj* kaže, kako će i u budućnosti večeri koje inicira Literarna skupina, skupa s Pjevačkom i Plesnom skupinom biti zajednički planirane i realizirane u skladu s osnovnim ciljevima djelovanja Društva »Bodrog«.

»Planovi Društva za 2007. godinu obuhvaćaju preko 30 koncerata, gostovanja, izložbi i književnih večeri. Najzahtjevniji zadatak za KUDH 'Bodrog' i Literarnu skupinu jest upravo prikupljanje građe i izdavanje monografije Bačkog Monoštora, a ako je suditi po entuzijazmu koji se u to ulaže, na realizaciju se neće još dugo čekati«, kaže Marija Turkalj.

Z. Sarić

Djelovanje KPZH »Šokadija« iz Sonte

Nećemo samo plesati

Od samoga osnutka čelništvo »Šokadije« nastojalo je stvoriti dobru osnovu za što širi spektar djelovanja
Folklor je svima na srcu, no lijepe rezultate postižu i ostali odjeli*

Piše: Ivan Andrašić

Kako i samo ime govori, Kulturno-prosvjetna zajednica Hrvata »Šokadija« nije udruga »manekena na podiju«, nije skupina lijepih cura i momaka, koji će, obučeni u staro narodno ruho, razvući usta od uha do uha, sretni i zadovoljni što se, eto, imaju prilike bezbrižno provešeliti pred skupom gledatelja ili pred okom medija.

Od samoga osnutka u siječnju 2002. godine, čelništvo predvođeno *Matom Zecom*, sustavno je radilo na formiranju što većega broja odjela. »Već prigodom osnutka 'Šokadije' znali smo što hoćemo. Nije nas zanimalo ono što su mnogi u Srbiji željeli, a to je pjesma, ples i isprazno smijanje u svrhu pokazivanja zadovoljstva udruga nacionalnih manjina. Svjesni opasnosti od asimilacije, trudili smo se da svojim aktivnostima očuvamo tradiciju i običaje naših predaka, a prije svega onu lijepu, melodičnu ikavicu, kojom su govorili naši pradjedovi, a koja je za mene najljepši dijalekt hrvatskoga jezika, što smo i ugradili u Statut zajednice. Isto tako, od početka tijesno surađujemo s OŠ »Ivan Goran Kovačić«, a i naš recitatorski odjel unutar udruge njeguje hrvatski književni jezik. Politikom se izravno ne bavimo, ali uvijek nastojimo biti na istoj valnoj duljini s našom jedinom nacionalnom strankom i svakako s Katoličkom crkvom, odnosno u svakom momentu znamo, a i pokazujemo drugima, tko smo i što smo.« – kaže za Hrvatsku riječ prvi predsjednik »Šokadije« Mata Zec.

Stara kuća čeka adaptaciju: budući Dom Šokadije

POLJA DJELOVANJA: Zajednica je počela rad s Folklornim odjelom i malim orkestrom kojega su tvorile harmonika, kontra i bas, a već nakon pola godine djelovanja formirani su dramski odjel, pjevački zbor i tamburaški orkestar. Vremenom su proradili i recitatorski, likovni i etnološki, a od prije dva tjedna i literarni odjel. Ustanovljen je i Umjetnički odbor, operativno tijelo koje tvore voditelji i zamjenici voditelja svih odjela »Šokadije«.

»Naš spektar djelovanja puno je širi od pukih nastupa folklornoga odjela. Istina, oni su izuzetno lijepi za oko, no, kroz rad dramskoga, likovnog, etnološkoga i literarnoga odjela, ukoliko uspijemo ostvariti veći dio svojih zamisli, a to je, poglavito, prikupljanje, obrada i zapisivanje građe o starim običajima u Sonti, ostavit ćemo iza sebe trajne pisane tragove, koji će dolazećim generacijama svjedočiti o našem postojanju i djelovanju na

očuvanju tradicija i običaja naših predaka. Koncem prošle godine kupili smo i proknjižili jednu staru kuću, koja će, nadam se brzo, biti adaptirana u Dom Šokadije, u kojemu će dominirati namještene etno-soba, knjižnica sa čitaonicom i galerijski prostor. Mislim da je to najljepši i najkorisniji oblik naše prosvjetne djelatnosti.« – kaže za Hrvatsku riječ predsjednica Umjetničkoga odbora *Ljiljana Tadijan*.

FINANCIRANJE: U odnosu na vrijeme osnivanja, danas se financiranje »Šokadije« umnogome unaprijedilo. Financijska sredstva koja se udrugama distribuiraju preko HNV-a, za redovite djelatnosti nisu dovoljna. »Nikako se ne smijemo oslanjati samo na sredstva koja dobijemo distribucijom preko HNV-a. Za rad ovoliko broja odjela potrebno je puno više. Redovito pratimo natječaje, od općinskih, pa do onih koje raspisuje Pokrajina, Vlada Srbije,

nevladine udruge. Javljam se, programa imamo dovoljno, samo treba osigurati financije za njih. Nastojimo animirati vlasnike privatnih poduzeća da nađu svoj interes u potpisivanju sponzorskih ugovora pa konačno i sve one koji sebe nalaze, ukoliko ne u aktivnom radu, bar u nekom dijelu financiranja toga rada. Svaka pomoć nam je dobro došla, jer nam je stalo da zacrtane projekte i realiziramo. Sustavno rješavanje financiranja subjekata kulture najviše bi nam pomoglo, stvorilo bi nam uvjete za puno kvalitetniji rad.« – kaže za Hrvatsku riječ sadašnji predsjednik »Šokadije«

prof. *Zvonko Tadijan*. Najvjerniji sponzori »Šokadije«, vlasnici TZR »Lorenzo« iz Sombora, *Ljiljana i Lovra Zlatar*, ne zaboravljaju Sontu. »Poreske olakšice koje imamo zanemarive su, tako da nisu primarni motiv sponzorstva. Prije je to povratak korijenima. Rođen sam u Sonti, gdje sam i živio do dvanaeste godine, a i danas me to selo privlači poput magneta. Tu je moj svijet, tu je moj mentalitet, tu je za mene najljepši dio Dunava, a tu je, konačno i moja 'Šokadija'. Nismo samo sponzori Udruge, supruga i ja smo aktivni članovi. Supruga je našla sebe u etnološkom odjelu i pjevačkom zboru, ja sebe u literarnom odjelu. Mislim da bismo trebalo pojačati spregu privatnoga gospodarstva i subjekata kulture i da bi država trebala tu spregu poticati svim instrumentima koji su joj na raspolaganju.« – kaže za Hrvatsku riječ *Lovra Zlatar*. ■

Međunarodni dan ženskih prava i međunarodnog mira

Kruh i ruže

*Međunarodni dan žena prvi je put obilježen u Austriji, Danskoj, Njemačkoj i Švedskoj * Usprkos visokoj razini obrazovanja i profesionalnim kvalifikacijama, žene ulaze na tržište rada pod nejednakim uvjetima*

Osmog ožujka 1908. godine na ulicama New Yorka prosvjedovalo je oko 15 tisuća tekstilnih radnica, tražeći kraće radno vrijeme i bolju plaću. Njihov slogan je bio »Kruh i ruže« – kruh kao simbol novčane sigurnosti, ruže kao simbol bolje kvalitete života.

Povodom ovog događaja, *Klara Cetkin* (1857. – 1933.), borac za prava žena i ekonomsku neovisnost radnica, na zasjedanju Socijalističke internacionale u Kopenhagenu 1910. godine predložila je da se ovaj datum slavi kao Dan žena. Sljedeće godine Međunarodni dan žena prvi je put obilježen u Austriji, Danskoj, Njemačkoj i Švedskoj. Ujedinjeni narodi su 1977. godine rezolucijom proglasili 8. ožujka Međunarodnim danom ženskih prava i međunarodnog mira.

DAN ŽENA I OSTALI DANI: Danas, 99 godina nakon prosvjeda njujorških radnica, najveći dobitnici njihove hrabrosti i nemirenja sa socijalnom nepravdom su – trgovci. Nema tog (pristojnog) muškarca u zemlji koji tog dana ne otvori galatno novčanik kako bi iskazao svoju privrženost ženskoj emancipaciji u vidu cvijeća, parfema, bombonijere, bižuterije itd. svojoj supruzi, majci, sestri, kolegici itd. A što je s »kruhom«?

Supruga, majke, sestre, kolegice itd. danas imaju priznanje da su ženska prava ljudska prava, pravo glasa (100 posto), pravo na

izbornu kvotu (30 posto), hrpu deklaracija, rezolucija i ustavnih garancija, da su u ravnopravnom položaju s muškarcima. I mogućnost da povodom »svog dana« govore i pišu o svom stvarnom položaju u društvu. A stvarnost je sljedeća: žene, i ovdje kao i u svijetu, čine većinu siromašnih, nezaposlenih i socijalno ugroženih. One su u nerazmjerno većoj mjeri nego muškarci pogođene negativnim posljedicama tranzicije i djelovanja zakona tržišta. Usprkos visokoj razini obrazovanja i profesionalnim kvalifikacijama, žene ulaze na tržište rada pod nejednakim uvjetima i u prosjeku duže čekaju na posao od muškaraca u svim stupnjevima stručne spreme. Posebno se teško zapošljavaju

žene preko 45 godina, kućanice, poljoprivrednice, samohrane majke i Romkinje. Od ukupno 139.212 osoba obuhvaćenih mjerama aktivne politike zapošljavanja u 2005. godini, 72.471 su žene (52 posto). U razdoblju od 2004. do 2005. stopa nezaposlenosti žena je porasla s 24,1 posto na 27,4 posto, a stopa zaposlenosti je opala s 44,0 na 40,8 posto; Među direktorima u gospodarstvu samo 11,9 posto su žene. Među osobama na upravljačkim mjestima 5,1 posto je žena.

NERAVNOPRAVNOST: Zbog toga što pretežito rade na slabo plaćenim mjestima i djelatnostima (u tekstilnoj i prehrambenoj industriji, zdravstvu, prosvjeti i socijalnoj zaštiti) i kraćeg radnog staža, žene u prosjeku imaju za 15 posto nižu plaću i mirovinu od muškaraca. Na drugoj strani, u kući, one obavljaju neplaćeni domaći rad u mnogo većem obujmu od muškaraca (4-5 sati dnevno). Među vlasnicima nepokretnosti žena je znatno manje od muškaraca (u starosti 20-50 godina 17,2 posto žena odnosno 48,5 posto muškaraca su vlasnici stambenih objekata). Poslije izbora 2000. godine u Narodnoj skupštini Srbije bilo je svega 11 posto žena. Na minulim izborima 2006. kvote su povećale njihovu zastupljenost na 20 posto. Zahvaljujući kvotama, povećan je njihov udio i u Skupštini APV sa 6,67 na 19,17 posto i u lokalnim skupštinama (sa 6 na 21 posto). Na ministarskim i drugim ključnim mjestima odlučivanja se, međutim, i dalje rijetko nalazi žena. U Vladi Republike Srbije (na odlasku), osim na potpredsjedničkom mjestu, nije bilo niti jedne žene.

M.D.

Petar Rikić, direktor Subotičke toplane

Potrošač bira način plaćanja

Mogućnost plaćanja tijekom 12 mjeseci ili samo za vrijeme trajanja grijaće sezone

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Povod za ovaj kraći razgovor je pojašnjenje nekih nedoumica vezanih uz aktualne račune centralnog grijanja na teritoriju Subotice, ponajviše o tehnici obročnog plaćanja mjesečne nadoknade. O glavnim aspektima ove problematike porazgovarali smo s prvim čovjekom Subotičke toplane, *Petrom Rikićem*.

► **Umjesto uvoda u razgovor pojasnite nam pravnu regulativu odluke o izmijenjenom načinu distribucije daljinskoga grijanja.**

Kada je u pitanju mjerenje utrošene snage za grijanje na daljinu, mi obračunavamo prema važećoj odluci, koja postoji još iz 1998. godine i objavljena je u Službenom listu 13/98. U proteklom razdoblju je bilo nekoliko izmjena i dopuna ove odluke, a posljednja i jamačno najvažnija bila je 23. studenoga 2005. godine, s obveznom primjenom od datuma stupanja na snagu.

► **O čemu se zapravo radi?**

Ta nas odluka obvezuje da obračunavamo isključivo prema mjerenju, i shodno tome smo u svim pod-stanicama instalirali mjerače koji mjere potrošnju energije na nivou jedne zgrade.

► **Na koji se način vrši obračun angažirane energije grijanja na daljinu?**

Energija daljinskoga grijanja zasniva se na protoku i temperaturi zraka u prostorima koji posjeduju instalirane radijatore i grijača tijela. Svakoga mjeseca obavljamo očitavanje, a u skladu s dogovorenim i usuglašenom procedurom dana je mogućnost nazočnosti građanima

Savjet potrošačima

Preporuča se provjera svih prozora i vrata u stambenom objektu, jer ukoliko postoji nekontrolirani ulazak hladnog vanjskog zraka, jamačno će biti veća i potrošnja angažirane toplotne energije i logično, finalnog mjesečnog obračuna. Također, ukoliko neke prostorije ne koristite, u njima možete i isključiti grijača tijela i tako uštedjeti količinu utrošene toplotne energije.

tj. predstavnicima kućnih savjeta prigodom postupka očitavanja. No, važno je istaknuti kako se cijeli proces obavlja elektroničkim putem i nema prostora za nikakve problematič-

ne situacije.

► **Što mjerač registrira?**

Mjerno tijelo registrira ukupnu potrošnju cijele zgrade, potom se raspodjela na sve stanove obavlja na temelju kvadrature tih stanova, tako se matematičkom operacijom dijeljenja dobivaju specifična količina utrošenih kilovata po četvornom metru, što trenutačno iznosi 3,62 dinara po kilovat satu plus 8 posto PDV-a. Važno je, također, istaknuti kako se obavlja i usporedni obračun prema četvornim metrima, pa ako je po kilovatnom mjerenju značajno veći iznos u odnosu na onaj po četvornim metrima i to prelazi 25 posto, faktički Toplana nema pravo naplate iznad tih spomenutih 25 posto.

► **Koliko iznosi cijena obračuna prema kvadraturi stana, tj. četvornim metrima stambeno-grijaće površine?**

Ukoliko se obračun utrošene energije plaća na rok od 12 mjeseci onda je cijena 44 dinara, a kada se plaća u razdoblju trajanja grijaće sezone (6 mjeseci) onda je iznos od 88 dinara po četvornom metru plus dodatak PDV-a i granične vrijednosti od 25 posto što sve u konačnici iznosi 118,08 dinara po četvornom metru.

► **Glavni problem predstavlja nedoumica koja nastaje prilikom odluke potrošača koju će izraženu vrijednost navedenu na računu platiti.**

U biti sve je na potrošaču i njegovim platežnim mogućnostima. Prema važećoj odluci ostavlja se potrošaču mogućnost plaćanja na godišnjem (12 mjeseci) ili polugodišnjem nivou (6 mjeseci grijaće sezone). Ukoliko se izabere 12-mjesečni vid onda se plaća iznos naveden u rubrici *akontacija*, a po isteku grijaće sezone napraviti će se konačni obračun po mjerenju, koji će izraziti ukupno zaduženje za proteklo razdoblje od kojega će se oduzeti iznos svih dotad uplaćenih akontacija i razlika koja se pojavi moći će se platiti na tri mjesečna obroka (svibanj, lipanj i srpanj) i zaključno s mjesecom srpnjem treba se isplatiti protekla grijaća sezona. S druge strane, oni koji mjesečno izmiruju ukupan iznos navedene utrošene energije, prva stavka na računu – obračun za prošli mjesec – oni zaključno s posljednjim mjesecom grijaće sezone više nemaju nikakvih obveza prema Toplani.

Crveni križ u Subotici započeo s projektom »Kuhinja na točkovima«

Izravna distribucija kuhanih obroka

*Ovim programom predviđeno je da se svakog radnog dana priprema i na kućnu adresu distribuira ukupno 25 kuhanih obroka * Osim Crvenog križa u Subotici u projektu sudjeluju Općinsko udruženje penzionera, SO Subotica i Međunarodna federacija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca*

Crveni križ Subotica od 1. ožujka započeo je s realizacijom bonus projekta u okviru Programa »Briga o starima« pod nazivom »Kuhinja na točkovima«. Ovim programom predviđeno je da se svakog radnog dana priprema i na kućnu adresu distribuira ukupno 25 kuhanih obroka za naše najstarije sugrađane.

Osim Crvenog križa u Subotici kao osnovnog inicijatora i realizatora projekta u radu »Kuhinje na točkovima« sudjeluju Općinsko udruženje penzionera, SO Subotica kao i Međunarodna federacija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca koji su financijski podržali ovaj projekt. Crveni križ Subotica je ovim projektom aplicirao na konkurs koji je raspisala Međunarodna federacija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i na nivou Republike Srbije osvojio visoko četvrto mjesto. Ovim programom znatno će biti obogaćena i ovako široka ponuda rada s najstarijim sugrađanima. Želja organizatora je da se na ovaj način pokaže osobama treće dobi kako im je stalo do njih, da im starost bude lakša, zdravija i ljepša. Ove nedjelje potencijalni korisnici programa »Kuhinja na točkovima« su obaviješteni, te je distribucija počela u ponedjeljak 5. ožujka 2007. godine. Cilj ovog projekta je podizanje nivoa egzistencijalne

sigurnosti osobama preko 65 godina starosti s određenim invaliditetom (nepokretnost, slabovidost, duboka starost, bolest i slično) koja ih sputava.

Inače, Crveni križ Subotica u sklopu programa »Narodna kuhinja« priprema i distribuira po punktovima kuhane obroke za najugroženije stanovništvo. Projektom kuhinje na kotačima proširila bi se ponuda i obuhvatila staračka domaćinstva s oko 25 osoba kojima bi se kuhani obrok odnosio izravno na kućnu adresu.

Odabir i procjenu klijenata obavilo je Općinsko udruženje umirovljenika, koje ima bolji uvid na terenu. Kuhani obroci će se pripremati u kuhinji Crvenog križa koja odgovara svim higijensko sanitarnim uvjetima. Ručak će stizati svakog radnog dana na kućnu adresu za što je zadužen također Crveni križ, to su volonteri, aktivisti, te vojnici na civilnom služenju vojnog roka.

Sve korisnike tijekom programa redovito će obilaziti stručno osoblje–socijalni radnik, koji je također uključen u rad programa »Briga o starima«. Ovaj projekt će biti realiziran u periodu ožujak–prosinac 2007. godine.

Ž.V.

Subotički tamburaški orkestar vrši upis novih članova

Subotički tamburaški orkestar, točnije omladinski orkestar, proteklog vikenda je gostovao u Beškoj, gdje su održali cjelovečernji koncert, koji je oduševio sve nazočne. Osim instrumentalnih skladbi koje su se našle na programu predstavile su se i dvije vokalne solistice, *Martina Dulić* i *Kristina Vojnić Purčar*. Orkestar je pripremila i njime dirigirala prof. *Sonja Jaramazović*.

Ujedno Subotički tamburaški orkestar vrši upis novih članova, uzrasta od trećeg razreda osnovne škole. Zainteresirani se mogu javiti svakog utorka i petka, od 18 do 20 sati u dvorani br. 3. u zgradi Nove općine u Subotici. Skupa s djecom trebaju doći i roditelji radi dogovora, sva djeca koja nemaju instrument mogu ga dobiti na korištenje od strane Subotičkog tamburaškog orkestra. Svakako djeci je osigurana i stručna obuka koju vode *Sonja Jaramazović* i *Stipan Jaramazović*.

Ž.V.

Razriješeni glavni gradski arhitekt traži

Spriječimo rušenje kazališta

Predsjednik Općine Subotica *Géza Kucsera* priopćio je na redovitom brifingu u ponedjeljak da je razriješio dužnosti gradskog arhitekta zbog nezadovoljstva sveukupnim njegovim radom.

»Osnovna okolnost razrješenja jest da ovaj grad, koji to treba postati i službeno, mora imati mnogo jasniju viziju o svome razvoju. Na tom polju nisam zadovoljan njegovim doprinosom. Ova odluka nije došla odjednom, već je ona rezultat dugotrajnih razgovora koji nisu

dali nikakvih rezultata«, rekao je među ostalim Kucsera.

Razrješenju je prethodilo priopćenje općinskog odbora Saveza vojvođanskih Mađara koji su zbog, kako se navodi, njegovog neprimjerenog ponašanja u nastupu u programu lokalne televizije, tražili smjenu s dužnosti mr. *Zsombora Szabóa*.

Reagirajući na ovo priopćenje, mr. Szabó, izjavio je u svome priopćenju kako je razriješen dužnosti zato što je u programu lokalne televizije i radija govorio o »tabu temama« i poručio kako, kao glavni arhitekt i stručnjak, ne može sebi dopustiti da šutke, bez riječi gleda »kako će se rušiti zgrada kazališta koja je simbol i određujući element vizualnog identiteta glavnog trga, da bi na tom mjestu nikao, tko zna kada, 28 metara visok betonsko-stakleni monstrum s 14500 m² površine«. Po njegovom mišljenju dosad se mogla postojeća kazališna zgrada po etapama rekonstruirati, gledalište i scena obnoviti i dograditi nedostajući sadržaji. »Ni sad nije kasno, zgrada još stoji, samo treba biti malo realniji« poručio je mr. Szabó ističući kako ne želi da se njegovo ime u budućnosti spominje kao jednog od, »sudionika« graditelja novog betonskog kostura u zaštićenoj jezgri grada.

H.R.

Predstavljanje knjige Kanonske vizitacije Srijema 1735. - 1768. u Zemunu

Izvorna dokumentacija o povijesti Srijema

Knjiga »Kanonske vizitacije Srijema 1735.-1768.« objavljena u nakladi državnog arhiva u Osijeku i Biskupije Đakovačke i srijemske predstavljena je, u ponedjeljak 5. ožujka, u prepunoj dvorani Sestara Svetog Vinka Paulinskog u Zemunu.

Prije početka promocije domaćin i Dekan Zemunskog dekanata prečasn *Jozo Duspára* pozdravio je nazočne: biskupa Đakovačko srijemskog mons. *Marina Srakića*, pomoćnog biskupa Đakovačko Srijemskog i generalnog vikara za Srijem mons. *Đuru Gašparovića*, svećenike Zemunskog dekanata, svećenike iz Beograda, časne sestre iz Zemuna i Beograda, predstavnike Veleposlanstva Republike

Hrvatske u Beogradu, *Rajku Rajić* sa suradnicima, predstavnike hrvatskih KUD-ova iz Srijema i autora djela Kanonske vizitacije dr. sc. *Stjepana Sršana*. Prije autora, knjigu je

predstavio Đakovački biskup mons. *Marin Srakić* koji je istaknuo značaj knjige, jer donosi izvornu dokumentaciju na latinskom jeziku uz usporedni prijevod na hrvatski jezik. Autor knjige dr. *Stjepan Sršan* istaknuo je kako je prijatno iznenađen brojem nazočnih i interesiranjem Zemunaca za svoju povijest, te je kazao kako ove vizitacije obuhvaćaju područje nekadašnje samostalne Srijemske biskupije do sjedinjenja s Đakovačkom i područje pečuške biskupije u Srijemu i Slavoniji do pripojenja tog djela Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji.

Pri kraju promocije skupu je nazočio i Beogradski nadbiskup mons. *Stanislav Hočevár*.

I. R.

Raspodjela sredstava mjesnog samodoprinosu u Sonti

Ucilju postizanja dogovora o raspodjeli sredstava mjesnoga samodoprinosu namijenjenog financiranju sporta i kulture, a na inicijativu Savjeta MZ Sonta, u petak 2. ožujka, održan je radni sastanak predsjednika i tajnika registriranih sportskih klubova i udruga kulture, korisnika spomenutih sredstava, s članovima Komisije za sport, te predsjednikom i tajnikom Savjeta. Od strane predstavnika Savjeta nazočni su upoznati sa sustavom prikupljanja i raspoređivanja sredstava mjesnoga samodoprinosu, po kojemu od ukupne sume 11 posto ide korisnicima iz sfere sporta i kulture, odnosno 3 posto za troškove sportske dvorane, a 8 posto aktivnim klubovima i udrugama. Opća konstatacija nazočnih bila je da navedena sredstva u ukupnom iznosu od oko 650.000 dinara nisu dostatna za rad ovih udruga, no, pokrit će barem mjesečne tekuće troškove.

Na prijedlog tajnika MZ *Tomislava Siladića*, koji je ujedno i predsjednik OKUD »Ivo Lola Ribar«, s jednim glasom protiv, izglasovana je podjela: 25 posto sredstava nogometnom klubu, po 20 posto rukometnom klubu, OKUD »Ivo Lola Ribar« i KPZH »Šokadija«, 8 posto KUD-u »Mažoret« i 7 posto košarkaškom klubu. Navedeni su iznosi za cijelu godinu, a subjektima će se isplaćivati mjesečno.

Zaključeno je kako će ovo biti i konačni prijedlog raspodjele za slijedeću sjednicu Savjeta MZ Sonta, koja će biti održana 9. ožujka. U drugom dijelu sjednice raspravljano je o krajnje teškoj situaciji u mjesnom NK »Dinamo« i potrebi hitne sanacije financijske krize. Zaključeno je kako se zbog masovnosti i kvalitetnoga rada na terenu ni pod koju cijenu ne smije dopustiti gašenje kluba. Na samom koncu, izglasovan je i prijedlog da Savjet MZ Sonta sudionike ovoga sastanka imenuje stalnom komisijom za raspodjelu sredstava mjesnoga samodoprinosu namijenjenih sportu i kulturi.

Ivan Andrašić

Devetnica u čast svetom Josipu

Iove godine u župnoj crkvi sv. Roka održat će se devetnice u čast svetom Josipu. Početak devetnice je u subotu 10. ožujka i trajat će do samog blagdana sv. Josipa, 19. ožujka. U 17 sati svaku večer će biti križni put, krunica ili časoslov, a u 17 i 30 sati sv. misa, propovijed i litanije sv. Josipu.

Teme i propovjednici:

- 10. 3. Svi ljudi imaju jednako dostojanstvo (br. 144 – 148).
(mons. *Stjepan Beretić*)
- 11. 3. Opće dobro (br. 164 – 170).
(vlč. *Josip Štefković*)
- 12. 3. Sva dobra ovoga svijeta za sve ljude na svijetu (br. 171 – 184).
(mr. *František Gašparovský*)
- 13. 3. Načelo supsidijarnosti (br. 185 – 188).
(mons. *Stanislav Hočevár*) na misi će biti svi biskupi (7) Međunarodne biskupske konferencije »sv. Ćirila i Metoda«
- 14. 3. Sudjelovanje i odgovornost za život zajednice (br. 189 – 191).
(o. *Anđelko Jozić, prior*)
- 15. 3. Načelo solidarnosti (br. 192 – 196).
(vlč. *Goran Vilov*)
- 16. 3. Temeljne vrijednosti društvenog života (br. 197 – 203).
Dan biskupa Lajče Bbudanovića
(mons. dr. *Andrija Kopilović*)
- 17. 3. Put ljubavi (br. 204 – 208).
(mr. *Mirko Štefković*)
- 18. 3. Obitelj – svetište života (br. 230 – 237). – Dan trudnica
(preč. *Andrija Anišić*)
- 19. 3. Svetkovina sv. Josipa – prema civilizaciji ljubavi (br. 575 – 583).
(mons. dr. *Ivan Péntzes, biskup*)

Održan 14. Sajam poljoprivrede i prehrane u Osijeku

Smotra postignuća u poljoprivredi

Sajam je bio mjesto susreta ideja, inovacija, novih strojeva i suvremenih tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji i pratećoj industriji s naglaskom na preradi poljoprivrednih proizvoda u zdravu hranu

U Osijeku je od 1. do 4. ožujka na sajamskom prostoru Pampas, održan 14. Sajam poljoprivrede i prehrane, koji je na više od 2000 četvornih metara zatvorenog i gotovo 5000 otvorenog prostora okupio gotovo 200 izlagača iz Hrvatske, Austrije, Njemačke, Francuske, Mađarske, Bosne i Hercegovine i Srbije.

istaknula i nekoliko strateških smjernica ovoga ministarstva vezano za poljoprivredu. Prije svega, to je unapređivanje stočarske proizvodnje s naglaskom na proizvodnju mesa i mlijeka i visokodohodovnu proizvodnju voća i povrća. U ove dvije proizvodnje operativni programi već danas daju rezultate, jer su praćeni sve većim poticajima, što je značajno podiglo hrvatsku

strelca ka Ministarstvu poljoprivrede i Vladi RH, s nadom da će imati sluha i uslišati vapaje Slavonije i Baranje koja zaostaje u razvoju, ne svojom krivicom. »Samo želimo, i to zahtijevamo i tražimo, jer više ne molimo, da naš seljak može raditi i živjeti od svojega rada, imati život dostojan čovjeka. A vidite, u Osijeku i okolici još je mnogo miniranih površina, poljoprivrednih površina koje bi trebalo privesti kulturi, ali ako se razminiranje i dalje bude provodilo ovim tempom, naša će županija biti očišćena od mina tek 2065. godine, a dotle, tko živ, tko mrtav. To je samo jedan od primjera, i da ne nabrajam«.

VOJVOĐANI NA SAJMU: U Paviljonu 1 nekoliko je predstavnika Republike Srbije, a posjetili smo štand Regionalne privredne komore iz Somboru i razgovarali s gospodinom *Miloradom Paskošom*. »Objedinili smo skupinu gospodarstvenika iz Sombora i okolice i došli pokazati što to imamo, tu su Rapid iz Apatina, ponajbolji proizvođač silikatne opeke, Aluplast iz Apatina, proizvođač alu-stolarije i trakastih zavjesa, tu je i privatni poduzetnik, sarač *Đuran* iz Sombora s kompletnim programom od kvalitetne kože za paradne i svatovske zaprege, za poljoprivredu i kasački sport, tu je i Bonel iz Odžaka, proizvođač pumpi i prskalica za poljoprivredu. Ja osobno, bio sam više puta u Osijeku i na ovakvim sajmovima, ali kao članovi Regionalne privredne komore prvi puta smo ovdje, nadam se ne i posljednji, jer nama je Osijek uvijek bio mjesto dobre suradnje, gdje nemamo jezičnu barijeru, a mogu se pohvaliti da smo i ranije imali s Osijekom vrlo dobru i korektnu gospodarsku suradnju«.

Milivoj Stefanović predstavljao je na sajmu tvrtku *As-union* iz Subotice. »Subotičani su već niz godina prisutni na Osječkom sajmu, a ja dolazim već treću godinu za redom i nastupamo zajedno s našim partnerom Vumi-comercom iz Osijeka. Nudimo mikrobiološka gnojiva i sredstva za zadržavanje vlage u tlu, mjerne uređaje za poljoprivredu i predstavnici smo nekoliko europskih tvrtki a svake godine bilježimo sve bolju prodaju, pa sam tim i bolje prihode. Imamo vrlo dobre odnose sa Osijekom i cijelo, Slavonijom i Baranjom, idemo u Posavinu, u Bosnu i Hercegovinu, idemo u Crnu Goru i Makedoniju i uglavnom smo zadovoljni. Baš prije Nove godine proslavili smo 15. godišnjicu naše tvrtke, bili su nam mnogi naši suradnici iz svih regija koje sam nabrojao što samo znači da gospodarstvo i ekonomije na priznaju granice«.

Slavko Žebić

»Šokačko srce« iz Zelcina predstavilo je bogatu baštinu

I ovaj je Sajam bio mjesto susreta ideja, inovacija, novih strojeva i suvremenih tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji i pratećoj industriji s naglaskom na preradi poljoprivrednih proizvoda u zdravu hranu, koja će vrhunskom kvalitetom i prepoznatljivošću biti prihvaćena na sve zahtjevnijem europskom tržištu.

POLJOPRIVREDA U HRVATSKOJ: Direktorica Osječkog sajma *Ines Teskera* pozdravila je sve posjetitelje, sudionike otvaranja, goste i izlagače a srdačan doček priredili su im *Stjepan Jeršek – Štef i Davor Dretar – Drele*, koji je odmah podnio zahtjev za poticaj, jer »baš tu noć su se navodnjavali do ranih jutarnjih sati«. Kako se Sajam organizira pod pokroviteljstvom Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, nazočne je pozdravila i predstavnica Ministarstva *Ružica Drmić* te

poljoprivredu, a naglasila je i strateški nacionalni program navodnjavanja, usvojen prije dvije godine, koji bi do 2010. godine trebao osigurati navodnjavanje na više od 35.000 ha, što bi u odnosu na sadašnjih negdje oko 9.000 ha bio značajan pomak.

Župan *Bubalo* je također pozdravio sve nazočne i zaželio im ugodan boravak u gradu, te istaknuo napore ove županije koja je za poljoprivredu samo u ovoj godini izdvojila više od 50 milijuna kuna, povezujući pri tom sve segmente od značaja za ovu oblast, od analize tla i obrane od tuče do čišćenja kanala i podizanja dugogodišnjih nasada, angažiranja znanosti, a tu su Poljoprivredni fakultet i Poljoprivredni institut i dalje do pakirnice i sortirnice, hladnjače i poslovnih banaka.

Dogradonačelnik *Šišljagić* »odapeo« je par

U današnje vrijeme, mali je broj mladih obitelji koje su se odlučile živjeti na salašu, koje su svoj život odlučile provesti radeći na zemlji. Jedna od takvih obitelji je obitelj *Jacinte* i *Zdenka Dulića*, koja broji šest članova.

Jacinta i Zdenko su se vjenčali 1987. godine i sada imaju četvero djece, tri sina, *Dražena* (1989.), *Igora* (1990.), *Hrvoja* (1994.) i kćerku *Magdalenu*, koja je rođena 1999. godine.

VELIKE ODLUKE: Nakon vjenčanja četiri su godine živjeli u Subotici skupa sa Zdenkovim roditeljima, ali i pokraj toga što su živjeli u gradu, bavili su se

Svakodnevnicu jedne obitelji

Naučiti vrednovati život

*Obitelj Jacinte i Zdenka Dulića broji šest članova * Po mlijeko svaki drugi dan dolazi kamion Subotičke mljekare i odnosi između 600 – 700 litara mlijeka ekstra klase * Njihov najstariji sin Dražen sada je treća godina klasične gimnazije u Paulinumu i njegova je želja da jednoga dana bude svećenik * Odlučili smo da ćemo Magdalenu svakako dati u hrvatski odjel, pa makar ona morala svaki dan ići u školu u Suboticu*

zemljoradnjom i svinjogojstvom. U početku je sve to bilo skromno, ali s obzirom da su donijeli odluku kako će se i nadalje baviti poljoprivredom počeli su graditi kuću u Starom Žedniku. Nakon četiri godine, 1991. godine preselili su se u svoju kuću i nastavili s poslom. Kako nam je ispričala Jacinta, puno su ulagali u zemlju i strojeve, te su u početku držali svinje i radili za uslužni tov. Na početku su imali jednu krmaču, a kasnije su se počeli baviti ozbiljnije ovim poslom dostigavši broj od 20 krmača, te su se svinjogojstvom bavili 10 godina. Sve prostorije i objekte koje imaju sami su pravili i preuređivali. Dvije godine prije prestanka bavljenja svinjogojstvom dobili su jednu kravu i odlučili se baviti uzgojem krava. »Dobivši kravu razmišljali smo što raditi dalje, te smo odlučiti polako rasprodati svinje i početi se baviti uzgojem krava, tako smo za dvije godine od jedne krave došli do

njih sedam. Naravno, ta je odluka donijela nove izazove i potrebe, te smo morali izgraditi nove i veće objekte. Uzeli smo kredite kako bismo sve potrebno uspjeli sagrađiti, te smo od Subotičke mljekare, također na kredit, uzeli četrnaest junica, pa sada ukupno imamo dvadeset i četiri krave, od toga trenutno se osamnaest muze«, kaže Jacinta Dulić. Sada sama mužnja krava ide puno jednostavnije i brže, jer od kada su u suradnji sa Subotičkom mljekarom, imaju izgrađeno izmuzište, a od Mljekare su dobili takozvani bazen za mlijeko. Kako je objasnila Jacinta, za mužnju joj treba oko dva sata, a sada sa svom ovom opremom nemaju nikakvog dodira s mlijekom jer ono iz izmuzišta izravno ide u bazen. Po mlijeko svaki drugi dan dolazi kamion Mljekare i odnosi između 600 i 700 litara mlijeka ekstra klase. Kredit koji su uzeli od Subotičke mljekare (za 14 junica) vraćaju u mlijeku, svakog mjeseca predaju 1000 litara mlije-

ka i tako pet godina. Osim ovoga posla, bave se i zemljoradnjom, te sami proizvode hranu za krave. U svim poslovima djeca im puno pomažu, naviknuta su na rad i to im nije nikakav problem, no i pokraj svih obveza svi su dobri učenici u školi.

O svim ovim poslovima skrbe Jacinta i Zdenko Dulić, no to svakako nije sav njihov posao, tu su i djeca koja su na prvom mjestu. Svaki dan djeca traže svoje potrebe, a sva-

Izmuzište svakodnevno zahtjeva dodatnu higijenu

kako treba i njima posvetiti pažnju, skuhati, oprati, te neki puta provjeriti i domaće zadaće.

VJERA U OBITELJI: Njihov najstariji sin Dražen sada je treća godina klasične gimnazije u Paulinumu i njegova je želja da jednoga dana bude svećenik. »Moram priznati kako mi to nismo niti znali, kada je Sveti Otac *Ivan Pavao II.* posjetio Hrvatsku, točnije Dubrovnik, on je s našom župnom zajednicom išao na to hodočašće. Vrativši se, rekao je kako se neće previše pripremati za prijemni ispit, jer je odlučio ići u

Sjemenište i da želi biti svećenik. Iako smo bili iznenađeni njegovom odlukom, naravno podržali smo njegovu želju i doista bismo voljeli da uspije u tome, da ustraje i ostvari svoj cilj. Vjerujem kako je njegovu odabiru pridonio i naš sadašnji župnik vlč. *Željko Šipek*, koji je mlad i koji mu je uzor. Mi kao roditelji, bili bismo sretni da on jednoga dana doista bude svećenik, jer moja je dužnost kao majke da molim Boga za svoga sina, što svakako i radim«, kaže Dulićeva. Drugi sin, Igor, sada pohađa II.

razred srednje Poljoprivredne škole u Bačkoj Topoli. Hrvoje je učenik VI. razreda OŠ »Pionir« u Starom Žedniku, a Magdalena je prvi razred OŠ »Matko Vuković« u Subotici. Magdalena je jedina iz Starog Žednika koja pohađa nastavu na hrvatskom jeziku i svakoga dana putuje u školu.

NACIONALNA SVIJEST: »Nažalost naši ljudi nemaju razvijenu nacionalnu svijest i nakon svih roditeljskih sastanaka i upoznavanja roditelja s njihovim mogućnostima, svega je troje

djece prijavljeno za hrvatski odjel i u Žedniku nije otvoren odjel na hrvatskom jeziku. Mi smo odlučili da ćemo Magdalenu svakako dati u hrvatski odjel, pa makar ona morala svaki dan ići u školu u Suboticu. To što u našem okruženju, gdje je pretežito hrvatski živalj, nemamo dovoljan broj djece za hrvatski odjel doista je veliki znak pitanja. Trebamo djecu dati u naše okruženje, tamo gdje mi pripadamo«, objašnjava Jacinta Dulić. Magdalena svako jutro putuje do grada, gdje je sačeka djed i odvodi je do škole, a za povratak kući često se pobrine i učiteljica *Ana Čavrgov*, koja je doveze do autobusa, ili pak netko od drugih roditelja, a ponekad to uradi i brat Igor. Svakako Magdalena i njeni roditelji znaju zašto ona i pokraj putovanja i dodatnog tereta ide u hrvatski odjel. Ova obitelj je prije 3 godine dobila i »Antušovu nagradu«, za koju, kako su nam ispričali, nisu niti znali. Župnik ih je prijavio kao složnu uzornu obitelj s četvero djece i na njihovo iznenađenje bili su nagrađeni. Djeca uče ono što doživljavaju, te od malih nogu trebaju znati kome i gdje pripadaju, trebaju naučiti vrednovati život i sve što im se u životu pruža, te će na taj način i oni jednoga dana postati zreli, odgovorni ljudi.

Željka Vukov

Objekat za krave u izgradnji

Dora 2007.

Dado Topić i Dragonfly putuju u Finsku

Popularni rocker i širem auditoriju posve nepoznati sastav predstavljat će Hrvatsku na ovogodišnjem Eurosongu

Piše: Dražen Prčić

Samo jedan jedini poen odlučio je, na koncu, pobjednika ovogodišnjeg izbora za hrvatskog predstavnika na Eurosongu 2007 kojemu će biti domaćin Finska. S ukupno 31 osvojenim poenom (16 od strane stručnoga žirija i 15 glasovima publike (televoting)), pobjednici ovogodišnje Dore postali su **Dado Topić** i skupina **Dragonfly** tj. Dragonfly feat. Dado Topić s pjesmom »Vjerujem u ljubav«.

DORA 2007: Kristalna dvorana opatijskoga hotela »Kvarner« tijekom protekloga vikenda bila je središte pozornosti hrvatske javnosti, jer je ponovno ugostila izbor nacionalnoga predstavnika na ovogodišnjoj Pjesmi Eurovizije iliti Eurosongu kako se taj izbor danas popularno zove. No, ovoga puta u natjecateljskoj konkurencije je bilo ponajmanje afirmiranih zvijezda hrvatske pop, rock i zabavne scene, već je sasatav izvođača koji su se natjecati za naklonost stručnoga žirija i publike kraj telefona bio »prošaran« imenima za koje su samo njihovi najvjerniji fanovi čuli i vjerojatno ih slušali. Osim nekoliko već poznatih imena poput pobjednika Dade Topića, *Guiliana*, *Jelene Rozge* (ex. *Magazin*), *Ibrice Jusića* ili pak *Kemala Montena*, ostatak liste natjecatelja na finalnoj večeri činila su nova i nepoznata, za širi auditorij, glazbena imena poput: *Danijele Pintarić*, *Tine Vukov*, *Klape Masline*,

Marka Tolja, *Sick Swing Orchestra*. Opet bilo je i interesantnih kombinacija kao što je to bio glumački par *Anja Šovagović* i *Galiano Pahor* ili pak *Trio Fantasticus* (operna pjevačica *Ivanka Boljkovac*, *Davorin Bogović* ex. *Prljavo Kazalište* i *Mladen Burnać*).

TELEVOTING: Put u Finsku na Eurosong 2007 Dado Topiću i skupini Dragonfly darivali

su vjerni gledatelji Dore, koji su svojim pozivima (ukupno 99.232 telefonska poziva) odlučili o hrvatskom predstavniku na summitu najboljih predstavnika europskih država. Po drugi puta zaredom, Kraljevi ulica ovoga puta potpomognuti opernom pjevačicom *Sandrom Bagarić*, osvojili su najnezahvalnije drugo mjesto i za samo jedan glas im je izmakao naslov pobjednika finalne večeri. Za utjehu, njihova »Pjesma za novčić«, od mnogih je proglašena moralnom pobjednicom Dore 2007.

POST FESTUM: Zastori su pali, telefoni su odzvonili svojih gotovo 100.000 poziva, pobjednici su proglašeni i vrijeme do nastupa Dade Topića i Dragonfly-a u dalekoj Finskoj ostaje za pripremanje najatraktivnijeg mogućeg nastupa i prezentacije Hrvatske u glazbenom eteru staroga kontinenta. Hoće li vremesni rocker praćen mladom skupinom uspjeti polučiti neki zapaženiji euro rezultat ostaje nam da sačekamo svibanjski nastup na kvalifikacijskoj večeri Eurosonga. Jer, prošlogodišnja predstavnica *Severina* i njezina »Štikla« nisu uspjeli »ušetati« među prvih 12 pjesama koje imaju osiguran izravni nastup na finalnoj natjecateljskoj večeri.

Bez pravoga hita

Zajednički dojam svih koji su, bilo profesionalno, bilo laički pratili ovogodišnju Doru, ogleda se u nepobitnoj činjenici kako se niti jedna od izvedenih pjesama nije etablirala kao pravi hit već na prvo slušanje. Što je primjerice bio sličaj s brojnim prošlim pobjednicima hrvatskog izbora za Eurosong.

Iz kuta mladih: Kristijan Muharemović

Volim Suboticu

Razgovor vodila: Olga Perušić

Kristijan Muharemović (1983.) rođen je u Poreču, mjestu gdje su mu se roditelji i upoznali, vjenčali i živjeli skupa godinu dana, nakon čega se s majkom doselio u njen rodni grad, Suboticu. Kristijan često priča kako nije lako biti dijete iz razvedenog braka. Što je manje osjetio kada je bio mladi.

»Kada sam se prvi put susreo sa ocem bio sam doista mali, na žalost nisu mi ga predstavili kao oca, pa sam se uplašio i bježao sam od njega. To ga je sigurno boljelo, ali ja to tada nisam razumio. Sada kada sam stariji sve

više imam želju susresti se s njim. Ne bih želio da mi prođe cijeli život, a da bar nekoliko riječi ne popričam s ocem. Nažalost, ne mogu ga naći, čuo sam samo kako živi u Njemačkoj«, priča Kristijan Muharemović.

LIČILAC: Kristijan već nekoliko godina radi kao ličilac, tj. dekorater zidnih površina i voli svoj posao, premda kao i svaki drugi ima svoje slabije strane.

»Mnoge mušterije ne cijene pošten rad, već traže od nas veoma mnogo i onda kada im sve uradimo obično gledaju da nam plate manje od dogovorenog.

Često, kada dođe vrijeme naplate, mušterije nam ostaju dužne. U tim slučajevima ne vrijedi se svađati, jer ako je netko naumio da ti ne plati, onda je to sigurno tako. Osim toga ima jako zahtjevnih ljudi, osobito žena koje često tijekom posla više puta mijenjaju željenu boju, iako to nije problem osim ako sve završimo i tada kažu kako žele malo svjetlije. Osim toga ima puno lijepih dekoracija koje se mogu uraditi osim malanja, kao što su trajni radovi koji traju i po petnaest godina«, pojašnjava Kristijan Muharemović.

U Crnoj Gori je radio tri godine

odlazeći na dva do tri mjeseca. Radeći tamo, nažalost spoznao je ista iskustva neplaćanja. Po njegovu mišljenju mladi trebaju otići u inozemstvo, snaći se, on bi rado otišao kad bi mu se pružila prilika. Kristijan kaže, kako jako voli Suboticu i stvarno mu je lijepa, ali treba malo gledati i na budućnost. Kristijan je prošle godine trebao ići raditi u Rusiju, ali nije mogao jer je civilno služio vojni rok. O tome je razmišljao i ove godine, ali neke su se stvari promijenile. Teškoća u Rusiji je odvojenost od doma i svakodnevni rad, radi malo veće plaće, i to bez obzira je li čovjek bolestan ili zdrav. San mu je raditi u Italiji jer malanje odatle i potječe.

RAZONODA: Kristijana su, dok je bio mali, jako privlačila arheološka iskapanja, i redovito je te emisije gledao na televiziji. On i sada voli vidjeti kako u Egiptu otkapaju grobnice, ali za razliku od djetinjstva sada se ne trudi tražiti neki trag u svome vrtu.

U slobodno vrijeme najbolje se osjeća među mirnim osobama, ugodnim druženjima doma, jer ne voli gužve, koje ga čine napetim. Trenutke koje nikad neće zaboraviti su krizmanje, kada se duševno osjećao ispunjenim i povratak brata nakon dvije godine rada u Rusiji.

»Dugo sam se bavio karateom, a u slobodno vrijeme često idem na trčanje i to me ispunjava. Na žalost karate nisam mogao nastaviti zbog velike stanke nakon operacije stomaka, iako sam tad bio na putu za svjetsko prvenstvo. Prijatelji su mi otišli na natjecanja, naravno bilo mi je žao jer sam se jako trudio u tom sportu. Samo sam jednom izgubio borbu, svojom krivicom, i to teško zaboravljam. Bitna mi je pobjeda jer se inače ne isplati ulagati tako veliki trud«, kaže Kristijan Muharemović.

Mišljenja je kako mladi trebaju dobro razmisliti prije no što uđu u brak jer zajednički se život veoma razlikuje od zabave nakon koje svatko živi svoj život do sljedećeg videnja.

Gradnja vlastitih skladišnih kapaciteta

Ostvarenje dugogodišnjeg poslovnog sna

*Ideja o gradnji vlastitih skladišnih kapaciteta još ne bi zaživjela da Ministarstvo poljoprivrede nije pokrenulo davanje pomoći u okviru programa poticaja za izgradnju skladišnih kapaciteta * Ministarstvu je za davanje poticajnih sredstava trebalo staviti na raspolaganje založna prava u dvostrukoj vrijednosti, a zahtijevali su i mnogobrojnu građevinsku dokumentaciju u određenim rokovima, koja se u subotičkoj općini nije mogla provesti u tako kratkom roku*

Piše: Olga Perušić

Ivankovići iščekuju tehnički pregled i službeno otvorenje novih skladišnih kapaciteta

Registrirano poljoprivredno gazdinstvo obitelji Ivanković nalazi se u subotičkom naselju Aleksandrovo. Poslije tridesetak godina aktivnog bavljenja ratarstvom, obitelj Ivanković prošle se godine odlučila na ostvarivanje dugogodišnjeg sna, gradnje vlastitog skladišnog kapaciteta. Osnovni cilj izgradnje silosa bio je osigurati čuvanje robe i prodaju poljoprivrednih kultura, kako bi se postigla viša cijena na tržištu, odnosno kako bi se ponudila u vrijeme kada tih proizvoda nema dovoljno na tržištu.

Obitelj Ivanković, koja broji sedam članova, planirala je ostvarenje ovoga projekta za četiri ili pet godina, kada im stariji sin završi studij. Tako sama ideja još ne bi zaživjela da Ministarstvo poljoprivrede nije pokrenulo davanje pomoći u okviru programa poticaja za izgradnju skladišnih kapaciteta. Ponudeni uvjeti Ministarstva su ih malo iznenadili, pa nisu imali vremena čekati, već su odmah izvadili izvod iz zemljišnih knjiga i krenuli s procesom prikupljanja potrebne dokumentacije i sa samom gradnjom.

PRIPREME: Financiranje od strane Ministarstva poljoprivrede bilo je ograničeno na 40 posto od iznosa projekta, što je u ovom slučaju iznosilo sumu do pet milijuna dinara. Sredstva su bila objektivno limitirana i puno je ovisilo o tome kako je osmišljen projekt.

»U našem slučaju teren namijenjen izgradnji bio je prilično nizak i to je zahtijevalo zamjenu tla na velikoj površini i jako puno zemljanih radova. Objekt se nije mogao napraviti bez zemljanog puta i tako su se troškovi nakupili i mislim da će se iznos cijele inve-

sticije završiti na trideset milijuna dinara. Moram istaknuti, premda u tom iznosu poticajna sredstva čine mali dio, ona su ipak bila motivacija za ulazak u investiciju«, pojašnjava *Andrija Ivanković*. Po njegovim riječima teško je surađivati istodobno s ministarstvom i lokalnom samoupravom, jer je u ovom primjeru bilo dosta neusklađenosti. Ministarstvu je za davanje poticajnih sredstava trebalo staviti na raspolaganje založna prava u dvostrukoj vrijednosti, a zahtijevali su i mnogobrojnu građevinsku dokumentaciju u određenim rokovima, koja se u našoj općini nije mogla provesti u tako kratkom roku. Prema riječima Andrije Ivankovića, dugo traje pribavljanje potrebne dokumentacije u Općinskim tijelima i zato ostaje kratak rok za izgradnju, te se čovjek teško može uklopiti u zadane termine.

»Treba bilo kako dobiti dozvolu, s čim nismo bili upoznati, od ekoloških taksi do elaborata o zaštiti životnog okoliša, gdje se obuhvaća zaštita životinjskih i biljnih vrsta, nadalje mjerila se buka s početka gradnje i provjeravale su se i mnoge druge nepotrebne stvari, a sve se to moralo platiti, jer je uvjetovalo dobivanje ostalih nama potrebnih dokumenata. Komunalni troškovi su bili ogromni, a za njih nismo dobili protuuslugu, što je čudno jer se čovjek naviknuo – ako plati nešto, onda želi i dobiti nešto zauzvrat. Ministarstvu smo predali svu traženu dokumentaciju do kraja godine, a sada je trebamo još

U silosu je proces automatiziran: Andrija Ivanković

dopunjavati jer sam projekt još nije potpuno završen. Smatramo da se tražena dokumentacija treba smanjiti, a poseban je apsurd platiti troškove postojanja sustava navodnjavanja koji postoji u ulici, jer se on uveo zahvaljujući samodopri nosu, ističe *Ivanka Ivanković*.

Ipak, od teškoća najviše pamte moment obrane službene studije o zaštiti životnog okoliša za njihov projekt, koji je Andrija Ivanković morao braniti, iako ga nije on izrađivao.

IZGRADNJA: Visina silosa je dvadeset metara, u sebi ima tri kata skladišnog prostora gdje se može skladištiti od dvije stotine do dvjesto dvadeset vagona, odnosno dvije tisuće i dvije stotine tona pšenice. Osim toga gazdinstvo ima smještajnog prostora i pod nadstrešnicom, što također rabe za skladištenje. U silosu je šezdeset tonska oprema, što znači da mu je protočni kapacitet šezdeset tona za sat. Sama gradnja trajala je od kolovoza prošle godine, po riječima Ivanke i Andrije Ivanković, mogla je teći i brže, jer iako silos izgleda velik, strojarska se oprema samo montirala, i unutra je sve automatizirano.

»Silos se gradio tako što se prvo dizao krov, pa potom obruč, oko kojega su se postavile dizalice. Kako se podizao krov, tako je dvanaest ljudi stavljalo oko materijal i vijke, te kad je vjetar

jače puhao postojala je opasnost od ozljeda. Nažalost, danas svima rade nepotpuno stručni ljudi, koji za svoj rad dobivaju osamdeset dinara na sat bez toplog obroka, pa tako i rade«, komentira Andrija Ivanković. Za montiranje strojarske opreme predviđeno je bilo petnaest dana, a posao je urađen za stotinu dana, dok je za građevinske radove dogovoreno pedeset dana, što je potrajalo godinu dana. Tako su se, po običaju, svi međusobno

čekali, što se ne može usporediti s poljoprivrednicima koji ne mogu u svome poslu vremenski rok prekoračiti, jer priroda diktira tempo kod žetve. Naravno, postojalo je kašnjenje jer kada se sve ugovaralo, znali su kako neće biti završeno za žetvu, ali i da će silosi proraditi kada sazrije suncokret.

POČETAK SKLADIŠTENJA: U silos obitelj planira skladištiti svoje kulture, a primanje na skladištenje od drugih poljoprivrednika, kooperanata, stvar je dogovora, a za to ovo gazdinstvo ima registraciju. Za sada će najinteresantiji biti početak rada protočnog sustava, jer iz Bosne ima zainteresiranih za kupovinu kukuruza i treba ga pretovariti bez čišćenja, što će ovo gazdinstvo i ponuditi.

»Već se ne može naći ljudi koji obavljaju pretovar, a mi planiramo ponuditi mjerenje prije pretovara, zatim pretovar koji će umjesto šest sati, biti gotov za pola sata i mjerenje nakon pretovara«, kaže Andrija Ivanković.

U planu je i izgradnja sušare, jer se ne mogu skladištiti proizvodi različite vlažnosti. Za potrebe napredovanja gazdinstva, Ivanka i Andrija Ivanković pohađaju tečaj

uporabe računala i posjećuju seminare na Tari, kako bi se dodatno educirali.

Bitno je dočekati cijenu, kako ne bi došlo do mešetarenja, u tijeku sezone ucijene se proizvođači i primorani su prodati jer nemaju gdje skladištiti. Ove sezone na otkupu je žito bilo devet dinara, a sada se za to žito može dobiti od jedanaest i pol do dvanaest dinara i još poticajna mjera od strane Ministarstva za one koji su proizvode sačuvali. Ivanković i ištjećuju tehnički pregled i službeno otvorenje, dok su reagiranja drugih poljoprivrednika pozitivna. Naime, u ovom dijelu regije sagrađeno je ukupno pet silosa uz pomoć poticajnih sredstava, premda su ostali manji skladišni kapaciteti. Trendovi proizvođače tjeraju na povećanje veličine i rad sa što većom maržom.

Obitelj Ivanković i u poslu djeluje skupa i skladno i bez toga se, kako kažu, ne bi moglo. »Naravno, bilo je i teških momenata, a sad vidimo kako nam još puno toga nedostaje, naspram primjera iz inozemstva, pa ćemo polako ići u ostvarenje sljedećeg poslovnog sna«, kažu.

U silos obitelj planira skladištiti svoje kulture a primat će ih i od drugih

Izložba fotografija »NY nights & Modrine« Lorencea Fericha i Tončija Čorića u Beogradu

Čudo zvano život

Fascinantno je kako dobro korespondiraju Ferichev svijet i onaj Čorićev. Stavljeni jedan uz drugi kazuju nam koje sve nevjerojatne i neočekivane oblike poprima čudo zvano život, zapisao je, među ostalim, u tekstu kataloga izložbe veleposlanik RH u Beogradu Tonči Staničić

I za naziva izložbe »NY nights & Modrine« – koja je prošloga četvrtka, 1. ožujka, otvorena u Galeriji »25. Maj« Muzeja istorije Jugoslavije u Beogradu – kriju se, zapravo, zasebne izložbe dvojice autora, koje postavljene jedna uz drugu, stvaraju novu i posebnu izložbenu, ali i poetsku cjelinu. Nastale u po mnogo čemu drukčijim sredinama, fotografije Lorencea Fericha nam tako, s jedne strane, »otkrivaju« noćni život New Yorka, dok nas, s druge strane, radovi Tončija Čorića vode uz gotovo nadrealnu plovidbu »modrinama« hrvatskoga mora.

Prigodom otvorenja, ispred organizatora izložbe nazočne su pozdravili ravnateljica Muzeja istorije Jugoslavije Ljiljana Cetinić i prvi čovjek Veleposlanstva Republike Hrvatske u Republici Srbiji Tonči Staničić. Otvarajući izložbu, veleposlanik Staničić je u kratkom obraćanju, naglasio kako ne želi ponavljati ono što je zapisao u tekstu kataloga izložbe. A zapisao je

sljedeće: »Lorence Ferich 'splitsko dite' koje je s maturalskom diplomom Klasične gimnazije u džepu krenulo na studij fotografije i filma u Pariz, a odatle prije trideset godina u New York, gdje nalazi sebe i osobno i profesionalno. Fasciniran duhom noćnog života New Yorka postaje njegovim umjetničkim kroničarom. Od ere zvane Studio 54 preko Andy Warhola, kojega je osobno poznao, snagom svoga unikalnoga talenta bilježi sva ključna mjesta, trenutke i događanja, običnih i manje običnih ljudi ('every night people' kako bi sam rekao) i to na način koji je sam od sebe, sasvim prirodno porodio usporedbu s genijalnim slikarom. Fotografski Toulouse Lautrec New Yorka epitet je, naime, koji mu drugi, a i on sam sebi, rado i s punim opravdanjem pripisuje.

Tonči Čorić živi i radi ne u košnici svjetskih metropola nego u Baškoj Vodi, malom dalmatinskom mjestu u kojem se fotograf, opijen Mediterranean-as-it-once-was filo-

S otvorenja izložbe: Lorence Ferich, Ljiljana Cetinić, Tonči Staničić i Tonči Čorić

zofijom, nalazi u svakodnevnoj opasnosti da počne proizvoditi razglednice (u pejorativnom smislu riječi) ili, drugim riječima, da se zaglibi u pokušaju idealiziranja, 'subjektivnog prikaza objektivne (prelijepe) stvarnosti' i da rezultat svega toga bude ono što se zove – kič. Čorić majstorski bježi od te opasnosti i bilježi, zahvaljujući neprijepornom umjetničkom talentu – poetiku života. Jer more za Čorića nije niti svrha niti objekt sam za sebe već okvir, gipka scenografija događanja. A događanje uhvaćeno njegovim objektivom, koje nas tjera zastati i odmah

nakon toga poželjeti upiti se u njega, često je na razini dosjetke, kako je to dobro uočeno u povodu jedne njegove samostalne izložbe.

Fascinantno je kako dobro korespondiraju Ferichev svijet i onaj Čorićev. Stavljeni jedan uz drugi kazuju nam koje sve nevjerojatne i neočekivane oblike poprima čudo zvano život.

Inače, pokrovitelj izložbe je Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske, a radovi dvojice umjetnika mogu se pogledati do 20. ožujka.

D. B. P.

Ugledni gosti

Otvorenju su, između ostalih, nazočili predstavnici diplomatskog kora u Beogradu, diplomacije Republike Hrvatske u Republici Srbiji, kao i nedavno izabrani predsjednik HNV-a Branko Horvat i član IO HNV Mato Groznica.

Promocija knjiga Ilije Žarkovića

Promocija knjiga *Ilije Žarkovića* održat će se u subotu, 10. ožujka, s početkom u 19 sati, u holu Osnovne škole u Golubincima. Riječ je o trima naslovima – »Tanke žice tamburice«, »Svirac svira« i »Ni tamo ni ovamo«, koji su objavljeni u nakladi HKPD »Tomislav« iz Golubinaca.

I. R.

Predstavljanje knjige »Južno od tranšeja« Milivoja Prčića

Najnovija, peta po redu knjiga Milivoja Prčića »Južno od tranšeja« (NIU »Hrvatska riječ«, 2006.) bit će predstavljena u ponedjeljak 12. ožujka, u Velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u Subotici. O knjizi će govoriti književnici *Lazar Merковиć*, *Petko Vojnić Purčar* i *Milovan Miković*. Početak je u 19 sati.

Red Hot Chili Peppers u Indiji

U okviru Green Festa koji će se održati 26. lipnja u Indiji, pokraj autoceste između Novog Sada i Beograda, nastupit će jedan od najvećih rock bendova današnjice, Red Hot Chili Peppers, a kao predgrupe britpop indie rok bend Kasabian, i ovdashnjoj publici dobro poznata imena: Kiril, Edo Maajka i Ritam nereda. Koncert se održava pod pokroviteljstvom State of Exit (koja organizira EXIT 07 od 12. do 15. srpnja ove godine), Live Nation i kompanije Carlsberg.

Prodaja ulaznica za Green Fest počela je 4. ožujka. Oni koji su već kupili kartu za EXIT 07 imaju mogućnost kartu za Green Fest kupiti po specijalnoj cijeni od 1.590 dinara. Za prvih 15 000 upaca karte će biti po cijeni od 1.990 dinara, dok će cijena poslije toga biti 2.790 dinara. Na dan koncerta ulaznice će se prodavati za 3.990 dinara. Ulaznice za Green Fest mogu se nabaviti preko internet servisa Ticketlinea (www.ticketline.co.yu) i na svim njihovim prodajnim mjestima, preko sitea EXIT-a, a moći će se naručiti i preko Call centra Ticketlinea na broj telefona 011/20-30-570.

Sredstva Eurimagea za srpsko-hrvatski film

Prvom zajedničkom filmskom projektu Srbije i Hrvatske nakon 16 godina – »Žena bez tijela« *Vinka Brešana* – dodijeljeno je 220.000 eura na natječaju za filmsku produkciju Savjeta Europe (Eurimage), piše beogradski *Danas*. Kako se navodi, Ministarstvo kulture Srbije priopćilo je da je Eurimage odlučio 27. veljače dodijeliti sredstva za adaptaciju ratne priče o silovanoj Srпкиnji i kajanju hrvatskog vojnika sudionika zločina, koju trebaju realizirati produkcije »Vans film« iz Beograda i »Interfilm« iz Zagreba. »Žena bez tijela« je jedini od deset predloženih projekata dobio jednoglasnu podršku svih članova Eurimage, kaže se u priopćenju. Inače, Brešan (43) je kao redatelj i koscenarist, dosad potpisao filmove »Kako je počeo rat na mome otoku« (1996.), »Maršal« (2000.) i »Svjedoci« (2003.).

Izložba »Sudbina i komentari: Lica« u Subotici

Izložba »Sudbina i komentari: Lica - primjeri vojvodanske umjetnosti« bit će otvorena danas, u petak 9. ožujka, s početkom u 12 sati, u Modernoj galeriji »Likovni susret« u Subotici. Izložbu će otvoriti likovni kritičar *Sava Stepanov*.

Promocija knjiga Dražena Prčića u Zagrebu

U četvrtak 15. ožujka, u prostorijama Hrvatskoga novinarskoga društva u Zagrebu održat će se promocija dvaju romana - »Wild

Card« (Hrvatska riječ, 2006.) i »D« (Studio Bravo, 2006.) subotičkoga pisca *Dražena Prčića*. O navedenim djelima govorit će *Naco Zelić*, *Zdenko Samaržija* i predstavnik HND-a. Početak je u 18 sati.

»Evropa preko plota« nagrađena na ZagrebDoxu

Ruski film »Civilni status« *Aline Rudnickaje* dobitnik je nagrade »Veliki pečat« u međunarodnoj konkurenciji, a srpski »Evropa preko plota« *Želimira Žilnika* u regionalnoj konkurenciji na u ponedjeljak završenom Trećem međunarodnom festivalu dokumentarnog filma – ZagrebDox, na kojem je od 26. veljače bilo prikazano 120 filmova, od kojih šezdesetak u natjecateljskom programu, prenosi Hina.

Posebna priznanja u međunarodnoj konkurenciji dobili su armenski film »Priča o ljudima u ratu i miru« *Vardana Hovhannisnyana* te finski film »Čovjek nije otok« *Sonje Linden*.

U regionalnoj konkurenciji posebna priznanja dobili su njemačko-rumunjski film »Selo čarapa« *Ileana Stanculescu* i *Klaudie Begic*, srpski »Nacionalni park« *Dragana Nikolića*, hrvatski »Posljednji autohtoni Petrović« *Damira Terešaka* i makedonski »Makedonski san: Djevojčica i njezina harmonika« *Biljane Garvanlieve*.

Autori iz Srbije na DORF-u

Prvi Festival dokumentarnog rock filma – DORF, koji se održava u Vinkovcima (u Gradskom kazalištu »Joza Ivakić«) počeo je jučer 8. ožujka i trajat će do nedjelje 11. ožujka. Na festivalu će biti prikazano 14 filmova, među kojima i dva iz Srbije – »Kad se neko nečem dobrom nada« *Brankice Drašković* o kulturnoj novosadskoj skupini Obojeni program i »Nevidljiva nacija« *Darka Kovačevića* o subotičkoj alternativnoj rock sceni.

Inače, uz projekcije filmova održavat će se koncerti, izložba rock fotografija i okrugli stol.

Natječaj za »HosanaFest 2007« otvoren do 1. travnja

Organizacijski odbor Festivala hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest«, podsjeća sve zainteresirane da je natječaj za prijem skladbi za »HosanaFest 2007« otvoren još dvadesetak dana, točnije do 1. travnja 2007. godine.

Roman »Svršetak vražjeg stoljeća« Vladimira Bošnjaka predstavljen u Petrovaradinu

Dokument o tragičnoj sudbini srijemskih Hrvata

O knjizi je nemoguće govoriti bez osjećaja i srca, jer je ona dokument o tragičnoj sudbini Srijemaca, istaknula je prof. dr. Sanja Vulić

Pred brojnim Petrovaradincima, prošle srijede 28. veljače, u organizaciji HKPD »Jelačić« u Petrovaradinu je predstavljena najnovija knjiga Vladimira Bošnjaka »Svršetak vražjeg stoljeća«. Ovaj romanizirani književni dokument govori o stradanjima srijemskih Hrvata tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća. O knjizi su govorili direktor NIU »Hrvatska riječ« Zvonimir Perušić, urednik nakladničke djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« Milovan Miković, doktorica jezikoslovnih znanosti iz Zagreba Sanja Vulić i autor romana Vladimir Bošnjak.

RIJEČI NAKLADNIKA: Zvonimir Perušić je predstavio rad NIU »Hrvatska riječ« koji se, kako je naglasio, razvija u dva smjera: informativnom i nakladničkom. »Knjiga Vladimira Bošnjaka 'Svršetak vražjeg stoljeća', jedna je od 13 knjiga koje smo objavili u okviru nakladničke djelatnosti, ali moram priznati da je ova knjiga posebna i ostavlja najjači dojam kod čitatelja«, rekao je Perušić.

Milovan Miković je ukratko predstavio nakladničku djelatnost »Hrvatske riječi«,

S predstavljanja knjige:
Zvonimir Perušić, Milovan Miković, Sanja Vulić i Vladimir Bošnjak

nakon čega je istaknuo kako je nakon čitanja Bošnjakova romana shvatio da pred sobom ima »vruć« tekst i važno djelo, koje je književni

dokument o stradanjima Srijemaca tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća. On je dodao i da je u pripremi još jedan roman ovog autora, koji će, kako je naveo, također biti vrlo zanimljiv.

DOKUMENT O TRAGEDIJI: U svojem izlaganju prof. dr. Sanja Vulić je rekla kako do prije nekoliko godina nije vjerovala da će se promocija ovakvog djela održati u Petrovaradinu i istaknula kako je o knjizi nemoguće govoriti bez osjećaja i srca, jer je knjiga dokument o tragičnoj sudbini Srijemaca. »Kao jezikoslovac impresionirana sam jezikom kojim je roman pisan, jer pisac nije školovan na hrvatskom jeziku, a roman je napisan lijepim standardnim hrvatskim jezikom. Impresionira me hrabrost pisca da napiše kakvu su tragediju doživjeli Hrvati u Srijemu, kao što me impresionira i hrabrost izdavača da objavi ovo djelo«, rekla je Vulić.

Autor knjige Vladimir Bošnjak je potom odgovarao na pitanja nazočnih vezanih za knjigu i istaknuo da je knjigu napisao vođen time da ne ode u zaborav sve ono što nam se događalo, prije svega na području Srijema, pod kraj prošlog stoljeća.

I. K.

Zagrebačka promocija knjige »Igrajmo se radosti« Ljubice Kolarić Dumić

Potvrda sigurnog mjesta u hrvatskom pjesništvu

Poezija Ljubice Kolarić Dumić, nastaje i živi na tragu naše starije lirike, jasna i jednostavna izraza, nezamagljena smisla i neskrivenih poruka, istaknuto je na promociji

U velikoj dvorani Hrvatske matice iseljenika u Zagrebu, u petak 2. ožujka, predstavljena je knjiga pjesama za djecu »Igrajmo se radosti« Ljubice Kolarić Dumić. Ova knjiga, jedanaesta po redu, riječke pjesnikinje i spisateljice, rođene u srijemskom mjestu Kukujevci, objavljena je u nakladi NIU »Hrvatska riječ«, kao prva knjiga u ediciji »Tintilini«, a potvrđuje autoričino sigurno mjesto u hrvatskom pjesništvu, poglavito u pjesništvu namijenjenom djeci.

sastavnim dijelom hrvatskog bića, osakaćenog granicom, a koji se na sve moguće načine, pa i kroz književnost i umjetnost, nastoje povezati s matičnom domovinom.

O POEZIJI: Dr. Katica Čorkalo govorila je o poeziji Ljubice Kolarić Dumić, koja, kako je rekla, nastaje i živi na tragu naše starije lirike, jasna i jednostavna izraza, nezamagljena smisla i neskrivenih poruka. »Mene osobno najviše je dojmio ciklus Molitva dječjeg srca, koji je izražajno najsnažniji. Očito je kako je pjesnikinja

djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« iz razloga što Ljubica Srijem zapravo nikada nije niti napustila. Premda živi u Rijeci, ona je Srijemica u Rijeci, Srijemica na obali Jadranskog mora, Srijemica koja svoj Srijem trajno nosi u srcu. »U dječjoj poeziji Ljubica je postala klasik jer se njene pjesme nalaze u mnogim antologijama dječje književnosti. Naglasio bih dva momenta koja posebno karakterizira njeno stvaralaštvo. Prvi je taj što se ohrabrila napisati molitvu, što je vrlo sklizak teren koji u sebi skriva opasnost da se ode u zašeceranost, vjersku sladunjavost. Ljubica se tu izvrsno snašla jer je uspjela dati relevantne književne uratke molitvenog karaktera, koji mogu poslužiti i kao molitve, ali koji i kao samostalna cjelina funkcioniraju na razini svog estetskog dosega. Drugi je moment pisanje o ratu, koji je sam po sebi strašan, mračan, ali Ljubica to radi sjajno, s antiratnih pozicija, iz nje zrači optimizam, vjera u život, vjera u ljude«, rekao je Vidmarović.

Urednik nakladničke djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« Milovan Miković, ukazao je na činjenicu kako Hrvati u Srbiji nemaju dovoljno dječjih knjiga na hrvatskom jeziku te izrazio zadovoljstvo izlaskom promovirane knjige. Potom je ukratko predstavio dosad tiskana djela, predstavljajući njihov sadržaj i vrijeme objavljivanja.

Na kraju se Ljubica Kolarić Dumić zahvalila svima koji su pomogli u realizaciji knjige, poručivši kako se ovom knjigom vraća svojoj kući i za sam kraj pročitala svoju pjesmu »Vraćam se zemljo«.

Zlatko Žužić

Dječja igra radosti s Ljubicom

Ljubica Kolarić Dumić je svoju najnoviju knjigu »Igrajmo se radosti« prvo promovirala među onima kojima je i namijenjena – među djecom. Učenici American International School Of Zagreb, u Voćarskoj ulici na zagrebačkoj Šalati, s velikom su pozornošću u petak 2. ožujka, slušali prekrasne stihove ove pjesnikinje. Dugo je Ljubica svojim stihovima pričala s učenicima ove škole (djecom brojnih stranih veleposlanika i gospodarstvenika koji trenutačno žive u glavnom gradu Hrvatske) o razigranim danima, o proljeću i ljetu, o izgubljenim stvarima, maškarama, igračkama, snježnim igrama i igranju s dugom, ali i o majkama i tatama i ponekoj dragoj ljubavi. Djeca, iskrena i neiskvarena kakva jesu, reagirala su velikim spontanom pljeskom i »natjerala« Ljubicu Kolarić Dumić da prije odlaska ovim malim poklonicima poetske riječi iz cijelog svijeta pročita još nekoliko svojih pjesama čime je završeno ovo zagrebačko dječje igranje radosti.

PREDSTAVLJANJE NAKLADNIKA: Promociju je u ime organizatora Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata otvorio predsjednik Mato Jurić, dok je suorganizatora i nakladnika knjige NIU »Hrvatska riječ« predstavio direktor Zvonimir Perušić, rekavši kako je prema službenim podacima Hrvatske matice iseljenika, NIU »Hrvatska riječ« sa svojih 13 do sada objavljenih naslova, a u tisku su trenutačno još dvije knjige, jedna je od najproduktivnijih nakladničkih djelatnosti u hrvatskoj dijaspori diljem svijeta. »Koliko ćemo ove godine izdati knjiga, ovisit će o financijskoj situaciji, a u planu imamo 23 naslova, što, uz tjednik 'Hrvatska riječ', podlistak 'Hrcko', časopis za književnost, umjetnost i znanost 'Klasje naših ravni' i suizdavaštvo listova 'Miroljub' i 'Glasnik Pučke kasine', smatram doista respektabilnom brojkom«, rekao je Perušić i dodao kako je za nakladničku produkciju karakteristično što se tiskaju svi književni žanrovi i objavljuju nedovoljno afirmirani mladi i talentirani pisci na hrvatskom jeziku, koji bi bez »Hrvatske riječi« vrlo teško pronalazili nakladnike. Razlog za ovakvu bogatu produkciju jest činjenica da se Hrvati u Srbiji ne smatraju iseljeništvom nego

duboko religiozno biće, nastoji djeci približiti Boga, ali Boga ljubavi i dobrote, a ne Boga autoriteta kojeg se treba bojati«, rekla je dr. Čorkalo.

Književnik, povjesničar i recenzent knjige prof. Đuro Vidmarović, naglasio je kako je dobro što je ova knjiga izašla u nakladničkoj

S promocije knjige u prostorijama HMI u Zagrebu

Razgovor s povodom: književnik Milivoj Prčić

Najistinitije priče su najnevjerojatnije

Priče ne treba izmišljati, one su u našim glavama, a najistinitija je najmanje vjerodostojna čitatelju

Priča je poput bombe koja eksplodira na kraju sporogoreće barutne vrpce: Milivoj Prčić

Najnovija, peta po redu knjiga *Milivoja Prčića* »Južno od tranšeja« (NIU »Hrvatska riječ«, 2006.) bit će predstavljena u ponedjeljak 12. ožujka, u Velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u Subotici, s početkom u 19 sati. Riječ je o zbirci dvadesetak pripovjedačkih priča, kako autor objašnjava, govore o jednom uništenom vremenu nestalom u povijesti, a puna je, kako dodaje, ljubavi svih vrsta.

► **Kažite nam nešto više upravo o toj, kako ju sami nazivate, ljubavi**

vi svih vrsta?

Ljubav nikada nije jednoznačna, stoga u knjizi ima ljubavi prema precima, djevojkama, ženama, prijateljima i na koncu prema putovanju koje se zove život. Postoje spojnice između moje prve (»Stari zid«, op. a.) i ove, pete knjige, ali i svih drugih, a to je ljubav u svim njenim oblicima, duhovnim i fizičkim. Naime, bila je to moja odluka da ću kroz sve knjige opisivati ljubav. Tako ljubav među prijateljima opisujem u zbirci »Zadnja pošta: Subotica«, domoljublje u knjizi

monodrama »Salaš u lampašu«, dok se u zbirci kolumna »I nakon desetljeća« opisujući mržnju, zapravo bavim ljubavlju.

► **Četiri od pet Vaših naslova su, na neki način, zbirke pripovjedačkih, što Vas čini, ponajprije, pripovjedačem. Priče su, naime, nešto što vas određuje od samog početka književnog rada, točnije od 70-tih godina prošloga stoljeća...**

Vrlo je teško govoriti o nečijim pripovijetkama jer kako je najveći pripovjedač 20. stoljeća *Borghes* rekao: »U romanu se piše o onomu što je moguće ispričati, a pričama o onomu što je nemoguće!« Ja bih tomu dodao da je priča poput bombe koja eksplodira na kraju sporogoreće barutne vrpce. Eksplozija je poanta priče, koja kod pažljivog čitatelja može otvoriti i višeznačno poimanje pripovijetke.

► **Kako se rađaju Vaše priče-pripovijetke?**

Priče ne treba izmišljati, one su u našim glavama, a najistinitija je najmanje vjerodostojna čitatelju. Na mogu vam prepričati priče, kao što kaže *Borghes*. Svaka od priča nastala je u mojoj glavi, bez povoda, više kao rezultat sjećanja na nekakav događaj, na putovanja, na poljubac. Ona je svakako autentično moja, bez uzora na nekoga, barem s mojim znanjem. Svoj bih

stil zato nazvao hiperrealizam s osobnim znakom, i to zato jer je on svojom istinitošću i realističnošću, prečesto mnogo apstraktniji i nevjerovatniji od postmodernizma. Inače, ovaj je književni pokret (hiperrealizam, op. a.) kreirala skupina suvremenih britanskih književnika kao protutežu velikoj navali postmodernizma, protiveći se, među ostalim, i uporabi brojnih književnih figura.

► **Što bi, po Vašem mišljenju, knjiga trebala ponuditi čitatelju i kakav je, u tom smislu, Vaš odnos prema čitateljima?**

Tu bih naveo nekoliko pravila književnika *Itala Calvinoa* koji je napisao da djelo treba imati lakoću, brzinu, točnost, vidljivost i mnogostrukost. Mislim da knjiga prije svega mora biti zanimljiva kako bi poticala čitatelja na razmišljanje, a ne biti samo neki medij za jednokratnu razonodu i zabavu – hrana s kioska. Ona mora posjedovati, da se tako izrazim, vrijednost za osobnu knjižnicu. A svaka mala knjižnica, ma kako mala bila, simbolizira borbu protiv zla, jednodimenzionalnosti i ideologije jednoznačnosti kao mržnje prema svemu drukčijem. Svaka mala knjižnica je na neki način aleksandrijska knjižnica iz njezinih zlatnih dana.

D. B. P.

Južno od tranšeja

»Ideju za naslov dao mi je poznati hrvatski književnik i kritičar Hrvoje Hitrec, pozdravljajući me s 'Kako vi tamo južno od Franchez - D'Espreya?', što je naziv jednog tranšeja. A što je to tranšej, ukoliko ne znate, morate otkriti u samoj knjizi«, kaže autor objašnjavajući naziv djela.

Nova knjiga Dražena Prčića, »D«

Kovitlaci egzistencijalnog toka

Roman »D« možemo shvatiti i kao fiktivno ili virtualno eksperimentiranje na razini alter ega u čemu leži jedan od kurioziteta knjige koja se bavi muškim odgojem ženskog djeteta u prvoj godini puberteta

Piše: Dejan Ušumović

O sjećajnost i razigranost, moralna i etička analitičnost te osebnostna životna atmosfera, značajke su prvih i najsnažnijih impresija koje vežu čitatelja uz najnoviji, osmi roman subotičkog prozaiste i novinara *Dražena Prčića* (1967.) jednostavno naslovljen »D«. U posveti stoji, »Dijani i Donna Diani«, a tekst dalje otkriva rijetko obrađivanu temu odnosa oca kao jedinog stožera, odgojitelja i glave obitelji spram »teenage« kćeri što, sveukupno, ulazi u segment romanesknog izražaja u vidu nadgradnje onih tananih, osobnih uviđaja i iskustava. »D« možemo shvatiti i kao fiktivno ili virtualno eksperimentiranje na razini alter ega u čemu leži jedan od kurioziteta knjige. Mada pisana u prvom licu, refleksije onih drugih, posebno »D«, odišu poletom i autentičnošću iz jednostavnog razloga što mete interakcija, iako krajnje fluidne, bivaju precizno dosegnute.

»D« (inicijal kćerinog imena) je pripadnica generacije kojoj je u naslijeđe predan Glob zarotiran dijagonalno nadolje pa se pritom pitamo i spoznajemo odgovore promatrajući upravo njihov život, često inovativan i neobičan ali u izvjesnom poretku simbola i više nego rječit. Jedino treba umjeti tumačiti, biti egzaktni u labirintu nove formule. Pritom, ti neki novi klinci uče svoj svijet i čuvati pa, kako se tko snađe, zatičemo protagonistu i

pripovjedača u ulozi oca »D« zahvaćenog vrtložnim kovitlacima egzistencijalnog toka satkanog od niza stresnih ali i komičnih situacija znanih i kao suvremen način života u kojem sreća nalikuje opsjeni ili svojevrsnoj igri na zgotitak, uz, podrazumijeva se, nešto truda plasiranog na pravom mjestu. Uz svekolika kaleidoskopska opažanja i kontemplacije nad novotarijama koje opsjedaju mladu »D«, autor s promišljenom ironijom, odmjerenim humorom i kritičkim stavom, obrađuje mnogobrojne momente »trendovskog« društva i vremena u kojem obitavamo, a pritom, usprkos izjavama tipa »svijet neumitno tone ka svom kolapsu«, vješto izbjegava poniranje u vode nihilizma.

U čemu je trik? Ako se odgovor može jednostavno sročiti tada bi glasilo: u nadrašanju. Pozitivan pristup procesu samonadviđavanja je ona naizgled skrivena snaga koja implicira izvrsnost ovog djela. Vješto spajajući ovdašnje prilike sa svjetskim strujanjima reality romana, Dražen Prčić gradi specifičan jugo-istočno-europski milje sa izvjesnom i neophodnom notom kozmopolitskog pristupa tematici, te ne odstupajući od svojih uzora predložava izvjesnu kvalitetu ili »začin« svojstven jedino ovim prostorima. I stoga, jedinstven.

Na Novosadskom sajmu od 8. do 13. ožujka

Međunarodni salon knjiga

Međunarodni salon knjiga, 13. po redu, koji je, prema najavama, otvoren jučer (u četvrtak 8. ožujka) na Novosadskom sajmu, okupit će nakladnike iz tuzemstva i regije radi populariziranja knjige među čitateljima, širenja i njegovanja kulture nakladništva. Svoj prostor na Salonu imat će i Zavod za kulturu Vojvodine (ZKV), institucija koja se bavi njegovanjem i promoviranjem stvaralaštva nacionalnih zajednica u Vojvodini kao i većinskog naroda. Danas, u petak 9. ožujka, u 14

sati u Dvorani 1, ZKV će prezentirati svoju djelatnost, aktivnosti i nakladničku djelatnost, dok će trećeg dana Salona, u isto vrijeme, štand ZKV-a biti domaćin nakladnika na jezicima nacionalnih zajednica sa sjedištem u Vojvodini, kada će biti prezentirana i naklada »Hrvatske riječi«, kao i autora knjiga na jezicima nacionalnih zajednica.

Četvrtog dana Salona, mladi stvaraoci na materinskim jezicima nacionalnih manjina razgovarat će na temu moguće suradnje mla-

dih pisaca i omladinskih listova na jezicima manjina. Pretposljednog dana Salona, u ponedjeljak 12. ožujka, s početkom u 12 sati, autori knjiga tiskanih na jezicima manjina imat će priliku govoriti o svojim djelima, pa će tako profesor *Đuro Rajković*, autor, govoriti o knjizi »Stanislav Preprek – život i djelo«. Pokraj ostalih sudionika, u okviru štanda ZKV sudjelovat će i HKUPD »Stanislav Preprek«, budući da su djela članova literarne sekcije tiskana u Multijezičkom biltenu »Most«, u nakladi ZKV, a koji će također biti prezentiran na Salonu.

Sve knjige koje budu izložene na 13. Međunarodnom salonu knjiga, po njegovu zatvaranju bit će poklonjene sveučilišnoj knjižnici Filozofskog fakulteta u Novom Sadu.

D. Po.

Izložba »Konceptualna umjetnost 1968 – 2007« u Muzeju suvremene umjetnosti Vojvodine

Cjelovit prikaz suvremenog umjetničkog pravca

Do 20. ožujka posjetitelji mogu vidjeti djela najpoznatijih umjetnika iz svijeta suvremene umjetnosti (Joseph Beuys, Sol LeWitt, Art&Language, Joseph Kosuth, Lawrence Weiner...), te radove najznačajnijih konceptualista s prostora bivše Jugoslavije

suvremene umjetnosti Vojvodine zaokružuje višegodišnje sagledavanje avangardnih pojava s kraja 60-tih i 70-tih godina u Vojvodini. Tako, smatraju organizatori, vojvodanski konceptualisti dobivaju ravnopravno i usporedivo mjesto, u najširem kontekstu umjetničkih praksi i zbivanja u svijetu.

Osim izložbe radova, tijekom trajanja izložbe organizator je upriličio trodnevnu projekciju video radova i dokumentarnih filmova *Endyja Warhola, Billa Viole, Josepha Beuysa, Johna Cagea* i drugih. Također, u iduću subotu, 17. ožujka, u Kino dvorani Muzeja, s početkom u 12 sati, bit će održano predavanje dr. Miška Šuvakovića na temu knjige koja tumači povijest i teorije konceptualne umjetnosti, a koja prati ovu izložbu.

Ulaz na izložbu, projekcije filmova i predavanje je slobodan.

D. Po.

Muzej suvremene umjetnosti Vojvodine (MSUV) u Novom Sadu organizator je izložbe primjeraka konceptualne umjetnosti iz privatnih kolekcija najznačajnijih autora koji su stvarali u razdoblju

Neša Paripović: Poruke

lju od 1968. godine do danas. Zapravo, riječ je o autorskoj izložbi dr. Miška Šuvakovića pod jasnim nazivom »Konceptualna umjetnost 1968 – 2007«. Ova zanimljiva izložba, otvorena u utorak 6. ožujka u izložbenom prostoru Muzeja, sadrži tekstualne i dijagramske konceptualne radove, časopise, knjige umjetnika i plakate. Posjetitelji izložbe, koja traje do 20. ožujka, imaju jedinstvenu priliku vidjeti djela najpoznatijih i najznačajnijih umjetnika u svijetu suvremene umjetnosti, kao što su *Joseph Beuys, Sol LeWitt, Art&Language, Joseph Kosuth, Lawrence Weiner, Robert Barry* i drugi. Pokraj ovih svjetskih umjetnika našli su se i radovi najznačajnijih konceptualista sa prostora bivše Jugoslavije, među kojima su radovi *Gorana Trbuljaka, Brace Dimitrijevića, Mladena Stilinovića, Marine Abramović, Neše Paripovića, Radomira Damnjana, Grupe OHO* i drugih.

Po riječima autora izložbe, najvažniji dio izložbe zapravo je njezin dokumentarni karakter kojim se daje cjelovit i detaljan uvid u jedno od najradikalnijih razdoblja suvremene umjetnosti kod nas i u svijetu. Ovom izložbom Muzej

Joseph Beuys:
Kako objasniti slike mrtvom zecu

Hrvatski filmovi na FEST-u: »Put lubenica« redatelja Branka Schmidta

Crno, crnije, najcrnije

Nakon oprobane formule dopadljivih, ali ne i ispraznih komedija, iz Hrvatske je stiglo ozbiljno i mračno filmsko djelo, koje se vraća starim temama, obrađenim na ne toliko nov koliko na drukčiji način

Piše: Miroslav Šokčić

Godinama, čak desetljećima, srpska je kinematografija držala primat u regiji. Prvobitno u sklopu jugoslavenske kinematografije, a kasnije i samostalno. Vremena su se promijenila. Danas kada se srpski film nalazi na dnu dna, pojavili su se novi regionalni centri. Prvobitno BiH s festivalom u Sarajevu, koji je postao jedan od značajnijih u Europi, potom Rumunjska nizom fenomenalnih filmova i konačno Hrvatska, koja se oslobodila tereta ratnih tema. Posljednjih nekoliko godina ove dvije države jednostavno se tuku za mjesto lidera regije i dok su Rumunji pokušavali poboljšati tehničku razinu svojih filmova, u Hrvatskoj su »učili glumiti«. Pojavom filma *Branka Schmidta* »Put lubenica« stječe se dojam kako je Hrvatska konačno i definitivno odnijela pobjedu. Imala je i Rumunjska svoju »Smrt gospodina Lazarescu«, ali to je ostvarenje nekako ostalo usamljeno, dok je »Put lubenica« nastavio niz od nekoliko fenomenalnih djela u posljednje tri godine.

NEKO LIKO PRIČA: »Put lubenica« je film inspiriran istinitom pričom o dvanaestero ilegalnih imigranata koji su se utopili u rijeci Savi, na granici Bosne i Hrvatske. Mlada Kineskinja (*Mei Sun*), koja je u ovoj tragediji izgubila oca, upoznaje bivšeg vojnika Hrvatske vojske Mirka (*Krešimir Mikić*, bez sumnje najbolji mladi hrvatski glumac), izliječenog narkomana koji pati od posttraumatskog sindroma i u ratu je izgubio sve. Njih se dvoje suočavaju s kulturnološkim i jezičnim barijerama. Nakon postavke likova i kratkog uvoda u priču, Schmidt nam odlučuje ispričati nekoliko priča kroz jednu bazičnu. Tako je ovo film o ratu, posttraumatskom sindromu, društvu izgaranom kriminalom i

korupcijom, komunikaciji, tragediji života, ali najviše ovo je ljubavna priča. Sve to i mnogo više na predivan način utkano je u dramaturgiju ovog filma, ako imamo na umu kako je Schmidt, po vlastitim riječima, prvobitno htio da film bude svojevrsni vestern (obrisi toga se osjećaju). Način na koji je ispričana tako slojevita priča može nas samo još više oduševiti. Ako bi »Put lubenica« u šali i svrstali u vesterne onda bi on svakako bio »špageti vestern« jer je u pitanju borba zla protiv zla, a ako bi bio, ono što jest, ljubavna priča, svakako bi bio tragedija.

OZBILJNO I MRAČNO: Čudi što je nakon oprobane formule dopadljivih, ali ne i ispraznih komedija, iz Hrvatske stiglo ovako ozbiljno i mračno filmsko djelo, koje se vraća starim temama, obrađenim na ne toliko nov koliko na drukčiji način (u jednom trenutku film sliči najkomercijalnijim američkim akcijama poput »Ramba«). Režija, fotografija (čista desетка za direktora fotografije *Vjekoslava Vrdoljaka*) i glazba (*Miroslav Škoro*) sasvim su u funkciji prikaza tog crnila i mraka koji obavija junake. Kako se ne bismo ugušili od toliko crnine (ili plavetnila ako govorimo žargonom direktora fotografije) ubačene su neke komične replike koje filmu daju malo dozu vedrine i s njom bolju »gledljivost«. Film je »lijep za oko«, za što je pokraj Vrdoljaka zaslužna i sjeverna Bosna sa svojim očaravajućim pejzažima. Da sve bude na svom mjestu pobrinuo se glumački duo čija kemija jednostavno isijava iz platna. O Mikiću možda i nije potrebno govoriti jer je svoj talent već dokazao, ali ovo se doima kao njegovo najzrelije ostvarenje (na filmu) do sada. Sun Mei je inače studentica režije i naturščik, tako da je s njom kompletna ekipa

posebno mnogo radila. Glumci su zasluženno nagrađeni Zlatnom arenom na Pulskom festivalu, premda film u Hrvatskoj nije prepoznat kao kvalitetno ostvarenje i reakcije iz svijeta su, po riječima producen-

ta filma, bile mnogo pozitivnije. »Put lubenica« je na FEST-u 2007. od strane kritike i publike dočekan s oduševljenjem što su potvrdili najdužim ovacijama nakon projekcije na cijelom festivalu. ■

Korizma za mlade

Čuti Božji glas

*Mladi današnjice nalaze se u velikoj nevolji * Ako želimo učiniti Korizmu privlačnom za sebe i druge mlade, onda nije dovoljno reći da je Korizma dio tradicije * I tako za nas Korizma postaje vrijeme Božjih darova, vrijeme duhovnog profita, duhovne ljepote i duhovnog prosvjetljenja*

Živimo u uzburkanom vremenu, u modernom, rastrganom i nestalnom svijetu, koji se iz dana u dan mijenja i to takvom brzinom, koja se ne mjeri više stoljećima i godinama, nego mjesecima, tjednima i danima.

Tako se mladi današnjice nalaze u velikoj nevolji, snaći se u ovome svijetu i naći kompas za svoju putanju ovim planetom. Doduše, neki iz revnih katoličkih obitelji lakše pronalaze put do Krista i sigurnost za svoju budućnost, dok drugi, zbog povijesnih i socijalnih čimbenika, nemaju tu podlogu i teže dolaze do svjesne i odgovorne vjerničke odluke; a ipak ni jednima, ni drugima, uz sva sredstva spasenja, kojima Crkva raspolaže nije lako, jer je naše društvo odavno izgubilo temelje kršćanstva i uputilo se novom poganstvu.

POJAM I SMISAO KORIZME: Socijalne norme ponašanja i djelovanja nisu vođena evanđeoskim naukom i zakonom Krista, nego trendovima i sve novijim mogućnostima hedonizma i namjerno pobuđene potrošačke groznice. Ono što upravlja našim svijetom pomoću medija i ostalih sredstava komunikacije jest interes, profit, korist i trenutačna moda. To je naš svijet, nismo ga mi stvorili, ali smo bačeni u njega kao takvog. I stoga je svima, a pogotovo mladim kršćanima teško povezati u sebi život vjere i milosti, koji se daje u Crkvi, sa životom, kojim se susreću na ulici, u društvu, u školi i na mjestima razonode. Teško je ne biti u konfliktu, kada evanđelje i trend, koji nam se silom nameće, očigledno razlikuju, kao dva suprotna svijeta. A nije samo to problem, nego je problem i u tome, kako razumjeti sada

u ovom vremenu, čiji se trendovi, munjevitom brzinom mijenjaju, tradicionalne pojmove i stvarnosti, kao što je korizma, post, molitva i odricanje. Zato bih u ovom članku htio upravo to, rasvijetliti pojam i smisao korizme.

Ako želimo učiniti Korizmu privlačnom za sebe i druge mlade, onda nije dovoljno reći da je Korizma dio tradicije, to moramo činiti jer takav je red. Ne, to ne pali više, kako bi rekli u slengu. Prvenstveno moramo pristupiti Korizmi, kao vremenu, u kojem se intenzivnije susrećemo s Isusom, koji je za nas četrdeset dana molio i postio. Promatramo dakle njegov primjer i ljubav, kojom nas je ljubio, želimo odgovoriti na tu osobnu ljubav osobnim prisustvom za Bogom. Isus je bio u pustinji, to i nas

poziva da stvorimo sebi i u sebi pustinju, gdje ćemo se susresti s Njime.

VRIJEME BOŽJIH DAROVA: Za nas mlade pustinja označuje isprazniti dušu od razonode, buke i od svih ugodaja na što su se naša osjetila i previše privikla. Činimo to protiv trenda ovoga svijeta, koji nas poziva da ništa ne propustimo i izgubimo. I činimo to, ne zbog mazohizma, naime to nas ne može motivirati, nego da se stvori u nama, tako reći, pustinja, gdje ćemo čuti Božji glas. A to ćemo postići, ako našu pustinju, koju smo odricanjima i postom stvorili u sebi, ispunimo molitvom. I tako za nas Korizma postaje vrijeme Božjih darova, vrijeme duhovnog profita, duhovne ljepote i duhovnog prosvjetljenja. Praznimo dušu od ljubavi prema stvorenjima, da bi je Bog napunio svojom ljubavlju. I to je bit svega. I kad se radi o Božjoj ljubavi, na poseban način razmišljamo o Kristovoj mucu, o činjenici da je za svakoga od nas osobno podnio smrt na križu. Ta božanska ljubav nas moli da joj vjerujemo, nudi nam

se da je prihvatimo, privlači nas da je nasljedujemo, potiče nas da joj se utječemo, uči nas da nema lako zaradene sreće i da se po križu uspinje ka nebeskim visinama. Jedino Kristova ljubav daje pravu budućnost, u kojoj su vječna slava i nepresušna radost. Smatram da tako smišljena Korizma može biti privlačna i za mlade današnjice, koji su spremni i na velika herojstva i na veliku ljubav, ako ih netko oduševi i ako, imaju ideala pred sobom.

Oskar Čizmar

Tečaj za buduće bračne parove

Zaručnički tečaj koji je obavezan za sve koji se ove godine namjeravaju vjenčati u crkvi održavat će se od 16. do 20. travnja. Predavanja su u Subotici, u vjeronaučnoj dvorani župe sv. Terezije Avilske, u Harambašićevoj 7 s početkom u 19 i 30 sati. Predavanja drže svećenici, liječnici i bračni parovi.

■

Križni put mladih

Kao i prijašnjih godina i ove godine mladi i svi zainteresirani će imati priliku sudjelovati u križnom putu mladih. Ovaj križni put se razlikuje od drugih, jer sudionici idu pješice, te postaje imaju kod križeva krajputaša. Organizatori obavještavaju sve zainteresirane kako je polazak ispred crkve sv. Roka u Subotici, 17. ožujka. Vrijeme polaska je u 7 i 30 sati, a put traje jedan dan. O svim ostalim informacijama moći ćete pročitati u sljedećem broju.

Ž.V

Bog ljubi svijet i svakog čovjeka neizmjernom ljubavlju

Obećanje – povjerenje?!

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

**U Isusovoj muc
i križu bit će nam
objavljena upravo
ta ljubav. Koliko
god čovjeka križ
sablaznjavao,
Bog svijetu ipak
nije dao većeg
svjedočanstva
svoje
ljubavi od
svjedočanstva
križa. Sin čovječji
proslavit će se u
ovom svijetu
križem. Neobičan,
ali tipično Božji
put. Kroz
pustinju je uveo
Izrael u obećanu
zemlju,
po mucu vodi
k radosti, po
smrti uskrsnuću,
po sramoti u
slavu.**

Proljeće neumoljivom snagom kuca na vrata. U Korizmi smo. Nas kršćane Božja Riječ vodi neugasivim svjetlom k jednom cilju: obratiti se. Promijeniti se. To nije lako.

Možda razmišljanje o Isusovom preobraženju na gori Taboru može pomoći svakom dobronamjernom čitatelju, jer pitanje promjene vlastitoga bića na bolje nije samo program kršćana i vjernika nego potreba svakog čovjeka. **ŽIVOTNA VJERA:** Dalo bi se zajednički razmišljati ovako: suvremenom kršćaninu postavlja se sve odlučnije pitanje: Je li tvoja vjera životna ili tradicionalna? Ako je životna, onda mora imati neizostavan znak raspoznavanja, a to je – rizik. U riziku čovjek ima samo srce, u srcu hrabrost i odlučan korak upravljen k opasnosti. Takvom vjerom vjerovao je Abraham; u srcu je bilo prijateljstvo s Bogom, hrabrost ga je vodila na brdo žrtvovanja jedinog sina i on se toj opasnosti uputio odlučan u nadi protiv svake nade, znajući samo jedno: Bog je zvao, a vjernik tada mora krenuti na put, ma kako taj put bio opasan i neizvjestan. Naravno, to nema gotovo ništa s uhodanim i obrednim vjerovanjem, s vjerom masa, formula, teorije, naučenih katekizamskih istina. To je opasan osobni životni put obilježen povjerenjem i nadom kao jedinom sigurnošću.

Poput Abrahama i suvremeni vjernik često kreće na put pitajući se: Kamo on vodi? Što za to dobiva? Koliko se isplati poći takvim putem? Htio bi znati, htio bi imati čiste račune; zato rado znalo očekuje podatke na blještavom ekranu. No, Božji procesori miruju, ne poznaju pojmove: »znanje« i »račun«, te ekran ostaje prazan. Koja je Božja ključna riječ? Obećanje! Što on traži od čovjeka? Povjerenje! Je li moguća provjera da će obećanje biti ispunjeno? Kad god bi našao povjerenje u ljudi, Bog je održao svoje obećanje! Potvrda u povijesnom iskustvu? Abraham i

njegovo potomstvo!

DOŽIVLJAJ APOSTOLA: Isus se također našao pred životnom odlukom: poći će u Jeruzalem, na po život opasan put, u vlastitu smrt. Učenike će to sablazniti; da ublaži sablazan, poveo je Petra, Andriju i Jakova na brdo preobraženja. Kada razmišljam o tome kako su apostoli doživljavali i komentirali događaj preobraženja, onda bih bio sklon vjerovati da je razgovor tekao otprilike ovako: »...Tri godine smo s učiteljem iz dana u dan. Naslušali smo se govora, nagledali čudesnih djela. Njegove božanske moći toliko su se udomaćile u nama, da počinju gubiti prvotnu moć i draž divljenja. Mene više zabrinjava to što u zadnje vrijeme oko njega sve više rastu napetosti. Između njega i starješina iz Jeruzalema neprijateljstva su sve žešća i otvorenija, čak ga i narod sve teže shvaća. Toliko puta sam se pitao: Kako će tako blag i dobar čovjek uspjeti u ovom okrutnom svijetu? Svi ga vide kao političkog osloboditelja, a on upravo to izbjegava jer drži da mu je Bog namijenio daleko uzvišenije poslanje. Govori o mucu koju ima podnijeti... Vidio si kako je planuo na tebe kad si ga pokušao odgovoriti od takvih primisli. Da, da, otesao se i rekao da se bavim vražjim, a ne Božjim planovima. Sve češće se povlači i dugo u noć moli, nešto se tu sprema. Znaš, ni ovo što nas vodi na Tabor nije obični izlet«.

PO KRIŽU JE MOGUĆE SPASENJE: Na brdu, usred Isusove molitve viši nadpovajni svijet prodro je u naš svijet; nebo je sišlo na zemlju, dje lič vječnosti uprisutnio se u vremenu, Otac se javio svome ljubljenu Sinu. Doista je istina: onima kojima blizina predstavlja sve, nijedna daljina neće biti nepremostiva.

Svjedoci te jedinstvene objave bili su najugledniji ljudi Staroga zavjeta: Mojsije, zakonodavac i Ilija, predstavnik proroka. Isus je utjelovljenje

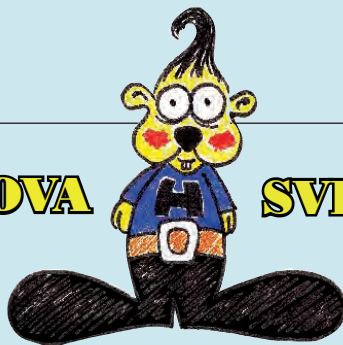
zakona i proroka; on će ih ispuniti o svome skorom Izlasku. Kao što je Mojsije svojim »izlaskom« zauvijek napustio Egipat da bi uveo narod u obećanu zemlju, tako će Isus napustiti ovaj svijet da bi ušao u svoju uskrsnu slavu, a novom Izraelu omogućio ulaz u vječni život. Duh proroštva kojim je revnovao Ilija, Isus će ostvariti jer ima umrijeti po Pismima i uskrsnuti po slutnji proročkih navješćaja. Duh Sveti, božanska energija za ostvarenje povijesti spasenja, razlila se u ljude: učenici su, zahvaćeni čudesnim prizorom, utonuli u blaženi zanos, ali ga, nažalost, nije moguće zaustaviti. On pripada svijetu vječnosti, dok se oni moraju vratiti vremenitim zemaljskim zadaćama, napustiti Tabor čudesnosti, sići u dolinu i slijediti Isusa ispovijedanjem i životom navješćavajući nezaobilaznu istinu: po križu je moguće i jedino ostvarivo spasenje.

Kad su silazili s Tabora, Isus im je bistrilo zapaljena srca i smućene pameći, uvjeravajući ih da Bog ljubi svijet i svakog čovjeka neizmjernom ljubavlju, do kraja i neopozivo. Njegova ljubav nije sentimentalna, ona je drama jer Bog ljubi na život i smrt. U Isusovoj mucu i križu bit će nam objavljena upravo ta ljubav. Koliko god čovjeka križ sablaznjavao, Bog svijetu ipak nije dao većeg svjedočanstva svoje ljubavi od svjedočanstva križa. Sin čovječji proslavit će se u ovom svijetu križem. Neobičan, ali tipično Božji put. Kroz pustinju je uveo Izrael u obećanu zemlju, po mucu vodi k radosti, po smrti uskrsnuću, po sramoti u slavu.

Potreba je svih nas ogrijati se na tom suncu Božje ljubavi. Da bi se čovjek mogao mijenjati iznutra, treba mu to svjetlo. No, do toga svjetla može doći samo preko sjene križa. Sjena i svjetlo idu zajedno. Međutim, opasno je ostati u sjeni, treba izaći na svjetlo. Još ima vremena i kao pojedinac i kao zajednica. ■

HRCKOVA

SVEZNALICA

Bog Hrckovci!

U sljedećih nekoliko brojeva bit će riječi o junacima crtića.

Ovoga puta, kao i u narednim brojevima darujemo vam mali mini-poster jednog od najpopularnijih miševa na svijetu. Njegovu sliku možete izrezati, sačuvati ili zalijepiti na neko vama drago mjesto, a to je

Mickey Mouse

O miljeni lik Walta Disneyja, miš s velikim, okruglim, crnim ušima, koji je uveseljavao naraštaje djece diljem svijeta, pojavio se na velikom ekranu kao vragoljasti brodski pomoćnik u kratkom animiranom filmu »Steamboat Willie« 18. studenoga 1928.

godine. Glas mu je dao sam Walt Disney. U sljedećih deset godina nastupio je u još stotinjak kratkih animiranih filmova. Već godinu dana nakon filmskog debija, dobio je prvi klub svojih obožavatelja, a do 1932. godine imao ih je već milijun. Godine 1940. Mickey se pojavio

kao glavni lik u Disneyevom cjelovečernjem animiranom filmu »Fantazija«, a 1955. počeo je gostovati na televiziji u emisiji »Mickey Mouse Club«. Godine 1999. dobio je i svoju video-igru.

Walt Disney stvorio je Mickeyja kad mu je bilo 26 godina, dok je sa suprugom Lilian putovao vlakom iz New Yorka u Los Angeles, nakon što je izgubio originalni crtež drugog lika – zeke. Disney je miša htio nazvati Mortimer, ali je njegova supruga smatrala da je to ime pretjerano, pa su se dogovorili kako će mu ime biti Mickey. Tako se rodila velika zvijezda s dolaskom vlaka u Los Angeles.

Mickeyjeva profesionalna karijera proteže se na više od 140 filmova, bezbrojne stripove i nevjerojatan raspon proizvoda s njegovim likom - od satova, majica, poštanskih markica do igračka. Njegova posljednja pustolovina pod nazivom Mickey's Twice upon a Christmas, snimljena je u trodimenzionalnoj tehnici, pomoću računara.

Tajna dugovječnosti legendarnog mišića je u njegovoj umiljatoj naravi – stalno se šali i nikako ne stari. Mickey je veleposlanik dobre volje i mira koji govori univerzalnim jezikom prijateljstva.

Z. Sič

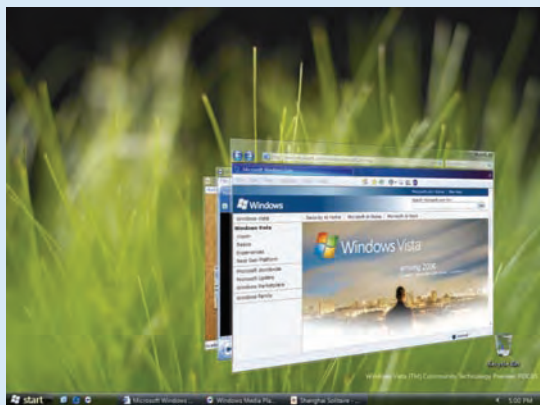
NA DVIJE STRANE

Nove primjene vašega PC-ja dolaze sa USB porta. USB Sound Flash Drive tvrtke eNECESSITIES ima integrirane zvučnike, a kada se priključi na računalu, on reproducira 10 ili 20 sekundi zvučnog materijala koji je smješten na drajvu (WAV, AIFF ili MP3). Iza imena Aroma USB ne krije se USB Flash disk, već osvježivač prostorije, a pri kupnji birate njegovu boju i miris. Još jedan mirišljavko, Scent Drive tvrtke Debreu, ima spremnik u koji možete staviti isparljiva ulja, a isto tako možete mijenjati i dolijevati miris po želji. Za razliku od prijašnjeg, ovaj USB dodatak u sebi ima čak i memoriju koju kupac može sam birati (do 1 GB).

VIDOVITA VISTA

Istražitelji iz Microsofta razvili su tehniku Super-Fetch, koja na Visti može predvidjeti koja će se aplikacija sljedeća koristiti i kada. Na temelju tog predviđanja, aplikacija se učitava unaprijed. Namjera Microsofta je da računalo bilježi navike korisnika i unaprijed pripremi sustav za brži rad. U razvoju algoritma za ovu tehnologiju sudjelovale su tisuće dobrovoljaca iz tvrtke Customer Lovers, koji su omogućili da se bilježe navike i sheme rada korisnika. Ovo nije prvi pokušaj, ali su svi ostali radovi bili na

znatno nižoj razini. Dosadašnja istraživanja nisu uspjela postati dio operativnog sustava - na primjer presence forecasting. Isto, Microsoftova tehnika predviđanja toga - kada i koliko će korisnik biti odsutan kako bi računalo moglo uraditi neke pozadinske procese (defragmentiranje diska, antivirusna provjera...). Međutim, istraživanja se nastavljaju, a rezultati se očekuju za dvije godine, u novoj verziji Viste.

BAZA NEZAKONITIH SLIKA

U Senatu SAD priprema se zakon kojim će se naložiti formiranje nacionalne baze nelegalnih slika. On dalje regulira da su provajderi dužni koristiti je i dopunjavati, kao i javljati policiji o postojanju sumnjivog sadržaja na internetu. Pokraj provajdera, i vlasnici stanovitih sajtova morat će obavještavati vladu o bilo kojoj nelegalnoj fotografiji ili slici. Predviđene kazne za neblagovremenu suradnju idu do 300.000 dolara. Borci za ljudska prava, kao i provajderi, ne slažu se s ovim prijedlogom zakona, tvrdeći kako on ide predaleko u ograničavanju prava provajdera, kao i da ukupni trošak održavanja ovakve baze može biti neisplativ.

NOKIA YOUTUBE

Google se i dalje širi na mobilnim uređajima. Novi ugovor koji je sklopljen sa Nokijom omogućavat će pristup multimedijalnim sadržajima koji osigurava novi ogranak sajta You-Tube. Podrazumijeva se video-format davanje će biti na računalima, browser, koji je ovaj servis, u prvo vrijeme modelu N95, a sve ovo biti omosvim korisnicima mobilne telefone zasnovane na platformi 560. Aplikacija Nokia Video Center omogućit će da se video-sadržajima pristupa i preko RSS-a.

FREEDOM SLIM

Idealna tipkovnica korisnicima prijenosnih uređaja stiže iz tvrtke Freedom Input. Slim Bluetooth tipkovnica se na uređaj povezuje putem Bluetootha, malih je dimenzija (102 x 58 x 8 mm) i težine (46 g). Ima 54 tipke (QWERTY raspodjela bez numeričke tipkovnice), a proizvođač obećava najmanje četiri sata autonomije ili 100 sati u standby režimu.

Baterije se dopunjuju preko USB porta, a tipkovnica se isporučuje u verziji s plavim ili sa narančastim pozadinskim osvjetljenjem. Ova će se tipkovnica pojaviti na tržištu tijekom mjeseca travnja.

Priređuje: Siniša Jurić

GASTRONOMSKI KUTAK

Tijesto sa sirom

500 gr tijesta
250 gr mladog sira

Tijesto kuhati 20 minuta dok ne provri, potom ocijediti i dodati mladi sir.
Sve izmiješati i služiti dok je vruće.

Kazališna predstava nastala iz popularne serije

Bitange i princeze

Od svoje praizvedbe u prosincu prošle godine, predstava je svaki puta rasprodana do posljednjeg mjesta

Pogledao: Dražen Prčić

Hrvoje Kečkeš i Mila Elegović

H. KEČKEŠ, M. ELEGOVIĆ

T. FILIPOVIĆ, N. DANGUBIĆ, R. BITORAJAC

Satiričko kazalište »Kerempuh« u Zagrebu godinama je poznato po kvalitetnim predstavama satirično-komediografskog pristupa aktualnim temama, te po uvijek do posljednjeg mjesta rasprodanom dvoranom. Posljednja hit predstava »Bitange i princeze«, nastala kao kazališna postavka istoimene popularne hrvatske sit com serije, ponovno je potvrdila oba kvalitativna čimbenika nekadašnjeg »Jazavca«. I subotnja predstava bila je odavno rasprodana, o njezinom dojmu pročitajte u sljedećim redovima

KOMEDIJA SITUACIJE: Navedena izvedenica engleskog jezika sit com u biti je skraćena od riječi situation comedy (komedija situacije), popularnog žanra u kojemu glavni akteri dolaze u komične zaplete prepletanja određenih događaja i radnji. Kazališni komad »Bitange i princeze«, nastao je kao teatarska izvedba istoimene televizijske uspješnice, koja je ušla u treću godinu emitiranja serijala koji prati zgrade svakodnevice u životima skupine mladih ljudi. Glavni akteri, u serijalu i teatru, talentirani su mladi glumci sa solidnim kazališnim stažem, što još više pridonosi reality momentu neposrednog kontakta i velikom zadovoljstvu nazočnog gledateljstva u dvorani, zbog čega je predstava odmah po svojoj praizvedbi postala svojevrsnim hitom. I što je jako važno napomenuti, ovo je zbilja komedija tijekom koje se može više puta od srca nasmijati duhovitim replikama u komičnim situacijama do kojih dolazi slijedom teksta i televizijsko-kazališne postavke autora i redatelja Gorana Kulenovića (1971.), jednog

Hrvoje Kečkeš, glumac

Između te

Uz stalni angažman u matičnom kazalištu »Kerempuh«, gdje glumi

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Mladi hrvatski glumac Hrvoje Kečkeš (1975.) naprečak je osvojio male ekrane i simpatije brojnog gledateljstva ulogom simpatičnog Mirka u popularnom TV »Zuhra light showu«, ali ovaj vrstan komičar, ponajprije je kazališni glumac akademskoga obrazovanja, sa stalnim angažmanom u satiričkom kazalištu »Kerempuh« u Zagrebu. Pokraj uloge Kazimira u hit predstavi »Bitange i princeze«, koja je nastala kao teatarska inačica istoimene dramske serije koja se prikazuje i kod nas (TV B92), u svom matičnom kazalištu angažiran je, trenutačno, još u nekoliko različitih predstava, dok se uskoro očekuje i film u kojemu glumi jednu od vodećih uloga.

► **Kako uspijevate sve postići, radeći paralelno u kazalištu, televiziji i na filmu?**

Ha, stiže se nekako. »Čovjek« se organizira, vrijeme je, moram priznati, dosta naporno, primjeri-

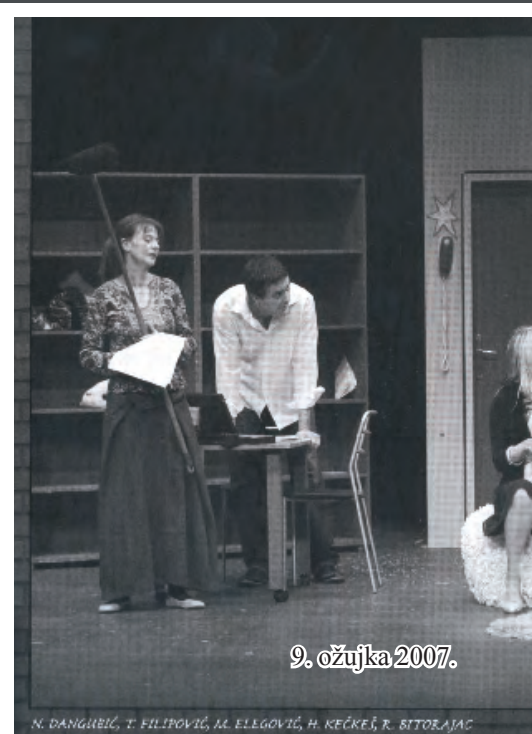
ce upravo smo završili s novom sezonom serijala »Bitangi i princeza«, imamo novu kazališnu premijeru »Moja žena zove se Maurice«...

► **Odnedavno se serija »Bitange i princeze« prikazuje i na srbijanskom televizijskom kanalu B 92.**

To smo čuli i bili informirani od našega kolege glumca Sergeja Trifunovića, koji je gostovao u jednoj epizodi nove sezone naše serije.

► **Iz televizijske uspješnice nastala je jednako uspješna, hit kazališna predstava istoga imena. Je li uspjeh serije polučio ideju o teatarskom transferu?**

S obzirom da je serijal ušao već u treću sezonu snimanja i emitiranja, došlo se na ideju postavljanja kazališnog komada na scenu našeg matičnog teatra »Kerempuh«, u kojemu je stalno angažiran veći dio glumaca iz »Bitangi i princeza«. Prema reakcijama publike mislim da je postignut pun

9. ožujka 2007.

N. DANGUBIĆ, T. FILIPOVIĆ, M. ELEGOVIĆ, H. KEČKEŠ, R. BITORAJAC

eze

jednjega mjestu

od najtalentiranijih i nagrađivanih dramskih stvaratelja mlađe generacije (dobitnik Porina 2000. i 2004., te nagrade Crni mačak za najbolji spot). Upravo njegova sklonost ka video uradcima daje i ovoj predstavi ekskluzivnost nesvakidašnje kombinacije »žive glume« na sceni i snimljenog materijala koji se emitira na video zidu, povezujući očitu sponu između popularne serije i aktualne hit kazališne predstave. Veoma uspješno i atraktivno, što je veliki pljesak tijekom predstave i najbolje potvrdio...

Tijekom devedeset minuta priča u prvom dijelu prati tri situacije iste večeri koje uloga Lucije Toć, nezaposlene asistentice u videoteci, povezuje prilikom gledanja tri različita televizijska programa. S prijateljicom, bivšom manekenkom trebala bi gledati izbor za Miss svijeta, momcima treba kao sretna maskota tijekom gledanja nogometnog susreta reprezen-

tacije Hrvatske, dok je prijatelj videotekar treba za zajedničko gledanje kultnoga filma »Casablanca«. Komično jureći iz situacije u situaciju (sit com), radnja se počinje zahuktavati sve do iznenadnoga nestanka električne energije, koji dovodi do skupnoga promišljanja o televizijskoj ovisnosti, ali i radanja ideje mogućnosti njenoga materijaliziranja u pokušaju da se samostalno napravi osobni uradak koji bi se mogao plasirati u namjeri potencijalne zarade koja bi svim akterima osigurala podmirenje nekih akutnih troškova života. Drugi dio predstave donosi neobično atraktivnu kombinaciju video materijala »nesušenog pilota potencijalne serije« (vješta aluzija i neposredna asocijacija na TV uspješnicu) i izravnog obraćanja publici, uz nove komične situacije.

GLUMAČKA POSTAVA: Dobitnički koncept koji je serijal uveo u treću sezonu prikazivanja, posve logično nije mijenjan ni u kazališnoj postavci. Sve popularniji glumac *Mrvoje Kečkeš* (Kazimir Hrustek, filmofil i videotekar) predvodi glumačku družinu: *Mila Elegović* (Irena Grobnik, bivša manekenka), *Tarik Filipović* (Teodor Friščić, suspendirani odvjetnik), *Linda Begonja* (Lucija Toć, asistentica u videoteci), *Rene Bitorajac* (Robert

Kumerle, nezaposleni navijač) i odlični *Dražen Čuček* (Konobar i ljubitelj istog spola), izabrana prva momčad predstave, uz pomoć *Maria Mirkovića* i *Kostadinke Velkovske*, igra ovaj simpatični komad u dahu i vrijeme trajanja ovoga zabavnoga teatarskog užitka (sat i pol) zbilja proleti »u trenu«.

televizije i kazališta

u nekoliko predstava, tu su i televizijski uradci u seriji »Bitange i princeze«, te popularnom »Zuhra light showu«

pogodak.

► **Širi auditorij na našim prostorima, prije svega iz reda televizijskih gledatelja, ipak Vas ponajviše zna kao Mirka iz popularnog »Zuhra light showa«. Što biste mogli reći o Vašoj suradnji sa Zlatanom Zuhrićem, trenutačno jednim od najpopularnijih hrvatskih TV lica?**

S njim je zbilja super surađivati, uvijek je komično i imamo super goste u emisijama, koje sam ovako uspio i osobno upoznati, a o njima sam slušao još kao klinac. Glede nastupa u skečevima, koji spadaju u svojevrsni zaštitni znak cijelog programa, on nam osobito guštaju

jer u njima možemo dati puni odušak vlastite improvizacije.

► **Kao čovjek na prvoj crti »humoristične bojišnice«, kako ocjenjujete aktualno stanje hrvatskoga humora?**

Mislim da je cijela stvar krenula nabolje, otvaraju se nove mogućnosti i skupa s kolegama koje su u istome poslu nastojimo razinu humora podići na znatnu višu razinu.

► **Što je sljedeće u Vašem glumačkom opusu?**

Upravo se očekuje premijera dugometražnoga filma *Gorana Kulenovića* »Pjevajte nešto ljubavno«, inače autora, scenarista i redatelja »Bitangi i princeza«, u kojemu glumim jednu od uloga. Također, nastavljam glumiti u svim predstavama matičnog teatra, kao i raditi »Zuhra light show«.

Dubravko Šimenc, legenda hrvatskoga vaterpola

Prvo treba postati vrhunski čovjek

Na putu do najviše sportske razine mladi naraštaji moraju naučiti poštivati sebe i starije u svojoj blizini, vrijedno i disciplinirano trenirati i rezultati, uz neosporan talent, neće izostati

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Dubravko Šimenc je legenda hrvatskoga i jugoslavenskoga vaterpola, odnedavno je zamijenio svoje igračko mjesto u bazenu, za ono trenersko pokraj njega i angažiran je na mjestu trenera juniorske momčadi vaterpolo kluba Medveščak. O aktualnom trenutku hrvatskoga vaterpola, predstojećem Svjetskom prvenstvu u Australiji, te komparaciji razvoja jednog od najuspješnijih sportova na nekadašnjim zajedničkim prostorima, popričali smo u kraćem razgovoru za naš tjednik.

► Kako ocjenjujete aktualni trenutak hrvatskoga vaterpola?

Približava se SP u Melbourneu, izbornik *Ratko Rudić* je zasigurno čovjek iza kojega stoje brojni uspjesi, ali isto tako stoji činjenica kako je svoju posljednju medalju osvojio još 1996. godine. Osobno i dalje vjerujem u njega.

► U čemu je problem reprezentativnoga neuspjeha na velikim natjecanjima kada je, opet, dubrovački Jug klupski prvak Europe?

Generalno gledano jedan od temeljitih problema ogleda se u nedovoljno razvijenim uvjetima za ozbiljan i kvalitetan rad. Neosporo tradicija vaterpola u Hrvatskoj je velika, ali za njen uspješan nastavak potrebno je kontinuirano raditi i dalje. Pozitivno je vidjeti kako se otvaraju novi zatvoreni bazeni, poput onoga u Šibeniku i Zadru, u planu su Rovinj, Sisak, Varaždin koji bi mogli postati novi centri, jamačno uz dobar tretman budućih vaterpolo naraštaja. Glede Juga, ipak je to jedna specifična sportska sredina u kojoj je upravo vaterpolo dominantan sport, daleko ispred nogometa, i cijeli grad stoji iza velikih uspjeha dubrovačkog kluba i sva najkvalitetnija djeca ne treniraju niti jedan drugi sport, nego isključivo vaterpolo.

► Kako biste usporedili hrvatske i srbijanske uvjete, obzirom na brojne uspjehe koje reprezentativne selekcije s ovih prostora pobiru na svim velikim natjecanjima?

Osim Beograda, Novog Sada i nekada Bečeja, imam saznanja o razvijanju vaterpola u Kruševcu i Obrenovcu, što čini već par potencijalnih vaterpolo centara. Ono što pouzdano znam je da se u Srbiji kvalitetno i sustavno radi, osobito s

mladim naraštajima. Uzima se jedna generacija, njoj se posvećuje puna pažnja i već zarana se razvija sportska kultura, što recimo u ovom trenutku nedostaje hrvatskom vaterpolu.

► Što bi bio Vaš savjet za razvoj hrvatskoga vrhunskoga vaterpola i nastavljanje iznimno bogate, uspješne tradicije?

Bit je postati, ponajprije vrhunski čovjek, pa tek onda i sportaš najviših dometa. Osobno bih jako volio da puno mojih igrača koje danas treniram u juniorima Medveščaka ode na Olimpijadu, a velika većina bi trebala,

no prije svega oni trebaju postati dobri ljudi, završiti studij ili neki zanat, svejedno, ali ponavljam biti dobri ljudi. Također, osobito je važno poštovanje, prvo samoga sebe, a potom i drugih, roditelja i trenera. Opet za uspjeh je potreban kontinuirani rad i disciplina, koja opet podrazumijeva red u cijelom sustavu odnosa između starijih i mladih.

► Postoji teorija prema kojoj se vrhunski sportaš rađa, a izbor sporta je stvar isključivo određenoga afiniteta prema nekoj sportskoj disciplini. Koji bi bio Vaš sport da niste odabrali vaterpolo?

Prvo, ponovno bi bio vaterpolo, ali dosta dugo sam se i uspoređo bavio rukometom, a danas rekreativno igram tenis. Vjerojatno bi izbor bio između rukometa i tenisa, no kako je tenis isključivo individualni sport, onda bih vjerojatno izbor pao na rukomet. ■

Filip Krajinović, tenisač

Mjesec dana treninga u Barceloni

U glasovitom kampu »Catalunya de tennis«, u pratnji svog trenera Relje Dulić Fišera, mladi Somborac je marljivo radio s velikim imenima bijeloga sporta

Razgovor vodio: Dražen Prčić

O talentiranom mladom somborskom tenisaču *Filipu Krajinoviću* i njegovim brojnim uspjesima smo već pisali na sportskim stranicama našega lista, a povod za novi napis je njegov jednomjesečni boravak u glasovitom teniskom kampu u glavnom gradu Katalonije. O dojmovima iz prekrasne Barcelone, svom radu s velikim teniskim imenima i poboljšanju svoje igre razgovarali smo u kraćem razgovoru neposredno prije njegova odlaska za SAD, na probu u kamp kod *Nicka Bolletierija*, čovjeka koji je stvorio mnoga velika imena svjetskoga tenisa poput *Monike Seleš*, *Andre Agassija*...

► **Kakvi su katalonski dojmovi poslije jednomjesečnoga boravka u glasovitom kampu »Catalunya de tennis«?**

Dojmovi su, jednom riječju, izvrsni. U kampu sam proveo mjesec dana od 15. siječnja do 15. veljače, u prvom dijelu od dva tjedna sa mnom je bio i moj trener *Relja Dulić Fišer*, ali se on zbog svojih obveza u TK »Spartak« morao vratiti ranije.

► **S kojim glasovitim tenisačima ste radili tijekom ovih priprema?**

Ponajviše sam trenirao s *Jordiem Areseom*, voditeljem kampa i nekadašnjim olimpijskim

pobjednikom na OI u Barceloni 1992. godine. U sparing duelima s druge strane mreže našli su se i nekadašnji pobjednik Umaga, Španjolac *Felix Mantilla*, *Fernando Vincente* igrač iz TOP 50 i još brojni drugi tenisači koji se pripremaju u ovom kampu glavnog grada Katalonije.

► **Gdje ste bili smješteni i na koji način se odvijao režim svakodnevnoga rada?**

Smještaj je bio osiguran u apartmanima za igrače koji se nalaze u sklopu kampa, jer se tijekom cijeloga dana trenira i to u trajanju od minimalno 5,5 sati. Četiri sata je predviđeno za udaračke drilove (prije podne) i trening mečeve (poslije podne), dok je sat i pol rezerviran za stjecanje potrebita tjelesne kondicije.

► **Što je po Vašem mišljenju najviše vrijedilo tijekom ovih mjesec dana treniranja pod »budnim okom« priznatih stručnjaka?**

Interesantno je napomenuti kako u Barceloni nisam radio na zemlji, toliko karakterističnoj »španjolskoj« podlozi, već na »Green setu«, vrsti brze podloge, jer sam se pripremao za

odlazak u SAD. Glede samog napredovanja u igri, mislim kako sam dosta popravio ofenzivne kretnje i napad loptice u penjanju, što je vitalno za poboljšanje igre na brzim podlogama.

► **Je li postojao barem jedan slobodan dan?**

Subotom se radilo samo prije podne, dok je nedjelja u potpunosti bila posvećena odmoru i relaksaciji. Posljednji dan tjedna smo Relja i ja koristili za razgledanje Barcelone, obišli smo nekoliko najpoznatijih znamenitosti i priuštili odlazak na nogometni susret Barcelone i Gimnastica (3-0 op. a).

► **Spomenuli ste odlazak u SAD i pripremu igre na brzim podlogama koje su karakteristične za tenis na američkom kontinentu. Gdje je Vaša sljedeća teniska destinacija?**

Odlazim na dvotjednu probu u kamp *Nicka Bolletierija*, glasovitoga tenis coacha, gdje ću pokušati iskoristiti priliku i osigurati sebi mjesto za nastavak rada u sredini koja je stvorila i iznjedrila brojna svjetska imena bijeloga sporta. ■

Riječ trenera

U nastavku svoje teniske karijere Filipu je, ponajprije, potreban kontinuiran trenažni proces s jasnim planom dugotrajnijeg i ozbiljnoga daljnjega treninga. Boravak u Barceloni je bio iznimno uspješan, osobito u stjecanju potrebitog iskustva u treniranju sa svjetskim igračima poput *Mantille* i *Vincentea*, ali sve je to samo dio trenažnog procesa koji postupno treba sve više osnaživati, kaže *Relja Dulić Fišer*, trener i *Krajinovićev* pratitelj tijekom rada u kampu glavnoga grada Katalonije.

HRVATSKI PLIVAČ NA SLICI, OSVAJAČ SREBRNE MEDALJE NA SVJETSKOM PRVEN- STVU U MONTREALU	DRŽAVNI PRORACUN	OGLAŠA- VANJE FAZANA	ZEMLJIŠNA MJERA	GLASOVITI TEBANSKI VOJSKO- VOĐA	GRM IZ PORODICE GLAVOČIKA	DIO PUTA	IZBIJANJE IZ ZEMLJE
PROTIVNIK "HAJDUKA" U NATJE- CANJU ZA LIGU PRVAKA							
PODMET- NUTI NEKOM LOŠU RO- BU, UVALITI							
TRAJEKT- NA LUKA BLIZU SENJA							
GLE, EVO			ZEMLJOVID ZASUN, KRAČUN				
RIMSKI: 500	9 GLUMAC GLAD				1. I 20. SLOVO INDIGO- BILJKA		
NOTA SOLMIZA- CIJE		GLUMICA BEGOVIĆ GRAD U ŠKOTSKOJ			"EAST" MONDENO MEKSIČKO LJETOVA- LIŠTE		
VELIKA RIJEKA U JUŽNOJ AMERICI							PRIREDBA KOJA SE ODRŽAVA SVAKE GODINE
JELO OD TIJESTA SA SIROM, MLJEKOM I JAJIMA							
ALIJA OD MILJA			DIO ŠAKE KONČASTA TVOREVINA				
SLOŽENO SLOVO	"RIBONUK- LEINSKI ACID" IZVEDBA NA SCENI			PLANINA U SLAVONIJI HRVATSKI PISAC, JOŽA			
NJEMAČKA MARKA AUTOMO- BILA			IZGREDNIK GLUMAC ŠERBE- DŽIJA				"AVENIJA" ČETVRTINA KRUGA
"KAMENO ULJE", NAFTA UREĐAJ KOJI EMITIRA ELEKTRO- MAGNETSKE VALOVE					RASTU NA VRSCIMA PRSTIJU PUSTINJ. NEMAN IZ GRČ. MIT.		
DUBRO- VAČKO ŽENSKO IME			"ARCUS" VJERNO, PRIVRŽENO		LUTAJUĆI "VJEČNI ZID" ODGO- NETKA		
SPLITSKI GLAZBENIK ("NIŠTA KONTRA SPLITA")							SUPROTNII VEZNIK "KISIK"
PRVO SLOVO GLAGO- LJICE		ŽENSKO IME, DEANA LIPOVA SUMA		GLUMAC CARREY HRVATSKI SLIKAR, JOSIP		VRHOVNI GERMAN- SKI BOG GRAD U BOKI	
HRVATSKI RUKO- METNI GOLMAN, VLADO			FOSILNO GORIVO EGIPATSKI BOG SUNCA			"ROYAL THAI ARMY" ZAČKOLJI- CA, KVAKA	
ODBOJKA- ŠICA KIRILOVA				OŠTRA STRANA NOŽA RIMSKA BOGINJA SRDŽBE			"LITRA" MLJEČNI PROIZVOD
VRLO LJUPE ŽENE					PREDUJAM EVA LONGORIA		"VOJNI OBVEZNIK"
GLUMICA ŠOVAGO- VIĆ DESPOT			OBRADA ZEMLJE PLUGOM "ITALIJA"			RADNO STANJE GLAGOLA "IMPULSE"	
HRVATSKI KNJŽEV- NIK I REVOLUC. VLADIMIR					VIŠI SLOJ DRUŠTVA		GRČKO SLOVO

Tekovine naše vrlo teške borbe

U Hrvatskoj riječi od 23. veljače 2007. godine glavna i odgovorna urednica J. D. u svom uvodniku »Uzori« iznosi svoje viđenje naravi i uloge Hrvatskog nacionalnog vijeća, te tijeka njegove 15. sjednice. Tako zamjera vijećnicima što su »suvremene demokratske procedure i prakse« postale »uzor njihovom ponašanju i radu« i s prikriivenim prezirom tvrdi da su uzorom postali »ne samo procedure već i obrasci političke borbe koji dominiraju na srbijanskoj političkoj sceni«. Nadalje se uopćeno pita, treba li te procedure i obrasce »prenijeti i na nacionalno-manjinske institucije«. I odmah daje i implicitan odgovor da to ne treba, jer oni omogućuju sprečavanje donošenja prijeko potrebnih odluka.

Ja sam sudjelovao u radu 15. sjednice od početka pa sve dok ju predsjednik zbog nedostatka kvoruma nije zaključio. Zato mogu ustvrditi kako ovaj uvodnik glavne i odgovorne urednice zrcali njezino »privatno« viđenje i razumijevanje rada vrhovnog tijela hrvatske samouprave u Republici Srbiji i da ona iznosi »prosudbu« sjednice i »osudu« ponašanja pojedinih vijećnika s »nedemokratskog stajališta«.

Napuštanje sjednice ja nisam doživio kao »demonstraciju moći vijećnika« već kao prosvjed protiv loše pripremljene sjednice. Naime, ispostavilo se da smo pod točkom dnevnog reda »Izmjene i dopune Statuta« trebali

usvojiti nešto što nije bio ničiji prijedlog, već neobvezujuće mišljenje neovlaštenih predlagача. I predugo je trebalo da mjerodavni dužnosnici shvate kako Hrvatsko nacionalno vijeće nije debatni klub na kojemu svatko može staviti svaku temu na raspravu, pa da predlože skidanje ove točke s dnevnog reda.

I ja smatram da važeći Statut treba usavršiti, ali za to postoji predviđen način i toga se treba držati.

Mislim da je krajnje vrijeme da se shvati kako je Hrvatsko nacionalno vijeće »parlament« hrvatske manjinske zajednice u Republici Srbiji, da za njega vrijede ista pravila i procedure kao i za sve demokratske parlamente (ma koliko se to nekomu ne dopada!) i da ono upravlja našom samoupravom, tj. kulturnom autonomijom. Naša kulturna autonomija i HNV su tekovine naše vrlo teške borbe kroz cijelo jedno desetljeće. To je borba koju J. D. i poneki drugi sadašnji dužnosnici u HNV ničim nisu poduprli, a imali su i prilike i mogućnosti!, već su je sa skepsom promatrali sa strane i čekali ishod. Sada oni ustrajno rabe razne eufemizme nastojeći parlament degradirati na »krovnu organizaciju«, »servis« i sl. i ustrajno nastoje demokratske odnose prikazati kao bezrazložne svade, a predviđene procedure kao kompliciranje stvari zbog nečijeg hira. Očito je i to nečiji interes!

Proces demokratskog sazrijevanja je za nekoga zbilja dugotrajan.

Bela Tonković, vijećnik HNV

Priopćenje Vijeća DSHV-a

Kakvi su to odnosi?

Vijeće DSHV-a izražava negodovanje zbog načina na koji se bivši v.d. urednika i aktualni direktor »Hrvatske riječi« odnosi spram ove novinsko-izdavačke ustanove i nove urednice. Riječ je o njegovu javljanju među pismima čitatelja u najnovijem broju ovih novina.

Nadasve je neprofesionalno da direktor na spomenuti način spočitava nešto urednici istih novina. Pri tome ostavlja po strani činjenicu da je kao bivši v.d. urednika bio nekada njoj nadređeni i uopće određivao

uređivačku politiku lista. Znači li to da sada javno priznaje kako nije obavljao posao za koji je primao plaću? Nažalost, to pismo ilustrira njegovo stajalište spram hrvatskim institucijama.

Može se samo postaviti pitanje kakvi su to odnosi u samoj novinskoj kući ako direktor preko novina javno iznosi optužbe na račun nove urednice? Može li direktor svojim stavom oponirati politici koju je verificiralo Hrvatsko nacionalno vijeće izborom nove urednice?

Držimo da bi Upravni odbor »Hrvatske riječi« morao voditi računa o tome, jer bi se posljedice takvih odnosa unutar novinske kuće mogle loše odraziti i na uređivačku politiku »Hrvatske riječi«.

Usvojeno na sjednici Vijeća DSHV 6. ožujka 2007.

REGISTRACIJA VOZILA

TRADICIJA
SIGURNOSTI

DDOR NOVI SAD - a.d.o.

TEHNIČKI PREGLED

OSIGURANJE

REGISTRACIJA

ZELENI KARTON

Info telefon: 024/621-394

www.ddor.net

METALS BANKA

VISA

NA KREDIT DO 12 MESEČNIH RATA

KOMPLETNU USLUGU REGISTRACIJE VAŠEG VOZILA MOŽETE DOBITI NA ŠALTERIMA DDOR A NA SLEDEĆIM PUNKTOVIMA TEHNIČKOG PREGLEDA
 * Interšped 622-107 * SMB Mehanizacija i transport 566-038 * AUTOMOTOKLUB 555-740
 * JP SuboticaTrans 541-948 * Grgo Bravar 566-220 * Servis Auto, Čantavir 763-207 * Senna d.o.o. Hajdukovo 758-029;
 * Dinamoremont 523-561 * AMK, Kanjiža 874-040 * EURO COOP, Kanjiža 876-720

**PETAK
9.3.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Slike krajolika, dokumentarna serija
10.50 - Vijesti iz kulture
11.00 - Među nama, znanstveno-obrazovna emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.05 - Zakon i ljubav, serija
15.00 - Vijesti, prijevod za gluhe
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti
17.45 - Znanstvene vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Hostage, američki film
22.05 - Vijesti
22.15 - Emisija opće prakse
23.20 - Vijesti iz kulture
23.30 - An Occasional Hell, američki film
01.00 - Vijesti dana
01.10 - Slučajan susret, kanadsko-američki film
02.40 - Hider in the House, američki film
04.25 - Zakon i ljubav, serija
05.15 - Svijet prema Jimu 4.
05.35 - Slike krajolika, dokumentarna serija
06.20 - Znanstvena petica
06.45 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Tom i Jerry kao klinici, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - 10 minuta
09.55 - Navrh jezika
10.20 - Sjednica Hrvatskog sabora, prijenos
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Košarkaško čudo, američki film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom

16.10 - Bitange i princeze 3., serija
16.45 - Jesam te! 7.
17.05 - Četiri kralja
17.35 - Život je lijep
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Svijet prema Jimu 4.
19.45 - M.A.S.H. 7.
20.15 - Genijalci
20.50 - Naši i Vaši, serija
21.25 - Vijesti na Drugom
21.40 - Umorstva u Midsomeru 10., serija
23.20 - Bob Dylan: Nema puta kući, dokumentarni film
02.45 - Ubojstvo, napisala je - serija
03.30 - Četiri kralja
03.55 - Jesam te! 7.
04.15 - Pregled programa za subotu

07.10 Kockice, crtana serija
07.20 Priče iz vrta, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 U sedmom nebu, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Kontakt, talk show
12.00 Vijesti
12.20 Svi vole Raymonda, serija
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Vrtlarova kći, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Oluja, serija
18.15 Sekunde do katastrofe, dokumentarna serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
21.00 Cimmer fraj, serija
21.30 Bijeg, igrani film
23.30 Vijesti Nove TV
23.40 Seinfeld, serija
00.10 National geographic report
00.20 More smrti, igrani film
02.00 JAG, serija
03.30 Istraga, kriminalistički magazin
05.00 Kraj programa

06.50 Fifi i cvjetno društvo
07.05 Medvjedići dobra srca
07.30 Deseta policijska, dramska serija (R)
08.25 Princ iz Bel-Aira, (R)
08.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
09.20 Pod istim krovom, humoristična serija (R)

09.45 Bračne vode, humoristična serija (R)
10.15 Roseanne, humoristična serija
10.40 Sudnica, show (R)
11.40 Vijesti
11.50 Eksploziv, magazin (R)
12.15 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
12.45 Amerika, telenovela (dvije epizode)
14.30 Deseta policijska, dramska serija
15.25 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija
15.55 Puna kuća, humoristična serija
16.25 Pod istim krovom, humoristična serija
16.50 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Fear Factor, show
21.00 Krvna slika, igrani film
23.00 U Božjoj službi, film
00.40 Vijesti
00.50 Nemoj umrijeti sam, film
02.15 Lažne pretpostavke, igrani film, triler (R)

**SUBOTA
10.3.2007.**

07.35 - TV raspored
07.40 - TV kalendar
07.50 - Žutokljunac
08.45 - Vijesti
08.50 - Velike filmske zvijezde: Françoise Fabian
09.20 - Kinoteka: Limunadov Joe (Joe Limunada), čehoslovački film
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Meta, emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.10 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.30 - Vijesti
14.45 - Oprah Show
15.35 - Reporter
16.45 - Vijesti
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.40 - Divlji Karibi: Otoci s blagom
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - Kazalište u kući, TV serija

20.50 - Smrtonosno oružje, američki film
22.40 - Vijesti dana
22.50 - Vijesti iz kulture
23.00 - Generacija X, američki film
01.00 - Igra s nepoznatim, španjolsko-francuski film
02.45 - Kroz zjenicu straha, kanadsko-američki film
04.15 - Reporter
05.20 - Svijet prema Jimu 4., humoristična serija
05.40 - Oprah Show
06.25 - Dvoboj strasti, serija

08.00 - TV vodič
08.25 - TV raspored
08.30 - Obični ljudi, serija (repriza tri tjedne epizode)
10.45 - Kućni ljubimci
11.20 - Briljanteen
12.10 - Parlaonica
13.05 - O.C. 3., serija
13.50 - Automagazin
14.25 - Rukomet, PH: Osijek - Pipo IPC, prijenos
16.10 - Talac, američki film
18.05 - Gilmoreice 6., serija
18.45 - Post scriptum
19.26 - Svijet prema Jimu 4., humoristična serija
19.46 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
20.00 - Emisija
20.10 - Dinamo - Osijek, prijenos
22.00 - Španjolska nogometna liga: Barcelona - Real Madrid prijenos
23.50 - HNL - emisija
00.30 - Sportske vijesti
00.40 - Šaptačica duhovima, serija
01.20 - Pregled programa za nedjelju

05.30 Saga o avanturama Parve, crtani film
07.00 Ninja kornjače II, crtana serija
07.40 Atom, crtana serija
08.10 Power Rangers S.P.D., serija
08.30 Bratz, crtana serija
09.00 Yu-gi-oh GX, crtana serija
10.10 Skijanje: vsl ž. 1. vožnja, prijenos
11.00 Čarobnice, serija
12.00 Moja ekipa, serija
12.40 Goalissimo
13.10 Skijanje: vsl ž. 2. vožnja, prijenos

14.00 Kviskoteka, kviz
15.10 Bijeg, igrani film
17.10 Vijesti Nove TV
17.20 Kod Ane, kulinarski show
18.00 Nad lipom 35, humoristično show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show, zabavna emisija
21.40 Spartan, igrani film
23.30 Ubojiti snovi, igrani film
01.10 Vrana 3: Iskupljenje, igrani film
02.40 Sav taj bijes, igrani film
04.20 Kraj programa

06.35 Nikola, humoristična serija
07.05 Jagodica Bobica, crtana serija
07.30 Trollz, crtana serija
07.50 SpužvaBob Skockani, crtana serija
08.15 Osumnjičen, igrani film, kriminalistična drama
10.05 Zabranjena ljubav, sapunica (5 epizoda) (R)
12.30 Everwood, dramska serija
13.25 Vijesti uz ručak, informativna emisija
13.30 Predivna zemlja, igrani film, drama
15.40 Krvna slika, igrani film, kriminalistički (R)
17.45 Zvijezde Ekstra: Najseksi zločesti dečki, zabavna emisija
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta, zabavna emisija
20.05 Veliki pogodak, igrani film, akcijska komedija
21.30 Snajperist, film
23.05 Playboy: Vatreni pogled, igrani film, erotski
00.45 U Božjoj službi, igrani film, drama/triler (R)
02.15 Nemoj umrijeti sam, igrani film, triler (R)

**NEDJELJA
12.3.2007.**

07.10 - TV raspored
07.15 - TV kalendar
07.25 - Pinokijeve pustolovine, američki animirani film
09.00 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.25 - Lilo i Stitch, crtana serija

09.50 - Vijesti
10.05 - Inspektor Morse, serija
12.00 - Dnevnik
12.25 - Mali savjeti za poljoprivrednike, emisija pod pokroviteljstvom
12.30 - Plodovi zemlje
13.25 - Rijeka: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.05 - Vijesti
15.20 - Planet Zemlja 2: Džungle, dokumentarna serija
16.10 - Jelvovnici izgubljenog vremena
16.30 - Život s cvijećem
16.55 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.30 - Operacija slon, američki film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.10 - Što je muškarac bez brkova, TV serija
21.55 - Shpitzza
22.45 - Lica nacije
23.43 - Vijesti
23.55 - Vijesti iz kulture
00.00 - Grofica di Castiglione, serija
01.25 - Vijesti dana
01.30 - 24 (5.), serija
02.10 - 24 (5.), serija
02.55 - Planet Zemlja 2.: Džungle, dokumentarna serija
03.45 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
03.55 - Opera Box
04.25 - Plodovi zemlje
05.15 - Nedjeljom u dva
06.15 - Rijeka: More

08.00 - TV vodič
08.20 - TV raspored
08.25 - Obični ljudi, serija
10.00 - Opera Box
10.30 - Vijesti iz kulture
10.40 - Skica za portret
10.50 - Biblija
11.00 - Zagreb: Misa, prijenos
12.05 - Grofica di Castiglione, serija
13.30 - Mir i dobro
14.00 - Smrtonosno oružje, američki film
15.45 - Državno prvenstvo u latino-plesovima, snimka
16.45 - Sportski program
17.30 - Studio F1 - uoči sezone
18.30 - Arena
19.30 - Magazin nogometne Lige prvaka
20.05 - Pobjesnjeli Max 3, australski film
21.55 - 24 (5.), serija
22.40 - 24 (5.), serija

23.25 - Sportske vijesti
23.35 - Evergreen: Bullit, američki film
01.25 - Pregled programa za ponedjeljak

05.30 Praznici na pustom otoku, igrani film
07.00 Ninja kornjače II
07.40 Atom, crtana serija
08.10 Power Rangers S.P.D.
08.30 Bratz, crtana serija
09.00 Yu-gi-oh GX, crtana serija
09.50 National geographic report
10.00 Ski nova
10.10 Skijanje: sl ž, 1. vožnja, prijenos
11.00 Ski nova
11.10 Automotiv, auto moto magazin
11.40 Navigator, nautički magazin
12.20 Cimmer fraj, serija
13.00 Ski Nova
13.10 Skijanje: sl ž, 2. vožnja, prijenos
14.00 Ski Nova
14.00 Moja ekipa, serija
14.30 Cimmer fraj, serija
15.10 Naša mala klinika, serija
16.10 Vijesti Nove TV
16.20 Spartan, igrani film
18.10 Epicentar, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35, humoristično show
21.00 Idemo na pecanje, igrani film
22.40 Red Carpet, zabavna emisija
23.40 Kemijski orgazam, igrani film
01.10 Tuži me, igrani film
02.40 Idemo na pecanje, igrani film
04.10 Zuhra Light show, zabavna emisija
05.10 Kraj programa

05.55 Lud za tobom, humoristična serija
06.25 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija (5 epizoda)
07.40 Looney tunes
08.00 Trollz, crtana serija
08.25 SpužvaBob Skockani
08.50 Cijena savjesti, dramska serija
10.10 Jednom lopov, kriminalistička serija
10.55 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica (R)
12.05 Dvornikovi, (R)

13.10 Bibin svijet, (R)
13.50 Vijesti uz ručak, informativna emisija
14.00 Kritična točka, igrani film, triler
15.30 Veliki pogodak, film (R)
17.05 Salto, zabavna emisija
18.05 Ekkluziv, magazin
18.45 Vijesti
19.10 Policijska patrola, dokumentarna sapunica
20.05 CSI, kriminalistička serija
20.55 Dani straha, triler serija
21.40 FBI: Istraga, dokumentarno-kriminalistička serija
22.35 Novi forenzičari, dokumentarno-kriminalistička serija
23.25 Tajne sudske medicine, dokumentarno-kriminalistička serija
00.15 Snajperist, igrani film, akcijski (R)
01.45 Playboy: Vatrene pogled, igrani film, erotski (R)

**PONEDJELJAK
12.3.2007.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Slike krajolika, dokumentarna serija
10.50 - Vijesti iz kulture
11.00 - Riječ i život: Ne trnite svjetla - gost kardinal Vinko Puljić, religijski program
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.05 - Zakon ljubavi, serija
15.00 - Vijesti prijevod za gluhe
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Alpe-Dunav-Jadran
16.35 - Život uživo
17.40 - Vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Tko pjeva, zlo ne misli - hrvatski film
21.40 - Otvoreno (+Vijesti)
22.35 - Vijesti iz kulture
22.45 - Na rubu znanosti: Sinkronicitet
23.50 - Vijesti dana
23.55 - Dobro ugođena večer - Sfumato: Dream Music
01.10 - Zakon ljubavi, serija
02.05 - CSI: Las Vegas 7.

02.50 - M.A.S.H. 7.
03.15 - 24 (5.), serija
03.55 - 24 (5.), serija
04.40 - Slike krajolika, dokumentarna serija
05.25 - Alpe-Dunav-Jadran
05.55 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Tom i Jerry kao klinici
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Pročitani
09.55 - Kratki spoj
10.20 - Crtani film
10.30 - Nisu krive koale, serija za mlade
11.00 - W.I.T.C.H., crtana serija
11.25 - Operacija slon, film
13.10 - Vijesti na Drugom
13.15 - Inspektor Morse, serija
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Kazalište u kući, TV serija
16.45 - Jesam te! 7.
17.05 - Četiri kralja
17.35 - Direkt
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Svijet prema Jimu 4.
19.45 - M.A.S.H. 7.
20.15 - CSI: Las Vegas 7., serija
21.00 - Luda kuća 2., serija
21.45 - Vijesti na Drugom
22.00 - 24 (5.), serija
22.45 - 24 (5.), serija
23.25 - Četiri kralja
23.50 - Jesam te! 7.
00.10 - Pregled programa za utorak

07.10 Kockice, crtana serija
07.20 Priče iz vrta, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 U sedmom nebu, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Slučajni partneri, serija
12.00 Vijesti
12.20 Svi vole Raymonda
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Vrtlarova kći, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Kućanice, serija

21.30 Uvod u anatomiju, serija
22.30 Vijesti Nove TV
22.40 Medicinska istraga, serija
23.30 Sex inspektori, serija
00.20 Seinfeld, serija
00.55 Prvi radni dan, serija
01.45 Jednostavan plan, film
03.35 JAG, serija
04.15 Medicinska istraga, serija
05.00 Red Carpet, zabavna emisija
05.50 Kraj programa

06.35 Fifi i cvjetno društvo
06.50 Medvjedići dobra srca
07.15 Deseta policijska, dramska serija (R)
08.15 Princ iz Bel-Aira
08.40 Puna kuća, (R)
09.10 Pod istim krovom, (R)
09.35 Bračne vode, (R)
10.05 Roseanne
10.30 Sudnica, show (R)
11.30 Vijesti
11.35 Ekkluziv, magazin (R)
12.15 Zabranjena ljubav, (R)
12.45 Amerika, telenovela (2 epizode)
14.30 Deseta policijska
15.25 Princ iz Bel-Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.50 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 CSI: Miami, serija
20.55 Dani straha, triler serija
21.45 Vojna baza, film, akcijski
23.25 Vijesti
23.40 Dani straha, triler serija (dvije epizode) (R)
01.15 FBI: Istraga, serija (R)
02.05 Novi forenzičari, serija

**UTORAK
13.3.2007.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.08 - Mali savjeti za poljoprivrednike, emisija pod pokroviteljstvom
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Slike krajolika, dokumentarna serija
10.50 - Vijesti iz kulture
11.00 - Normalan život, emisija za osobe s invaliditetom
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija

13.17 - Radni ručak
14.10 - Zakon ljubavi, serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Potrošački kod
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti
17.45 - Znanstvene vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Globalno sijelo
20.40 - Kontraplan
21.35 - Poslovni klub
22.10 - Otvoreno (+Vijesti)
23.05 - Vijesti iz kulture
23.15 - Sve o Evi, dokumentarna emisija
00.20 - Vijesti dana
00.30 - Ponoćna antologija: Frances Tuesday, film
03.05 - Zakon ljubavi, serija
03.55 - Dr. House 2., serija
04.35 - Svijet prema Jimu 4.
04.55 - Poslovni klub
05.25 - Potrošački kod
05.55 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Tom i Jerry kao klinici
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Abeceda EU: L
09.55 - Promjene
10.20 - Nisu krive koale, serija za mlade
10.50 - W.I.T.C.H.
11.15 - W.I.T.C.H.
11.40 - Opet preskačem lokve, češki film
13.10 - Vijesti na Drugom
13.15 - Božje djelo, američki TV film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Luda kuća 2., serija
16.45 - Bez oduševljenja, molim 3.
17.05 - Četiri kralja
17.35 - Umnjak, znanstveni magazin
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Svijet prema Jimu 4.
19.45 - M.A.S.H. 7.
20.15 - Rangoon - iza vatrene linije, film
21.55 - Dr. House 2., serija
22.40 - Vijesti na Drugom
22.50 - Slučajne žrtve, film
00.20 - Četiri kralja
00.45 - Bez oduševljenja, molim 3.
01.05 - TV raspored za srijedu

07.10 Kockice, crtana serija
07.20 Priče iz vrta, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 U sedmom nebu, serija
11.00 Kontakt, talk show
12.00 Vijesti
12.20 Svi vole Raymonda
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Vrtlarova kći, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Naša mala klinika, serija
21.30 Draga, povećao sam dijete, igrani film
23.00 Vijesti Nove TV
23.10 Medij, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Taksist, igrani film
01.20 Kralj lopova, igrani film
02.50 JAG, serija
03.40 Sex inspektori, serija
04.30 Medij, serija
05.20 Epicentar, talk show
06.20 Kraj programa

06.50 Fifi i cvjetno društvo
07.05 Medvjedići dobra srca
07.30 Deseta policijska, (R)
08.25 Princ iz Bel-Aira, (R)
08.50 Puna kuća, (R)
09.20 Pod istim krovom, (R)
09.45 Bračne vode, humoristična serija (R)
10.15 Roseanne, humoristična serija
10.40 Sudnica, show (R)
11.40 Vijesti
11.50 Exploziv, magazin (R)
12.15 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
12.45 Amerika, telenovela (dvije epizode)
14.30 Deseta policijska, dramska serija
15.25 Princ iz Bel-Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.50 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Bibin svijet, humoristična serija

20.40 Dvornikovi, humoristična serija
21.40 Robin Hood: muškarci u tajicama, igrani film
23.25 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
00.15 Vijesti
00.30 Vojna baza, film (R)
02.05 CSI: Miami, kriminalistička serija (R)
03.00 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija (R)

**SRIJEDA
14.3.2007.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Slike krajolika, dokumentarna serija
10.50 - Vijesti iz kulture
11.00 - Treća dob, emisija za umirovljenike
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.05 - Zakon ljubavi, serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Glas domovine
16.35 - Život uživo
17.29 - Vijesti
17.39 - Metro express, emisija pod pokroviteljstvom
17.45 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Obični ljudi, serija
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Piramida
21.10 - Sudski poziv
21.45 - Otvoreno (+Vijesti)
22.40 - Vijesti iz kulture
22.50 - Drugi format
23.45 - Vijesti dana
23.55 - Festivali filmovi: Najmimnije more toga ljeta, japanski film
01.35 - Zakon ljubavi, serija
02.30 - Galactica 2., serija
03.15 - Prekid programa radi redovnog održavanja uređaja
05.30 - Euromagazin
06.00 - Dvoboj strasti, serija

11.15 - Mali titani, crtana serija
11.40 - Merlin: Povratak, britanski film za djecu
13.10 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Cesta za Nhill, australski film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Globalno sijelo
16.45 - Bez oduševljenja, molim 3. - humoristična serija
17.05 - Ponovno slavna
17.35 - Euromagazin
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Svijet prema Jimu 4.
19.45 - M.A.S.H. 7.
20.10 - Polufinale Hrvatskog nogometnog kupa: Dinamo - Hajduk, prijenos
22.10 - Galactica 2., serija
22.55 - Vijesti na Drugom
23.05 - Zona Zamfirova, srpski film
00.50 - Metro express, emisija pod pokroviteljstvom
00.55 - Ponovno slavna, serija
01.20 - Bez oduševljenja, molim 3.
01.40 - Pregled programa za četvrtak

07.10 Kockice, crtana serija
07.20 Priče iz vrta, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 U sedmom nebu, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Kontakt, talk show
12.00 Vijesti
12.20 Svi vole Raymonda
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Vrtlarova kći, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Večernja škola - Praksa
20.40 Kviskoteka, kviz
21.40 U sridu, društveno politički magazin
22.50 Vijesti Nove TV
23.00 Novac, business magazin
23.20 Will i Grace, serija
23.50 Seinfeld, serija
00.20 Ništa zajedničko, serija
00.40 National geographic report
00.50 Taksist, serija

01.40 Generacija buntovnika, igrani film
03.00 JAG, serija
03.50 Will i Grace, serija
04.20 Ništa zajedničko, serija
04.40 U sridu, društveno politički magazin
05.50 Kraj programa

06.50 Fifi i cvjetno društvo
07.05 Medvjedići dobra srca
07.30 Deseta policijska, (R)
08.25 Princ iz Bel-Aira, (R)
08.50 Puna kuća, (R)
09.20 Pod istim krovom, (R)
09.45 Bračne vode, (R)
10.15 Roseanne
10.40 Sudnica, show (R)
11.40 Vijesti
11.50 Exploziv, magazin (R)
12.15 Zabranjena ljubav, (R)
12.45 Amerika, telenovela (dvije epizode)
14.30 Deseta policijska
15.25 Princ iz Bel-Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.50 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Kost, serija
20.55 Nestali, serija
21.50 Vatrene dečke
22.45 Zaboravljeni slučaj
23.35 Vijesti
23.50 Fear Factor, show (R)
00.45 Robin Hood: muškarci u tajicama, film (R)
02.25 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija (R)

**ČETVRTAK
15.3.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Slike krajolika, dokumentarna serija
10.50 - Vijesti iz kulture
11.00 - Trenutak spoznaje, emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.10 - Zakon ljubavi, serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Rio bravar, dokumentarna emisija

16.35 - Život uživo
17.40 - Vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.10 - Brisani prostor
22.05 - Pola ure kulture
22.40 - Otvoreno (+Vijesti)
23.35 - Vijesti iz kulture
23.45 - Transfer
00.20 - Vijesti dana
00.25 - Try Seventeen, film
02.00 - Zakon ljubavi, serija
02.50 - CSI Miami 4., serija
03.30 - Svijet prema Jimu 4.
03.50 - M.A.S.H. 7.
04.15 - Rio bravar, emisija
04.40 - Pola ure kulture
05.10 - Brisani prostor
06.00 - Dvoboj strasti, serija

08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Tom i Jerry kao klinici
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Glazbeceda
09.55 - Kokice
10.20 - Nisu krive koale, serija za mlade
10.50 - Mali titani, crtana serija
11.15 - Mali titani, crtana serija
11.40 - Theodore Rex, američki film za djecu
13.10 - Slobodna zona
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Slijepa opsjednutost, američki film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Sudski poziv
16.45 - Bez oduševljenja, molim 3.
17.05 - Ponovno slavna
17.35 - Sasvim obični ljudi
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Svijet prema Jimu 4.
19.45 - M.A.S.H. 7.
20.15 - CSI Miami 4., serija
21.00 - Bitange i princeze 3.
21.40 - Luka i igara
22.05 - Vijesti na Drugom
22.20 - Vrtoglavlava 2
22.50 - Monty Python: Smisao života, film
00.35 - Ponovno slavna
01.00 - Bez oduševljenja, molim 3.
01.20 - Pregled programa za petak

07.10 Kockice, crtana serija
07.20 Priče iz vrta, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 U sedmom nebu, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Kontakt, talk show
12.00 Vijesti
12.20 Svi vole Raymonda
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Vrtlarova kći, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Istraga
22.10 Vijesti Nove TV
22.20 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
23.10 Slijepa pravda, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Taksist, serija
01.20 Prava ljubav, igrani film
02.40 JAG, serija
04.00 Slijepa pravda, serija
04.40 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
05.30 Novac, business magazin
06.00 Kraj programa

06.50 Fifi i cvjetno društvo
07.05 Medvjedići dobra srca
07.30 Deseta policijska, (R)
08.25 Princ iz Bel- Aira, (R)
08.50 Puna kuća, (R)
09.20 Pod istim krovom, (R)
09.45 Bračne vode, (R)
10.15 Roseanne
10.40 Sudnica, show (R)
11.40 Vijesti
11.50 Eksploziv, magazin (R)
12.15 Zabranjena ljubav, (R)
12.45 Amerika, telenovela (dvije epizode)
14.30 Deseta policijska
15.25 Princ iz Bel- Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.50 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Mijenjam ženu
21.10 Patriot, igrani film
23.55 Zaboravljeni slučaj
00.45 Vijesti
01.00 Kost, serija (R)
01.55 Nestali, serija (R)
02.40 Vatrene dečki, dramska serija (R)
03.30 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija (R)

TJEDNIK

Emisija na hrvatskom jeziku »Tjednik« na programu YU EKO televizije emitira se petkom s početkom u 22,30 sati. Repriza je nedjeljom u 10,30 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU

RADIO SUBOTICE

PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

19,00 - 19,30

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH

19,30 - 20,00

- Poetski predah
- Popularne melodije - zabavna glazba (ponedjeljkom)
- Na valovima hrvatske glazbene tradicije - narodna glazba (utorkom)

- Veliki majstori glazbe - ozbiljna glazba (srijedom)
- Rock vremeplov (četvrtkom)
- Minute za jazz (petkom)
- Jezični savjetnik »Govorimo hrvatski«

20,00 - 20,30

- Aktualije (ponedjeljkom)
- Gospodarski magazin (utorkom)
- Otvoreni studio (srijedom)
- Kultura četvrtkom (četvrtkom)
- U društvu s mladima (petkom)

20,30 - 21,00

- Ususret Europi (ponedjeljkom)
- Iz hrvatske povijesti (utorkom)
- Putokazi (srijedom)
- Iz hrvatske književne baštine (četvrtkom)
- Kamo za vikend (petkom)
- Blic vijesti i odjava programa (svim danima)

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 19,00 Najava programa, Vijesti dana
- 19,15 Vjerska emisija
- 20,00 Razgovor s povodom
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 19,00 Najava programa, Vijesti dana
- 19,10 Nedjeljni mozaik
- 19,50 Priča za laku noć - Dječja emisija
- 20,00 Ljudi nizine
- 20,35 Tjedni vodič
- 20,55 Odjava programa

Pretplatite se za tjednik »Hrvatska riječ«

Uskrsni popust

U vremenu do Uskrsa, najvećeg kršćanskog blagdana, te iza toga do 1. svibnja, NIU »Hrvatska riječ« daruje svoje pretplatnike popustom od 33 posto na cijenu tjednika. U razdoblju, dakle, od 2. ožujka do 1. svibnja 2007. godine, godišnja pretplata na tjednik »Hrvatska riječ« iznositi će 999 dinara, a polugodišnja 533 dinara. Godišnja pretplata za inozemstvo iznositi će 47 eura.

Svi oni pretplatnici, koji u navedenom razdoblju uplate iznos od 999, odnosno 533 dinara, odnosno 47 eura za inozemstvo, a od ranije im teče pretplata, osigurati će si redoviti prijem »Hrvatske riječi« u trajanju od novih godinu, odnosno pola godine dana, nakon isteka pretplate koja je u tijeku.

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

533

☐ 6 mjeseci – 800 dinara

☐ 1 godina = 999

☐ 1 godina = 1.500 dinara

INOZEMSTVO

47

☐ 1 godina – X EUR.

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam silje »Hrvatska riječ« svakog tjedna.

SWIFT: VIBURS22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MS ITL, SUBOTICA
IBAN: RS3535500000200292421
NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

HRVATSKARIJEČ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:

NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, Od sljedećeg broja započinjemo s novom rubrikom malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PREVOZ I CEREMONIJAL
SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavlja prijevoz putnika na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica - Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

TONČI ČORIĆ - GAJETA

